

Leif Husted og Eskil Heinesen

Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2007

En detaljeret dokumentation

AKF's publikationer kan downloades fra hjemmesiden www.akf.dk

AKF, Anvendt KommunalForskning
Nyropsgade 37
1602 København V
Telefon: 43 33 34 00
Fax: 43 33 34 01
E-mail: akf@akf.dk

© 2009 AKF og forfatterne

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til AKF.

© Omslag: Phonowork, Lars Degnbol

Forlag: AKF
ISBN: 978-87-7509-890-3
i:\08 sekretariat\forlaget\esh\benchmarkinganalyse_v_1999-2007\wp\benchmark_v.docx
Januar 2009(01)

AKF, Anvendt KommunalForskning

AKF har til formål at gennemføre og formidle samfundsforskning af relevans for det offentlige og især for regioner og kommuner.

AKF's bestyrelse

Adm. direktør Peter Gorm Hansen (formand), KL
Adm. direktør Per Okkels (næstformand), Danske Regioner
Afdelingschef Birgitte Olesen, Velfærdsministeriet
Fungerende afdelingschef Ib Valsborg, Finansministeriet
Afdelingschef Anders Lynge Madsen, Velfærdsministeriet
Kontorchef Helle Osmer Clausen, Beskæftigelsesministeriet
Kommunaldirektør Marius Ibsen, Gladsaxe Kommune
Professor Poul Erik Mouritzen, Syddansk Universitet
Professor Birgitte Sloth, Syddansk Universitet

AKF's ledelse

Direktør Mette Wier
Vicedirektør Hans Hummelgaard
Administrationschef Per Schrøder
Forskningschef Olaf Rieper

Leif Husted og Eskil Heinesen

**Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse
1999-2007**

En detaljeret dokumentation

Forord

Dette arbejdspapir beskriver resultaterne fra et projekt, hvor hovedformålet har været at opstille en benchmarkingindikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning af kommunernes succes med hensyn til integration af de udlændinge, som er omfattet af integrationsloven. I arbejdspapiret bruges betegnelserne »udlændinge« og »indvandrere« synonymt; begge begreber dækker både flygtninge og familiesammenførte.

Benchmarkinganalysens definition på integrationssucces er, at indvandrere hurtigt kommer i beskæftigelse (eller påbegynder en ordinær uddannelse). Der tages ved benchmarkingindikatoren højde for, at der er væsentlige forskelle i kommunernes vilkår.

I analyserne er anvendt registerdata for perioden 1999-2007 for samtlige indvandrere, som er omfattet af integrationsloven.

Undersøgelsen, der er finansieret af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, ligger i forlængelse af syv tidligere undersøgelser, der ligeledes er dokumenteret i AKF-publikationer. En oversigt over de forskellige rapporter findes i afsnit 2.1 og bilag 1. Det aktuelle arbejdspapir og den tilhørende kortere rapport er skrevet, så de kan læses uafhængigt af de tidligere benchmarkingrapporter. Dog er den mere detaljerede beskrivelse af estimationsresultaternes fortolkning og metoden udeladt. Der henvises til Andersen et al. (2005b) for en beskrivelse heraf.

Et vigtigt overordnet formål med benchmarkinganalyserne er at skabe et bedre grundlag for undersøgelser, der kan afdække årsagerne til, at nogle kommuner ser ud til have større succes med integration end andre. De beregnede benchmarkingindikatorer kan således bruges som udgangspunkt for opfølgende analyser af sammenhængen mellem »integrationssucces« målt ved benchmarkingindikatoren og forskellige aspekter af kommunernes indsats. Sådanne analyser kan danne grundlag for, at succesfulde strategier kan udbredes til flere kommuner.

Eskil Heinesen
Februar 2009

Indhold

1	Sammenfatning og konklusion	7
1.1	Varighed til beskæftigelse eller uddannelse	7
1.2	Forskelle i kommunernes vilkår	7
1.3	Beregning af benchmarkingindikatoren	8
1.4	Benchmarkingindikatorens fortolkning og anvendelse	8
1.5	Resultater for kommunernes rangorden	9
1.6	Resultater for udviklingen over tid	10
2	Indledning	11
2.1	Baggrund	11
2.2	Formål	13
2.3	Arbejdsplanens indhold	13
3	Data	15
3.1	Bestemmelse af den grundlæggende forløbsvariabel	15
3.1.1	Afslutning af forløb	15
3.1.2	Påbegyndelse af forløb	16
3.1.3	Uafsluttede forløb	16
3.2	Antallet af forløb og deres varighed	17
4	Statistisk model og beregnede effekter	21
4.1	Statistisk model	21
4.2	Effekter af rammevilkår	24
4.2.1	Effekter af forklarende variable på individniveau	24
4.2.2	Effekter af forklarende variable for pendlingsområder	25
4.2.3	Varighedsafhængighed	25
5	Benchmarkingindikatoren baseret på alle omfattet af integrationsloven	26
5.1	Gennemsnitlig varighed til beskæftigelse	27
5.2	Benchmarkingindikatoren	29
5.3	Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator	31
6	Benchmarkingindikatoren baseret på ydelsesmodtagere	36
6.1	Gennemsnitlig varighed til beskæftigelse	36
6.2	Benchmarkingindikatoren	38
6.3	Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator	40
6.4	Sammenligning af resultater	42
6.4.1	Sammenligning af resultaterne for den samlede og den afgrænsede population	42
6.4.2	Sammenligning med den tidligere undersøgelse vedrørende beskæftigelse	45
6.4.3	Sammenligning med den tidligere undersøgelse vedr. selvforsørgelse	47
7	Udviklingen i integration for landet som helhed	49
7.1	Den samlede population	49
7.1.1	Observeret sandsynlighed for beskæftigelse	49
7.1.2	Forudsagt sandsynlighed for beskæftigelse	50
7.1.3	Forskel mellem observeret og forudsagt sandsynlighed for beskæftigelse	52
7.2	Den afgrænsede population	53

Bilag 1 Oversigt over tidligere benchmarkingrapporter	54
Bilag 2 Tabeller med estimationsresultater	56
Bilag 3 Antal forløb efter startår.....	64
Bilag 4 Ordliste: forklaring af tekniske udtryk.....	68
Litteratur	71
Summary	72

1 Sammenfatning og konklusion

1.1 Varighed til beskæftigelse eller uddannelse

I dette arbejdsrapport opstilles en indikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning (eller benchmarking) af kommunernes succes med arbejdsmarkeds- og uddannelsesmæssig integration af indvandrere, som er omfattet af integrationsloven.¹ Datagrundlaget er registerdata fra Danmarks Statistik for perioden 1999-2007.

Indikatoren baseres på, hvor lang tid der går (varigheden) fra en udlænding har fået opholdstilladelse² til vedkommende er kommet i ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse (i analysen betragtes beskæftigelse og uddannelse under et). Hvis den gennemsnitlige varighed er kort i en given kommune, betyder det, at indvandrerne hurtigt kommer i beskæftigelse eller påbegynder uddannelse. Det kan indikere, at kommunen yder en god integrationsindsats. Omvendt kan en lang gennemsnitlig varighed indikere en mindre god integrationsindsats.

Hvis en indvandrer kun kommer i beskæftigelse eller uddannelse i nogle få uger, er det imidlertid problematisk at tolke det som tegn på vellykket integration. Derfor analyseres varigheden fra opholdstilladelse til mindst seks måneders sammenhængende beskæftigelse eller uddannelse.

En grund til at vælge netop seks måneder er, at kommunerne modtager et resultattilskud for hver indvandrer omfattet af integrationsloven, som kommer i ordinær beskæftigelse i mindst dette antal måneder.³ Denne specifikation svarer således til et vigtigt politisk/administrativt kriterium for succesfuld integration.⁴

Benchmarkingindikatoren beregnes for to forskellige analysepopulationer:

1. Samtlige indvandrere omfattet af integrationsloven
2. De indvandrere, der modtog introduktionsydelse på det tidspunkt, hvor de fik opholdstilladelse.

Den sidste gruppe er interessant at analysere for sig, da kommunerne her har et mere omfattende integrationsansvar (jf. senere).

1.2 Forskelle i kommunernes vilkår

Det er klart, at en lang gennemsnitlig varighed, fra en indvandrer får opholdstilladelse, til vedkommende kommer i beskæftigelse eller uddannelse, kan skyldes andre forhold end en mindre god kommunal indsats. For eksempel kan indvandrerne i kommunen have særligt dårlige forudsætninger for hurtigt at blive integreret, eller den lokale arbejdsløshed kan være høj, så det er vanskeligt for kommunens borgere, herunder indvandrere, at finde beskæftigelse.

1 For at høre under integrationsloven skal man være fra et land uden for EU og Norden, have fået opholdstilladelse efter 1.1.1999, og man skal have status som flygtning eller familiesammenført.

2 Tidspunktet for opholdstilladelsen er bestemt som datoen for opholdstilladelse for indvandrere, der er indrejst i Danmark, før de har fået opholdstilladelse, mens det for indvandrere, der indrejser i Danmark, efter de har fået opholdstilladelse (fx familiesammenførte og kvoteflygtninge), angiver tidspunktet for datoen for indrejse. Årsagen til, at datoen for kommunens overtagelse af integrationsansvaret ikke er benyttet i analysen, er, at der ikke findes registerdata for denne dato.

3 Resultattilskud udbetales dog kun, såfremt indvandrerens kommer i beskæftigelse, mens han eller hun er omfattet af introduktionsprogrammet, dvs. inden for de første tre år efter opholdstilladelse, og hvis der er tale om mindst 20 timers beskæftigelse pr. uge.

4 Det bør dog bemærkes, at resultattilskuddet først er indført pr. 1.1.2004 og derfor ikke har en reel betydning i den første del af vores observationsperiode.

se. Derfor foretager vi korrektioner i analysen, som så vidt muligt tager højde for, at gruppen af indvandrere har forskellige karakteristika i forskellige kommuner, og at kommunernes generelle vilkår er forskellige. De forhold, der korrigeres for, er forhold, som kommunen ikke umiddelbart kan påvirke.

De beregnede korrektioner er baseret på en statistisk model for varigheden fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller påbegyndt uddannelse for samtlige indvandrere i analysepopulationen. Den statistiske model tager højde for en række karakteristika vedrørende de enkelte indvandrere, bl.a. køn, opholdsgrundlag, oprindelsesland, alder, civilstand, børn, år for opholdstilladelse, helbred, og forudsætninger for at lære dansk. Modellen tager også højde for generelle karakteristika vedrørende kommunernes lokale arbejdsmarkedsforhold. De beregnede effekter af forskelle i de nævnte karakteristika har stor betydning. I kapitel 4 og bilag 2 findes en nærmere redegørelse for de variabler, der indgår i modellen, og de beregnede effekter.

Når den gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse korrigeres ved hjælp af ovenstående variabler, reduceres variationen mellem kommunerne betydeligt. Variansen (i de gennemsnitlige varigheder) mellem kommunerne reduceres således med 64-73% afhængig af, hvilken population der betragtes. Det vil sige, at ca. 64-73% af forskellene mellem kommunerne med hensyn til, hvor hurtigt indvandrere kommer i beskæftigelse eller uddannelse, kan forklares med, at kommunerne har forskellige vilkår.

1.3 Beregning af benchmarkingindikatoren

Til beregning af benchmarkingindikatoren for en given kommune benyttes dels den *observerede* (eller faktiske) gennemsnitlige varighed til påbegyndelse af beskæftigelse eller uddannelse, dels den gennemsnitlige, *forventede* varighed. Sidstnævnte beregnes ved hjælp af den statistiske model, der er beskrevet ovenfor i afsnit 1.2. Den forventede varighed i en kommune er lang, hvis kommunens vilkår er ugunstige. For eksempel hvis der er en høj kommunal ledighedsprocent. Eller hvis en stor del af indvandrerne er flygtninge, ældre, kvinder med små børn eller fra lande som fx Irak, Afghanistan, Somalia eller Libanon. Omvendt er den forventede varighed kort, hvis kommunens vilkår er gunstige. For eksempel hvis ledigheden er lav, eller hvis en stor del af indvandrerne er unge eller fra europæiske lande (uden for EU og Norden).

Indikatoren for en given kommune måler den gennemsnitlige *observerede* varighed (i måneder) fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse minus den gennemsnitlige *forventede* varighed. En negativ værdi af indikatoren for en given kommune betyder, at indvandrerne kommer hurtigere i beskæftigelse eller uddannelse, end man skulle forvente i denne konkrete kommune. Det vil sige, at kommunen ifølge indikatoren har succes med integrationen af indvandrere. Omvendt betyder en positiv værdi af indikatoren, at der i den pågældende kommune i gennemsnit går længere tid, før indvandrerne kommer i beskæftigelse eller uddannelse end forventet. Det vil sige, at kommunen ifølge indikatoren har mindre succes med integrationen af indvandrere, end man skulle forvente.

1.4 Benchmarkingindikatorens fortolkning og anvendelse

Den opstillede indikator har en væsentlig højere kvalitet end de nøgletal, der ofte bruges i sammenligninger af kommunerne på dette område. Det skyldes, at der tages højde for en række væsentlige forskelle i kommunernes vilkår. Korrektionen for disse forhold betyder, at en stor del af kommunerne bliver placeret væsentligt anderledes i »rangordningen«, end til-

fældet er, hvis man anvender den ukorrigerede varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse. Korrektionen betyder endvidere, at de kommunale forskelle (dvs. variationen i varigheden) reduceres betydeligt. Dog er der også efter korrektionen store forskelle.

Der kan være faktorer, der ikke tages højde for i beregningen af indikatoren, men som ideelt set burde have været med, fordi de har betydning for integrationen. For eksempel har vi kun meget ufuldstændige oplysninger om indvandrernes helbred. Vi har heller ikke data for deres erhvervserfaring fra hjemlandet, eller for deres motivation til at komme i beskæftigelse. Tilsvarende kan der være nogle generelle vilkår for kommunerne, som er relevante, men som vi ikke har kunnet korrigere for. Det kan fx dreje sig om faktorer vedrørende kommunernes erhvervsstruktur.

Det skal derfor understreges, at indikatoren ikke er noget præcist mål for effekten af kommunernes integrationsindsats i forhold til indvandrere omfattet af integrationsloven.

Endelig skal man være opmærksom på, at dataperioden som nævnt er 1999-2007, hvorfor de opstillede benchmarkingindikatorer afspejler den gennemsnitlige integrationssucces over disse ni år. For de fleste kommuner vejer de første år i dataperioden forholdsvis tungt i dette gennemsnit, da der kom relativt mange udlændinge i disse år. Indikatorerne afspejler derfor kun i begrænset omfang kommunernes succes med integration af de udlændinge, der er kommet de senere år.

1.5 Resultater for kommunernes rangorden

Kommunerne rangordnes i analysen efter den beregnede benchmarkingindikator og inddeles i kvintiler (femtedele). I tabel 5.3 (i kapitel 5) kan man se, hvilke kommuner der tilhører den femtedel, der ifølge indikatoren har haft størst succes med integrationsindsatsen (over for samtlige indvandrere omfattet af integrationsloven) (1. kvartil), og hvilke kommuner der tilhører den femtedel, der ifølge indikatoren har mindst succes (5. kvartil). Man kan også se, hvilke kommuner der tilhører de øvrige kvintiler. Tabel 5.4 viser »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren.

Indikatoren for de nye kommuner, der består af flere gamle kommuner, afspejler naturligvis kun i meget begrænset omfang resultatet af de nye kommuners integrationssucces, men skal snarere opfattes som et vægtet gennemsnit af de tilsvarende gamle kommuners integrationssucces.

Tabel 6.3 og 6.4 (i kapitel 6) viser den tilsvarende opdeling i kvintiler og »top 10 – bund 10« for den mere afgrænsede analysepopulation af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på det tidspunkt, hvor de fik opholdstilladelse. I kapitel 6 sammenlignes også med resultater fra tidligere benchmarkinganalyser.

Som nævnt kan langt størstedelen af variationen mellem kommunerne i de gennemsnitlige varigheder fra opholdstilladelse til beskæftigelse/uddannelse forklares med, at kommunerne har forskellige rammevilkår. Alligevel er der store forskelle mellem kommunerne, også efter korrektion for effekter af rammevilkårene.

De gennemsnitlige varigheder måles op til seks år (72 måneder). Det betyder, at den gennemsnitlige varighed i en kommune maksimalt kan være 72 måneder, nemlig hvis ingen indvandrere påbegynder beskæftigelse eller uddannelse før 72 måneder. De *ukorrigerede* gennemsnitlige varigheder varierer fra 31 til 59 måneder for den samlede population af indvandrere. Det vil sige, at der er 28 måneders forskel på, hvor hurtigt indvandrerne påbegynder beskæftigelse/uddannelse, hvis man sammenligner den kommune, hvor den gennemsnitlige varighed er kortest, med den kommune, hvor den gennemsnitlige varighed er længst. Hvis man kunne måle varighederne længere end til seks år, ville forskellene mellem kommu-

nerne givetvis være væsentlig større. For landet som helhed gælder det nemlig, at cirka 40% af den samlede population af indvandrere ikke har påbegyndt beskæftigelse/uddannelse inden for seks år.

De *korrigerede* varigheder, målt ved benchmarkingindikatoren, varierer som nævnt mindre. I den kommune, der ifølge indikatoren har den største succes med integrationen (når vi betragter den samlede population af indvandrere), er den gennemsnitlige varighed 9,4 måneder *kortere*, end man skulle forvente ud fra rammevilkårene. I kommunen med ringest succes ifølge indikatoren er varigheden 7,1 måneder *længere*, end man skulle forvente ud fra rammevilkårene. Der er altså 16,5 måneders forskel mellem den mest succesrige og den mindst succesrige kommune ifølge indikatoren. Hvis man sammenligner gennemsnittet for den femtedel af kommunerne, der ligger i øverste kvintil, med den femtedel, der ligger i nederste kvintil, er forskellen 7 måneder. Som nævnt ville disse forskelle være væsentlig større, hvis varighederne kunne beregnes for en længere periode og ikke var begrænset til et maksimum på seks år.

De angivne kommunale forskelle er beregnet for de 94 kommuner, der har mindst 80 indvandrere omfattet af integrationsloven. En tilsvarende opgørelse for den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på det tidspunkt, hvor de fik opholdstilladelse, og som kommunerne derfor har en særlig integrationsforpligtelse over for, giver omtrent de samme forskelle. Her er resultatet 27 måneder for den ukorrigerede varighed og 17 måneder for den korrigerede, når »øverst« og »nederst« placerede kommune sammenlignes. Og 7 måneder, når gennemsnit for første og femte kvintil sammenlignes for den korrigerede varighed.

1.6 Resultater for udviklingen over tid

Udviklingen over tid i integrationssucces for landet som helhed er også undersøgt. Resultaterne viser, at sandsynligheden for, at en indvandrer har påbegyndt varig beskæftigelse eller uddannelse inden for et givet antal år, er større for de årgange af indvandrere, der fik opholdstilladelse i den sidste del af perioden, end for dem, der fik opholdstilladelse i starten af perioden. Især sker der en stigning i sandsynligheden for beskæftigelse i 2004 og de følgende år. Disse resultater gælder også, når der korrigeres for, at de forskellige årgange af indvandrere har forskellige karakteristika og for, at arbejdsmarkedsforholdene er skiftet i perioden.

2 Indledning

2.1 Baggrund

Siden integrationslovens ikrafttræden den 1.1.1999 har kommunerne haft ansvaret for integration af indvandrere omfattet af integrationsloven.⁵ Det betyder, at kommunerne gennem integrationsindsatsen skal: »(1) bidrage til, at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv, (2) bidrage til, at nyankomne udlændinge hurtigst muligt bliver selvforsørgende gennem beskæftigelse, samt (3) bibringe den enkelte udlænding en forståelse for det danske samfunds grundlæggende værdier og normer.« (Integrationslovens §1).

Mere konkret udmønter dette ansvar sig i, at de fleste indvandrere, der er omfattet af integrationsloven, i den treårige introduktionsperiode skal tilbydes et introduktionsprogram af den kommune, de er bosat i.⁶ Dette introduktionsprogram omfatter undervisning i dansk, herunder undervisning i samfundsforståelse.⁷ Desuden omfatter det aktivering til den del af indvandrerne, som modtager introduktionsydelse. Der skal udarbejdes en individuel kontrakt, som specificerer indholdet af personens introduktionsprogram.⁸ Indvandrere, som ikke har andet forsørgelsesgrundlag, er berettiget til introduktionsydelse. Indvandrere, der som følge af deres opholdstilladelse skal forsørges af en ægtefælle, hvilket typisk er tilfældet for familiesammenførte til andre end flygtninge, har ikke ret til introduktionsydelse, og for dem vil introduktionsprogrammet typisk kun omfatte undervisning i dansk, herunder undervisning i samfundsforståelse.

For denne gruppe vil kommunens indsats, ud over den nævnte undervisning, typisk bestå i råd og vejledning samt opfølgning på den individuelle kontrakt. Kommunen kan dog også give beskæftigelsesrettede tilbud, men det er frivilligt for kommunen, om den vil gøre det, og det er frivilligt for indvandrerne, om de vil deltage. Der er dog sket ændringer i reglerne i perioden. I starten havde kommunen ikke hjemmel til at give beskæftigelsesrettede tilbud til denne gruppe. Siden blev der mulighed for, at kommunen kunne tilbyde virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud, og i dag kan der også gives tilbud om opkvalificering mv.

Efter den treårige periode med introduktionsprogram overgår ledige udlændinge til tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

I denne rapport analyseres kommunernes succes med integrationen af indvandrere omfattet af integrationsloven, hvor »succes« består i, at indvandrerne kommer i ordinær beskæftigelse eller uddannelse. Hermed omhandler rapporten kun en begrænset del af kommunernes integrationsansvar, hvilket er væsentligt at holde sig for øje i forståelsen og anvendelsen af rapportens resultater. Dette aspekt af integration er dog meget centralt, og andre dimensioner af integration er i høj grad påvirket af dette, se fx Dorais (1991).

5 Dvs. personer indvandret fra et land uden for EU og Norden, som har fået opholdstilladelse efter 1.1.1999, og som har status som enten flygtninge eller familiesammenførte.

6 De udlændinge, der er omfattet af integrationslovens bestemmelser om introduktionsprogrammet, skal tilbydes et introduktionsprogram, der har en varighed på højst tre år. Men ikke alle udlændinge omfattet af integrationsloven er omfattet af disse bestemmelser. Fx skal unge under 18 år ikke tilbydes introduktionsprogram. Dog kan kommunerne tilbyde introduktionsprogram til uledsagede asylansøgere under 18 år med opholdstilladelse.

7 Med virkning fra 1.1.2004 blev bestemmelsen om kursus i samfundsforståelse ophævet, og undervisningen i samfundsforhold blev integreret i sprogcentrenes undervisningstilbud.

8 Lovgivningen blev pr. 1. april 2006 ændret, således at den individuelle kontrakt erstattes af en integrationskontrakt, der gælder indtil der opnås tidsbegrænset opholdstilladelse.

Den indikator for integrationssucces, der her opstilles for hver kommune, er baseret på varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb på mindst seks måneder. Der korrigeres for, at indvandrerne i forskellige kommuner har forskellige karakteristika, og at de lokale arbejdsmarkedsforhold er forskellige. De forhold, der korrigeres for, er af stor betydning for integrationsprocessen på arbejdsmarkedet, og er samtidig afgrænset til forhold, som kommunerne ikke har direkte indflydelse på.

Den aktuelle undersøgelse ligger i forlængelse af syv tidligere benchmarkingrapporter. Alle otte undersøgelser bruger grundlæggende samme metode, men de adskiller sig fra hinanden med hensyn til succeskriterium (beskæftigelse kontra selvforsørgelse) og population (alle voksne omfattet af integrationsloven kontra modtagere af introduktionsydelse) og ved, at analyseperioden gradvist er blevet udvidet og de forklarende variabler ændret lidt. I alle rapporter anses påbegyndelse af ordinær uddannelse (hvor man er berettiget til uddannelsesstøtte) for en del af succeskriteriet på linje med beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse. I bilag 1 er en detaljeret oversigt over de otte benchmarkingundersøgelser.

I den aktuelle analyse afgrænses personer omfattet af integrationsloven til dem, der 1) har fået opholdstilladelse i perioden 1.1.1999-31.12.2006, 2) var mellem 16 og 64 år på tidspunktet for opholdstilladelse, 3) er kommet fra lande uden for Norden og EU, og 4) er enten flygtninge eller familiesammenførte (til flygtninge eller andre).

Det skal bemærkes, at personkredsen, der er omfattet af integrationsloven, ændrede sig ved EU's udvidelse pr. 1. maj 2004. Udlændinge fra de nye EU-lande var omfattet af integrationsloven frem til denne dato og indgår derfor også i analysepopulationen, hvis de fik opholdstilladelse før denne dato. For at præcisere, at der med EU i denne sammenhæng menes de 15 EU-lande før udvidelsen (men hele det nuværende EU efter udvidelsen), skrives nogle steder i det følgende EU15 i stedet for EU. Det skal endvidere bemærkes, at 16-17-årige, der er omfattet af integrationsloven, ikke er omfattet af lovens bestemmelser om introduktionsprogrammet (idet kommunerne dog kan tilbyde introduktionsprogram til uledsagede asylansøgere under 18 år med opholdstilladelse).

Endelig skal understreges, at analysen som nævnt er foretaget for to analysepopulationer. For det første for alle 16-64-årige, der er omfattet af integrationsloven, og for det andet for den delpopulation, der omkring tidspunktet for opholdstilladelse modtog introduktionsydelse (typisk flygtninge og familiesammenførte til flygtninge). Som nævnt ovenfor er kommunens indsats over for dem, der ikke modtog introduktionsydelse, typisk afgrænset til undervisning i dansk, herunder undervisning i samfundsforståelse, og råd og vejledning samt opfølgning på den individuelle kontrakt, mens indsatsen over for dem, der modtog introduktionsydelse, også omfatter aktiveringsforanstaltninger og således er mere direkte rettet mod arbejdsmarkedsmæssig integration. Over for ydelsesmodtagere har kommunen også sanktionsmuligheder i form af nedsættelse af ydelser. Kommunens indsats kan dog have betydning for begge grupper, og integrationslovens målsætning om, at kommunerne skal »bidrage til, at nyankomne udlændinge hurtigst muligt bliver selvforsørgende gennem beskæftigelse«, gælder alle omfattet af integrationsloven.

Hvis en stor andel af indvandrerne i en kommune hurtigt får job (eller påbegynder en uddannelse), kan det skyldes, at kommunen yder en god integrationsindsats. Det er baggrunden for, at vi opstiller en indikator for den overordnede kvalitet af kommunernes indsats baseret på den gennemsnitlige varighed fra datoen for opholdstilladelse, til personen kommer i beskæftigelse (eller påbegynder ordinær uddannelse).

Hvis en indvandrер kommer i beskæftigelse i nogle få uger, men derefter mister sit arbejde, er det imidlertid problematisk at tolke det som tegn på vellykket integration. Derfor analyseres i rapporten varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af mere »varig beskæftigelse«, defineret som mindst seks måneders beskæftigelse. Det bemærkes, at der skal være

tale om en sammenhængende periode på mindst seks måneder med beskæftigelse, således at flere perioder, der hver især er kortere end seks måneder, men til sammen er over seks måneder, ikke opfylder kriteriet.

En grund til at vælge netop seksmånederskriteriet er, at kommunerne modtager et resultattilskud for hver indvandrer, som kommer i beskæftigelse i netop dette antal måneder (eller flere) inden for introduktionsperioden. Dette succeskriterium svarer således i en vis forstand til et væsentligt administrativt kriterium for succesfuld integration (selv om det skal bemærkes, at det nævnte resultattilskud først blev indført pr. 1. januar 2004).

Det er imidlertid ikke hensigtsmæssigt som indikator for kommunernes integrationssucces at benytte et simpelt mål for den gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder). Da der er stor variation over kommunerne med hensyn til indvandrerne karakteristika og kommunernes almindelige vilkår, er det vigtigt, at en indikator for integrationssucces så vidt muligt korrigerer for betydningen af denne variation.

2.2 Formål

Formålet med undersøgelsen er at opstille en indikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning (eller benchmarking) af kommunernes succes med hensyn til integration af indvandrere omfattet af integrationsloven. Den beregnede indikator baseres på varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder), men tager så vidt muligt højde for, at gruppen af indvandrere har forskellige karakteristika i forskellige kommuner, og at kommunernes generelle vilkår er forskellige. Der korrigeres således for betydningen af mange væsentlige forskelle mellem kommunerne på baggrund af en statistisk model, baseret på registerdata for perioden fra 1999 til 2007 for samtlige indvandrere, som er omfattet af integrationsloven.

Den opstillede indikator er derved langt bedre som udgangspunkt for en vurdering af kommunernes integrationssucces end et simpelt mål for den gennemsnitlige varighed indtil beskæftigelse eller uddannelse. Det skal imidlertid understreges, at der trods alt kun er tale om en meget grov indikator for kommunernes integrationssucces. Det er således ikke muligt at tage højde for alle potentielt væsentlige faktorer i analyserne.

Den opstillede indikator kan bruges som udgangspunkt for videre kvantitative og kvalitative analyser af kommunale forskelle i integrationsindsatsen, fx ved at udvælge et mindre antal kommuner, som, ifølge indikatoren, har relativ stor integrationssucces og sammenligne dem med et udvalg af kommuner, som har mindre succes. Sådanne efterfølgende analyser kan bidrage til at afdække, i hvor høj grad forskellene skyldes, at kommunernes integrationsindsats er forskellig (fx med hensyn til tilrettelæggelse af indsatsen, prioriteringen af forskellige dele af indsatsen, sagsbehandleradfærd, den samlede mængde af ressourcer, der anvendes på området mv.), og i hvor høj grad der er tale om, at gruppen af indvandrere eller kommunernes vilkår varierer meget fra kommune til kommune med hensyn til faktorer, vi ikke har kunnet tage højde for i analyserne. Se Rosdahl (2004) og Heinesen et al. (2004) for analyser af denne type med udgangspunkt i den tidligere benchmarkinganalyse i Husted og Heinesen (2004); og Hansen et al. (2006) for en nyere undersøgelse.

2.3 Arbejdspapirets indhold

Arbejdspapiret er struktureret således, at kapitel 3 beskriver data, og der redegøres for princippet i beregningen af den »observerede« eller »faktiske« gennemsnitlige varighed fra op-

holdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse i de enkelte kommuner. I kapitel 4 beskrives den statistiske model (en varighedsmodel), der er beregnet ud fra data for hele landet og for alle indvandrere, som er omfattet af integrationsloven. Formålet er at fastlægge effekterne af forskellige karakteristika ved indvandrerne og kommunerne, således at der herigennem kan tages højde for, at kommunerne har forskellige vilkår, herunder at indvandrerne i de forskellige kommuner har forskellige karakteristika og dermed forskellige forudsætninger for at blive integreret. Kapitel 4 indeholder således bl.a. en beskrivelse af de beregnede effekter af de variabler for indvandrernes karakteristika og kommunernes vilkår i øvrigt, der indgår i den statistiske model.

I kapitel 5 redegøres for, hvordan benchmarkingindikatoren er beregnet ud fra den observerede gennemsnitlige varighed og den forventede gennemsnitlige varighed, givet den statistiske model. I kapitel 5 redegøres der med andre ord for, hvordan den beregnede statistiske model fra kapitel 4 bruges til at korrigere den observerede varighed for hver kommune for at tage hensyn til, at kommunernes vilkår er forskellige. Tekniske detaljer, der mere præcist dokumenterer beregningerne, er så vidt muligt placeret i noter til teksten. Desuden henvises til bilag 1 i Andersen et al. (2005a og 2005b) og til Husted et al. (2009) for en detaljeret beskrivelse af model og metode. For at lette forståelsen er udarbejdet en ordliste, hvor de vigtigste tekniske udtryk er forklaret. Ordlisten findes i bilag 4.

Mens kapitel 5 beskriver resultaterne for den store analysepopulation med samtlige indvandrere omfattet af integrationsloven, beskriver kapitel 6 de tilsvarende benchmarkingindikatorer for den mindre population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse. Desuden sammenlignes med resultaterne i to tidligere benchmarkingrapporter.

3 Data

Datagrundlaget for analyserne stammer fra forskellige kilder. Oplysningerne om indvandrernes beskæftigelse og igangværende uddannelse stammer fra registre i Danmarks Statistik. Bestemmelsen af, i hvilke perioder indvandrerne har været i beskæftigelse, er baseret på oplysninger om ATP-indbetalinger og ansættelsesperioder, sammenholdt med data for modtagelse af offentlige forsørgelsesydelse fra Den Sammenhængende Socialstatistik og Beskæftigelsesministeriets DREAM-register. Selve identifikationen af de indvandrere, der er omfattet af integrationsloven, er baseret på en kombination af data fra Danmarks Statistik og data fra Udlændingestyrelsen, der også har leveret oplysninger vedr. opholdsgrundlag. Data for de individrelaterede baggrundsvariabler stammer fra registre i Danmarks Statistik; dog stammer oplysninger om, indvandrernes indplacering i danskundervisningen, fra Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Oplysningerne på kommuneniveau er dels trukket fra Statistikbanken (www.statistikbanken.dk), dels etableret via aggregering af individoplysninger fra AKF's register i Danmarks Statistik.

I dette kapitel beskrives bestemmelsen af den afhængige variabel, nemlig varigheden fra personen får opholdstilladelse, til han/hun kommer i beskæftigelse eller uddannelse. Variabler for de enkelte personers og kommuners karakteristika, som indgår i den statistiske model, beskrives i kapitel 4.

3.1 Bestemmelse af den grundlæggende forløbsvariabel

Som nævnt er analyserne afgrænset til indvandrere, der hører under integrationsloven. De forløb, der indgår i analyserne, er kendetegnet ved, at de begynder den dato, hvor personen får opholdstilladelse i Danmark, og afsluttes, når han/hun registreres som værende i beskæftigelse eller i uddannelse, givet at perioden i beskæftigelse eller uddannelse har en vis varighed. I analyserne i denne rapport anvendes beskæftigelse eller uddannelse i mindst seks måneder som kriterium for »succesfuld integration«.

3.1.1 Afslutning af forløb

Beskæftigelse og uddannelse betragtes under ét i analyserne: Der er *ikke* tale om to afslutningskriterier, der modelleres separat. Det skal understreges, at succeskriteriet vedrører *ordinær beskæftigelse* (dvs. at fx virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud ikke tæller med som beskæftigelse), herunder perioder, hvor indvandrerne er selvstændige erhvervsdrivende, og *ordinær uddannelse*, dvs. uddannelse i det ordinære uddannelsessystem (dvs. almene, erhvervsfaglige og videregående uddannelser, mens fx deltagelse i undervisning på sprogskoler og højskoler ikke tæller med). Det skal endvidere bemærkes, at en del af den beskæftigelse, der registreres, kan være deltidsbeskæftigelse.

Hvilke perioder, indvandrerne har været i beskæftigelse eller under uddannelse, bestemmes ud fra oplysninger i de administrative registre i Danmarks Statistik. Perioder med beskæftigelse bestemmes ud fra bl.a. arbejdsgivernes oplysninger om ansættelsesperioder og oplysninger om indbetaling til ATP. Perioder, hvor indvandrerne er under uddannelse, bestemmes ud fra data for, om de er i gang med en uddannelse (og hvilken uddannelse der er tale om) og tidspunktet for påbegyndelse af uddannelsen. Der benyttes dog også en række andre data i bestemmelsen af, i hvilken »arbejdsmarkedstilstand« personer er på et givet tidspunkt, fx data vedr. perioder i aktivering og modtagelse af offentlig forsørgelse. I nogle tilfælde kan de forskellige registerdata være modstridende, således at en person fx er registreret som værende i beskæftigelse i en måned, hvor vedkommende også er registreret som

deltager i aktivering og/eller som modtager af offentlig forsørgelse. Der kan derfor være en vis usikkerhed med hensyn til den præcise varighed af forskellige beskæftigelses- og uddannelsesforløb. Det skal dog understreges, at de anvendte registerdata generelt er særdeles pålidelige sammenlignet med andre typer af data, og at man har mulighed for at udnytte viden om, hvilke registeroplysninger der er mest pålidelige, i de tilfælde, hvor der er modstridende oplysninger.

3.1.2 Påbegyndelse af forløb

Varigheden til beskæftigelse eller uddannelse måles som nævnt fra *datoen for opholdstilladelse*. Dog anvendes *indvandringsdatoen*, hvis denne ligger senere end *datoen for opholdstilladelse*. I rapporten benyttes for nemheds skyld betegnelsen »dato for opholdstilladelse« i betydningen den seneste af disse to datoer.

At benytte indvandringsdatoen i stedet for *datoen for opholdstilladelse*, hvis førstnævnte er senest, har især betydning for to grupper: familiesammenførte og kvoteflygtninge. Kvoteflygtninge får opholdstilladelse i Danmark, mens de stadig befinder sig i flygtningelejre andre steder i verden, og skal herefter vente på rejsepapirer mv., før de kan rejse ind i Danmark. Derfor kan perioden fra opholdstilladelsen til den faktiske tilflytning til den anviste kommune være særlig lang for denne gruppe.

Tilsvarende kan *datoen for opholdstilladelse* ligge før *indvandringsdatoen* for en del familiesammenførte. I analysen tages der yderligere højde for dette problem ved at inddrage indikatorvariabler for opholdsgrundlag, herunder variabler for, om personen er kvoteflygtning eller familiesammenført.

Da der fokuseres på *kommunernes integrationsindsats* (eller *integrationssucces*), kan man argumentere for, at det ville være bedre, hvis starttidspunktet for de forløb, der analyseres, var *datoen for kommunens overtagelse af integrationsansvaret*. Der kan nemlig gå en vis periode, fra man får opholdstilladelse (eller *indvandringsdato*), til man bosætter sig i den kommune, man er blevet anvist.⁹ Når starttidspunktet alligevel er sat til *datoen for opholdstilladelse*, skyldes det, at vi ikke har oplysninger om *datoen for kommunernes overtagelse af integrationsansvaret*. Det er klart, at de målte varigheder til beskæftigelse eller uddannelse i kommunerne dermed er lidt for lange, men da den absolutte længde af disse varigheder ikke er central i analysen (men kun forskellen i længden mellem forskellige kommuner), og da man må antage, at overvurderingen af varighederne er omtrent den samme for alle kommuner, giver det ikke nogen væsentlig skævhed i resultaterne.

3.1.3 Uafsluttede forløb

Forløb, der ikke afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder) inden for dataperioden, kaldes uafsluttede. En stor del af forløbene er uafsluttede. Det er ikke overraskende, da fx nogle forløb først starter i 2006. I varighedsanalysen udnyttes den information fra uafsluttede forløb, at de har en varighed på mindst det antal måneder, der er gået fra påbegyndelsen (*datoen for opholdstilladelse*), til man ikke længere kan følge personen i data.

Hvis en person udvander eller dør, inden han/hun kommer i beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder), indgår han/hun alligevel i analyserne, men kun indtil

9 Ifølge integrationslovens §4, stk. 2. overtager kommunen integrationsansvaret »...fra udgangen af den førte hele måned efter tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse...«. Dermed kan der reelt være op til to måneders forskel mellem *datoen for opholdstilladelsen* og *tidspunktet for bosættelsen i den anviste kommune*. Det anslås, at der gennemsnitligt er ca. tre uger mellem de to tidspunkter.

han/hun udvandrer eller dør.¹⁰ En person, der er indvandret efter 1/1 1999, og som udvandrer for herefter at indvandre igen, vil kun indgå i analyserne, til han/hun udvandrer første gang. Ydermere vil en person, der flytter kommune, før han/hun kommer i beskæftigelse eller uddannelse, indgå i analysen med et forløb for hver kommune, han/hun opholder sig i, indtil vedkommende kommer i beskæftigelse eller uddannelse.¹¹ Der tages i de statistiske analyser højde for den tid, indvandrerens eventuelt har opholdt sig i andre kommuner (dette forklares nærmere i kapitel 4).

3.2 Antallet af forløb og deres varighed

Populationen, der danner grundlag for analyserne, er personer omfattet af integrationsloven. De er afgrænset som personer

- 1 der har fået opholdstilladelse efter 1.1.1999
- 2 der har fået opholdstilladelse og er indvandret før 31.12.2006
- 3 der kommer fra et land uden for Norden og EU
- 4 der er mellem 16 og 64 år
- 5 der er flygtninge eller familiesammenførte.

Vi har data for disse personer frem til og med 2007, men personer, der har fået opholdstilladelse i løbet af 2007, er altså ikke omfattet af analysen. Analyserne foretages for to forskellige populationer: Den *samlede population* bestemt ved de seks punkter nævnt ovenfor, og den *afgrænsede population*, der består af de personer, der fik introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse eller kort tid derefter. Tabel 3.1 viser for begge analysepopulationer antallet af forløb fordelt efter, om de afsluttes til mindst seks måneders beskæftigelse eller uddannelse.

I analysen for den samlede population indgår 45.432 forløb. Grundet den forømtalte behandling af kommuneflytninger afspejler dette antal ikke direkte antallet af personer, idet nogle flytter til en anden kommune, før de er kommet i beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder) og derfor indgår i analysen med mere end et forløb: Der er 7.529 forløb (16,6%), der afsluttes ved, at personen flytter til en ny kommune.

De 45.432 forløb fordeler sig med 18.351 for mænd og 27.081 for kvinder. Heraf afsluttes i alt 18.299 forløb med beskæftigelse (9.919 for mænd og 9.280 for kvinder) og 2.990 med uddannelse (816 for mænd og 2.174 for kvinder). Hermed bliver 46,9% af forløbene afsluttet med enten beskæftigelse eller påbegyndt uddannelse (53,5% for mændene og 42,3% for kvinderne), mens resten er uafsluttede eller kommuneflytninger. Det skal bemærkes, at disse tal

10 Forløbet betragtes som uafsluttet (højrecensureret) med den varighed, der er givet ved tidsrummet fra datoen for opholdstilladelse til datoen for død eller udvandring. Hvis en person fx udvandrer uden at være kommet i beskæftigelse eller uddannelse 12 måneder efter at have fået opholdstilladelse, så er forløbet for denne person højrecensureret ved en varighed på 12 måneder. I analysen udnyttes vores viden om, at varigheden til beskæftigelse eller påbegyndelse af uddannelse var over 12 måneder for denne person. Denne viden kan udnyttes i beregningen af afgangsraten (dvs. sandsynligheden for at komme i beskæftigelse eller uddannelse inden for en kort periode, givet at man endnu ikke er det) ved varigheder på mindre end 12 måneder, og dermed gøre denne beregning mere sikker, selv om den ikke kan udnyttes i beregningen af afgangsraten ved varigheder over 12 måneder.

11 Hvis en indvandrer fx har flyttet kommune to gange (og således boet i tre forskellige kommuner), inden han/hun er kommet i beskæftigelse eller uddannelse, vil forløbet i den første kommune være højrecensureret ved en varighed svarende til perioden fra opholdstilladelse til den første kommuneflytning. Forløbet i den anden kommune vil være højrecensureret ved en varighed fra den første til den anden flyttedato. Forløbet i den tredje kommune har en varighed fra den anden flyttedato, og indtil personen kommer i beskæftigelse eller uddannelse. For en nærmere beskrivelse af forløb i tilfælde af kommuneflytning, se Husted og Heinesen (2004, p. 69, note 3).

ikke betyder, at 46,9% af populationen kommer permanent i beskæftigelse eller i uddannelse; et forløb betragtes som nævnt som afsluttet, når personen skifter til en tilstand, hvor han/hun er registreret som beskæftiget eller under uddannelse, givet at denne tilstand varer i minimum seks måneder, men det udelukker jo ikke, at personen fx bliver arbejdsløs på et senere tidspunkt (fx efter at have været beskæftiget i syv måneder).

Den nederste del af tabel 3.1 viser tilsvarende tallene for den mindre population af personer, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse. Det ses, at en væsentlig mindre andel af denne population finder beskæftigelse (i mindst seks måneder) eller påbegynder uddannelse. Dette er ikke overraskende, da de personer, der ikke er med i den mere afgrænsede population, hovedsageligt er familiesammenførte. Familiesammenførte har typisk bedre forudsætninger for hurtigt at blive integreret og finde arbejde eller uddannelse, bl.a. fordi de i højere grad end flygtninge har et netværk fra starten.

Tabel 3.1 Antallet af forløb fordelt efter, om de afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse

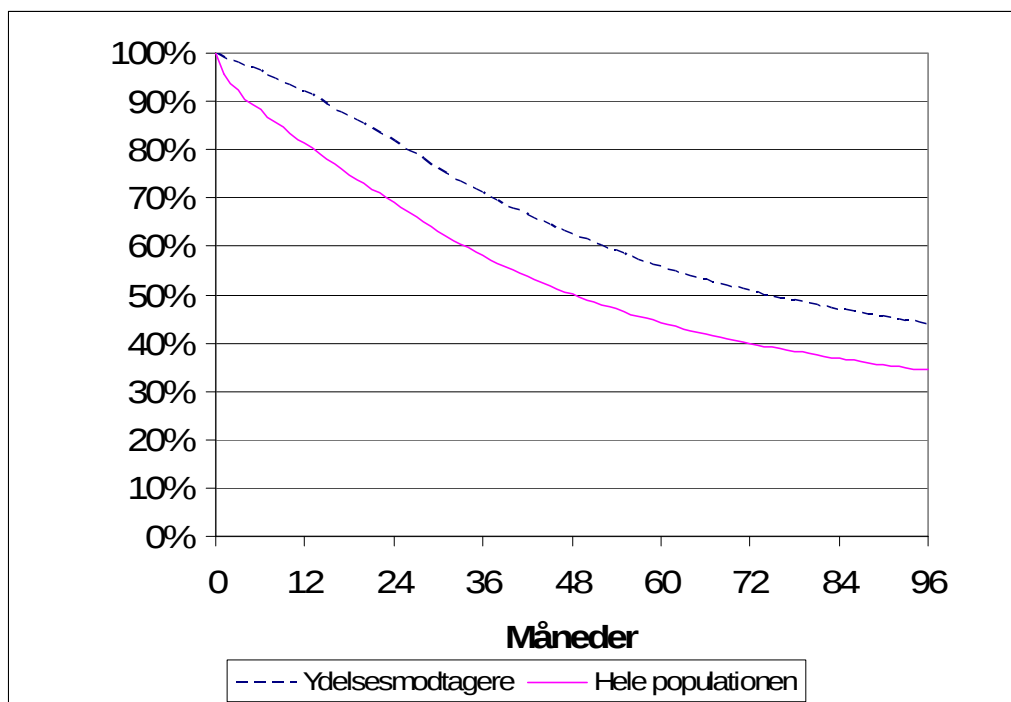
	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Alle indvandrere omfattet af integrationsloven						
Ikke afsluttet	5518	30,1	11096	41,0	16614	36,6
Flyttet kommune	2998	16,3	4531	16,7	7529	16,6
Beskæftigelse	9019	49,1	9280	34,3	18299	40,3
Uddannelse	816	4,4	2174	8,0	2990	6,6
I alt	18351	100,0	27081	100,0	45432	100,0
Afgrænset analysepopulation						
Ikke afsluttet	4514	33,7	6691	48,3	11205	41,1
Flyttet kommune	2607	19,5	3095	22,3	5702	20,9
Beskæftigelse	5733	42,9	3150	22,7	8883	32,6
Uddannelse	524	3,9	916	6,6	1440	5,3
I alt	13378	100,0	13852	100,0	27230	100,0

Note: Et forløb, der slutter med at indvandreren flytter til en anden kommune, er en særlig form for "ikke afsluttet" forløb (da det ikke afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse).

Når ikke flere indvandrere kommer i beskæftigelse eller i uddannelse i perioden 1999-2007, kan det blandt andet skyldes, at en del endnu ikke har været i landet særligt længe, og derfor ikke har haft meget tid til at finde arbejde – hvilket især gør sig gældende for den del af populationen, der er ankommet i 2006.

Sammenhængen mellem sandsynligheden for endnu ikke at have påbegyndt en periode med beskæftigelse (i mindst seks måneder) eller uddannelse og varigheden fra opholdstilladelse kan aflæses af figur 3.1. Figuren viser denne sammenhæng for både den samlede population af indvandrere, omfattet af integrationsloven, og den afgrænsede population af personer, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse. Det ses, at kurven for hele populationen ligger under kurven for den afgrænsede population. Dette er ikke overraskende i lyset af tabel 3.1 og skyldes igen, at de fleste familiesammenførte til andre end flygtninge, som er den gruppe, der har lettest ved at finde job, ikke er med i den afgrænsede population.

Figur 3.1 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb, der varer i mindst seks måneder, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder

Note: Beregnet Kaplan-Meier-overlevelseskurve for hele landet

Af figuren ses, at der for den samlede population er ca. 19% sandsynlighed for at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb af en varighed på mindst seks måneder inden for det første år (idet sandsynligheden for endnu ikke at være kommet i beskæftigelse eller uddannelse efter 12 måneder er ca. 81%). Det ses ligeledes, at sandsynligheden for inden for to år at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb af en varighed på mindst seks måneder er ca. 31% for hele populationen og ca. 18% for den afgrænsede population (idet sandsynligheden for endnu ikke at være kommet i beskæftigelse eller uddannelse efter 24 måneder er henholdsvis ca. 69 og 82%).

Det skal bemærkes, at den beregnede sandsynlighed er relativt usikkert bestemt ved lange varigheder, da beregningen af sandsynligheden for på et givet tidspunkt at komme i beskæftigelse eller uddannelse ved varigheder over fx 84 måneder alene er baseret på de få indvandrere, der fik opholdstilladelse i begyndelsen af perioden (i 1999-2000), og som ikke allerede har været i beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder) ved kortere varigheder.

Den observerede eller faktiske gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse/uddannelse i hver kommune beregnes på grundlag af kurver som den, der (for hele landet) er vist i figur 3.1. Dette gøres for bedst muligt at udnytte informationen i data, også for de indvandrere, der ikke når at komme i beskæftigelse eller uddannelse inden for dataperioden (se bilag 1 i Andersen, Heinesen og Husted, 2005b, for en nærmere beskrivelse af metoden).

Den observerede gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til påbegyndelse af et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb af en varighed på mindst seks måneder kan for landet som helhed beregnes som arealet under kurven i figur 3.1. Da vi imidlertid på grund af den relativt korte dataperiode ikke kan beregne, hvorledes kurven ser ud for varigheder over 100

måneder, kan vi heller ikke beregne den »urestrikerede« gennemsnitlige varighed, men kun »restrikerede« varigheder. Efter otte år (96 måneder) er det således kun ca. 66% af indvandrerne i den samlede population, der er kommet i beskæftigelse/uddannelse. Hvor lang den urestrikerede gennemsnitlige varighed er, afhænger derfor af, hvor hurtigt den resterende gruppe på 34% af populationen kommer i beskæftigelse/uddannelse efter de otte år, men det har vi med den aktuelle dataperiode ingen mulighed for at beregne (uden arbitrære antagelser). Derimod kan vi beregne restrikerede gennemsnitlige varigheder op til fx 48 eller 60 eller 72 måneder. Beregningen af gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer i kapitel 5 og 6 er specificeret som restrikerede forventede varigheder, givet kurver som dem i figur 3.1, idet den øvre grænse for varigheden er sat til seks år. Det svarer altså til arealet under kurven i figur 3.1 fra 0 til 72 måneder. Grænsen på seks år er valgt, da beregningen af kurven for lange varigheder er relativt usikker, jf. ovenfor.¹²

Det skal bemærkes, at mens antallet af forløb i tabel 3.1 er baseret på, at indvandrere, som har boet i to kommuner (inden påbegyndelse af beskæftigelse/uddannelse), tæller med som to forløb (jf. afsnit 3.1), er de data, der ligger bag figur 3.1, baseret på, at hver indvandrer tæller med som kun et forløb, uanset om han eller hun har flyttet kommune. Det samme gælder tabellerne i kapitel 7. Det skyldes, at fokus her er på integrationen i landet som helhed, hvor det er mest relevant at analysere varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af beskæftigelse/uddannelse, uanset om man har flyttet kommune. I den øvrige del af arbejdsrapporten er det derimod vigtigt at tage højde for kommuneflytninger, da fokus der er på de enkelte kommuners integrationssucces.

12 Introduktionsprogramperioden for en indvandrer omfattet af integrationsloven er tre år. Den indsats, kommunerne gør i de første tre år, vil også have effekter med hensyn til arbejdsmarkedsmæssig integration efter tre år. For de indvandrere, der ikke er i beskæftigelse eller uddannelse efter tre år, har kommunerne desuden et ansvar via indsatsen i bl.a. kontanthjælpssystemet. Det er derfor klart meningsfuldt at analysere kommunernes integrationssucces også for perioder, der ligger mere end tre år efter, at indvandrerne fik opholdstilladelse, selv om introduktionsprogramperioden som nævnt er på tre år.

4 Statistisk model og beregnede effekter

4.1 Statistisk model

Som nævnt tidligere er benchmarkingindikatoren for kommunernes integrationssucces baseret på den gennemsnitlige observerede (eller faktiske) varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse i mindst seks måneder (jf. de foregående afsnit).

I beregningen af benchmarkingindikatoren korrigeres der imidlertid for, at kommunerne har forskellige vilkår, herunder at indvandrere i de forskellige kommuner har forskellige karakteristika, og at de strukturelle forhold varierer fra kommune til kommune (fx med hensyn til omfanget af ledighed). Korrektionerne beregnes ud fra en statistisk model for hele populationen, der dog estimeres særskilt for mænd og kvinder.

Den anvendte statistiske model er en såkaldt varighedsmodel (nærmere bestemt en proportional hazardmodel), der er kendetegnet ved ikke blot at analysere en hændelse (her: beskæftigelse eller uddannelse), men varigheden af den periode, der går, fra en person har mulighed for at opnå hændelsen, til hændelsen indtræffer. Hermed spiller tidsaspektet en væsentlig rolle i denne analyseform. Den grundlæggende dataenhed i modellen er forløb, og ikke personer. I analyserne i denne rapport er starttidspunktet for et forløb defineret som datoen for opholdstilladelse, idet det er fra dette tidspunkt, at personen er påvirket af kommunernes integrationsindsats¹³, mens hændelsen, eller sluttidspunktet, er defineret ved, at personen kommer i beskæftigelse eller uddannelse. Forløbet for personer, der ikke når at komme i beskæftigelse eller uddannelse (i mindst seks måneder) i løbet af analyseperioden, kender vi ikke varigheden af (vi ved ikke, hvornår de kommer i beskæftigelse eller uddannelse), men vi ved dog, at varigheden mindst er tidsrummet fra opholdstilladelsen til sluttidspunktet i dataperioden, dvs. ultimo 2007 (eller til personen udvander eller dør). Denne oplysning udnyttes i varighedsanalysen.

Et væsentligt begreb i varighedsanalysen er *afgangsraten* (også kaldet *hazardraten*). Afgangsraten på et givet tidspunkt er sandsynligheden for at afslutte forløbet (dvs. komme i beskæftigelse eller uddannelse) inden for en kort periode efter dette tidspunkt, givet at forløbet ikke allerede er afsluttet. Når afgangsraten vokser, øges sandsynligheden for, at forløbet afsluttes (til beskæftigelse eller uddannelse), og den forventede varighed til beskæftigelse eller uddannelse mindskes.

Afgangsraten for en given person på et givet tidspunkt afhænger af såvel varigheden af forløbet indtil dette tidspunkt som personens karakteristika og generelle vilkår for den kommune, hvor personen bor. Den statistiske model er beskrevet mere detaljeret i bilag 1 i Husted og Heinesen (2004), Andersen et al. (2005a og 2005b) og Husted et al. (2009). Den svarer til modellen anvendt i Arendt et al. (2004) til analyse af kontanthjælpsforløb. I disse referencer er også beskrevet, hvordan standardafvigelsen på benchmarkingindikatoren er beregnet.

De karakteristika vedrørende den enkelte indvander og bopælskommunen, der inddrages i de statistiske analyser for at forklare variationen i afgangsraten (og dermed varigheden), benævnes i det følgende de forklarende variabler. *De forklarende variabler vedrørende de enkelte indvandrere*, der indgår i den statistiske model er:

- køn
- opholdsgrundlag

13 Der kan dog, som nævnt i afsnit 3.1, være en vis periode mellem datoen for opholdstilladelse og det tidspunkt, hvor kommunen overtager integrationsansvaret.

- om man tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark
- oprindelsesland
- alder
- om personen bor sammen med en partner, og om det i givet fald er en dansker
- børn (forskellige variabler for alder og antal og for, om indvandreren er enlig)
- år for opholdstilladelse
- helbred (målt ved antal sygesikringsydelser, og om personen har humanitær opholdstilladelse eller er kvoteflygtning)¹⁴
- hvilket af de tre niveauer i danskundervisningen personen er blevet placeret på
- om personen har boet i andre kommuner før den aktuelle bopælskommune, og i givet fald, hvor lang tid. Valget af disse variabler kan begrundes med udgangspunkt i tidligere analyser inden for feltet (se Andersen et al. (2005a), for en nærmere diskussion).

I analyserne indgår 27 variabler for oprindelsesland. Der er medtaget en indikator for specifikke oprindelseslande, hvis der er registreret mere end 200 forløb for personer fra det pågældende land (hvor disse 200 forløb kan knytte sig til både den mandlige og den kvindelige del af populationen).¹⁵ De resterende oprindelseslande er grupperet som øvrige lande i henholdsvis Asien, Syd- og Mellemamerika, Afrika og Europa, samt øvrige lande. »Øvrige europæiske lande« er referencekategori og består af de europæiske lande (uden for EU15 og Norden), for hvilke der ikke indgår særlige variabler i analysen (herunder Ukraine, Rumænien, Makedonien, Bulgarien, Albanien, Ungarn, Estland, Letland, Litauen, Hviderusland, Moldova og Kroatien).

Som indikator for personernes helbredstilstand ved indvandring udnyttes oplysninger om antallet af sygesikringsydelser (dvs. kontakter til den primære sundhedssektor, herunder praktiserende læger) i året for opholdstilladelse. Antallet af kontakter for en person ganges op i forhold til, hvor mange dage personen har været i Danmark i året for opholdstilladelse. Hvis datoen for opholdstilladelse fx er 1. juli, ganges det registrerede antal ydelser (fra 1. juli til 31. december) med 2. Hermed tages højde for den helbredsmæssige forskel, der må tænkes at være mellem to personer, der begge er registreret med fx fem ydelser i indvandringsåret, men hvor den ene er indvandret i januar, og den anden i december.¹⁶ Der indgår i analysen indikatorer for, om personen har fået humanitær opholdstilladelse eller er kvoteflygtning, hvilket også kan opfattes som helbredsindikatorer.

Placering på niveau i danskundervisningen (der foretages af sprogcentre) måler indvandreren forudsætninger for at lære dansk. En placering på danskuddannelse 1 (tidligere spor 1) betyder normalt, at personen er analfabet, en placering på danskuddannelse 2 (spor

14 Kvoteflygtninge har opholdt sig i en flygtningelejr, typisk i et tredjeverdensland, og udvælges af FN til genbosættelse i et andet land. Nogle af de udvalgte er personer, der af fysiske, sociale eller psykiske årsager kan have glæde af at blive bosat i et andet land, fx på grund af de medicinske behandlinger, som kan foretages der. Humanitær opholdstilladelse gives til personer med alvorlige fysiske eller psykiske sygdomme.

15 Bemærk, at der optræder en indikator for, om en person er indvandret fra Polen, og at også personer fra de øvrige 10 lande, der pr. 1.5.2004 blev en del af EU, er inddraget i analysen. Dette skyldes som nævnt tidligere, at disse 10 lande ikke var medlemmer af EU i første del af vores analyseperiode – og at indvandrere fra disse lande derfor er omfattet af integrationsloven, hvis de fik opholdstilladelse før 1.5.2004.

16 Denne metode, hvor antal registrerede sygesikringsydelser i året for opholdstilladelse ganges op til 12 måneder, betyder naturligvis, at data kun giver et meget usikkert billede af personernes helbredstilstand. På den anden side ville det også være problematisk at inddrage antallet af sygesikringsydelser det efterfølgende år, da disse bl.a. kan afhænge af, hvor hurtigt personen får job eller uddannelse. En yderligere usikkerhed vedr. den anvendte helbredsindikator er, at der efter sygesikringsloven gælder regler om ventetid på seks uger for ret til behandling for personer, der flytter til Danmark fra udlandet. Det gælder også for personer omfattet af integrationsloven, når de har fået opholdstilladelse.

2) svarer normalt til, at personen har en kort uddannelse fra hjemlandet, mens danskuddannelse 3 (spor 3) normalt svarer til en lang skoleuddannelse. Variablerne afspejler således i høj grad personens uddannelsesniveau.

Der inddrages tillige følgende forklarende variabler for det pendlingsområde, kommunen tilhører:¹⁷

- Den lokale ledighedsprocent.
- Antallet af arbejdspladser i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder.

En høj lokal ledighedsprocent betyder, at det er vanskeligere for kommunens borgere, herunder indvandrere, hurtigt at finde arbejde, hvilket forventes at øge varigheden indtil beskæftigelse (dvs. mindske afgangsraten). Hvis antallet af arbejdspladser i pendlingsområdet (i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) er højt, forventes, at det, alt andet lige, er nemmere for indvandrere at finde job.¹⁸

Effekten af de forklarende variabler på afgangsraten er beregnet særskilt for mænd og kvinder. Analyseperioden er 1999-2007.

Det bør bemærkes, at for et givet forløb er værdierne af de forklarende variabler baseret på registreringerne i *året for forløbets start*. Det gælder for variabler på både individ- og aggregeret niveau. Det vil fx sige, at et forløb med værdien 1 for variabelen »enlig« er karakteriseret ved, at personen var enlig i det år, hvor forløbet startede – men ikke nødvendigvis ved forløbets afslutning. Det samme gør sig gældende for variablerne for pendlingsområdet. Den værdi for fx ledighed, der anvendes som forklarende variabel, er ledighedsprocenten for det år, forløbet starter, dvs. for det år, personen får opholdstilladelse (eller flytter fra en anden kommune), og altså ikke for efterfølgende år (fx det år, personen evt. kommer i beskæftigelse eller uddannelse).¹⁹

Det har været overvejet at inddrage indikatorvariabler for de enkelte kommuner i modellen. Disse kunne således medtages ved estimation af modellen, men udelades, når de forventede varigheder beregnes. I en lineær model ville dette svare til en såkaldt fixed-effects analyse, hvor alene variationen i data inden for kommuner bestemmer de estimerede koefficienter til de (øvrige) forklarende variabler; dvs. at der tages højde for uobserverede forskelle mellem kommuner, der er konstante over tid. Inddragelse af disse indikatorvariabler påvirker dog stort set ikke de estimerede koefficienter til variablerne på individniveau. Koefficienterne til

17 Pendlingsområdet for en given kommune er bestemt ud fra en restriktion på pendlingsomkostninger: Hvis de typiske pendlingsomkostninger fra en given kommune til andre kommuner er under et givet niveau, er disse kommuner del af kommunens pendlingsområde. Omkostningsrestriktionen svarer til en typisk pendlingsafstand på 45 km hver vej, men når pendlingsruten indbefatter færgetransport eller bro med afgift, er omkostningerne højere og afstanden dermed kortere end de 45 km.

18 Generelt skal man være forsigtig med at medtage for mange variabler på aggregeret niveau i denne type af undersøgelser, hvor rangordnen af kommuner ud fra et givet kriterium er i fokus. Det kan nemlig påvirke rangordnen ret kraftigt, selv om de beregnede effekter af variablerne ikke er statistisk signifikante, fordi den forventede værdi kan påvirkes betydeligt for alle indvandrere i kommuner, som har en »ekstrem« værdi med hensyn til en given variabel. Dertil kommer problemet, at variabler på kommuneniveau kan være korreleret med kommunernes indsats, således at korrektion for disse variabler er u hensigtsmæssig. Analysen er mindre følsom over for inddragelse af insignifikante variabler på individniveau. I mange tilfælde forekommer det rimeligt at korrigere for individrelaterede variabler, selv om de er insignifikante, hvis de har en plausibel effekt ifølge den statistiske model (fx når de indgår som elementer i en kategorisering af en »kontinuert« variabel).

19 Det ville strengt taget være bedre at lade variabler på kommuneniveau indgå som tidsvarierende forklarende variabler, således at fx ledighedsprocenten (som måles på årsbasis) skifter ved en varighed, som svarer til et nyt kalenderår. Det er dog udeladt, da det vurderes, at det ikke har den store betydning, og da det ville komplicere analysen. Tilsvarende kunne man argumentere for, at nogle af de variabler, der beskriver individkarakteristika, skulle indgå som tidsvarierende. Det gælder fx variabler for, om man har børn, og hvor mange børn man har, da dette selvsagt påvirker beskæftigelsesmulighederne. På den anden side er der det principielle problem, at fx beslutningen om at få (flere) børn kan afhænge af, hvordan integrationsprocessen forløber, herunder om man påbegynder beskæftigelse eller uddannelse. Derfor kan det være problematisk lade sådanne variabler indgå som tidsvarierende.

variablerne for lokale arbejdsmarkedsforhold (på pendlingsområdeniveau) bliver mindre (numerisk) og mindre signifikante, hvilket ikke er overraskende, da variationen i disse variabler er væsentlig større mellem kommuner end over tid. For at korrigere for lokale arbejdsmarkedsforhold kan disse variabler helt udelades ved estimation af selve varighedsmodellen, hvorefter der korrigeres for dem i en supplerende regression af forventede gennemsnitlige varigheder for kommunerne på variabler for disse lokale arbejdsmarkedsforhold. Det vil dog i en sådan supplerende regression ikke være oplagt, hvordan man skal tage hensyn til både tværsnits- og tidsvariation i fx den lokale ledighedsprocent. Det er altså ikke oplagt, at en sådan alternativ estimationsprocedure er bedre end den, der benyttes i den aktuelle analyse, og dertil kommer, at det ville komplicere beregningerne betydeligt.

4.2 Effekter af rammevilkår

I dette afsnit beskrives kort de væsentligste resultater med hensyn til de beregnede effekter af de forklarende variabler, der afspejler kommunernes rammevilkår. I bilag 2 findes detaljerede tabeller med resultaterne for henholdsvis mænd og kvinder, både for populationen af alle indvandrere omfattet af integrationsloven (tabel B2.1 og B2.2) og for den afgrænsende population (tabel B2.3 og B2.4). De første kolonner i tabellerne viser gennemsnit, minimum og maksimum for de forklarende variabler, og de sidste viser estimationsresultater (beregnet koefficient til hazardraten til beskæftigelse eller uddannelse, en indikation af, om den er statistisk signifikant, samt koefficientens standardafvigelse). De fleste resultater med hensyn til effekter af de forklarende variabler ligner meget resultaterne fra de tidligere benchmarking-analyser. I Husted og Heinesen (2006) og Andersen et al. (2005a, 2005b) er resultaterne beskrevet mere grundigt.

4.2.1 Effekter af forklarende variabler på individniveau

Der indgår (som beskrevet ovenfor) et stort antal forklarende variabler på individniveau, og langt de fleste er statistisk signifikante.

Variablerne for *opholdsgrundlag* er stærkt signifikante og har store effekter. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge har således markant mindre sandsynlighed for hurtigt at komme i beskæftigelse eller uddannelse sammenlignet med familiesammenførte til andre end flygtninge. (Koefficienten til flygtninge er dog ikke statistisk signifikant i estimationen for kvinder i den afgrænsede population). Hvis man *tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark*, har man større sandsynlighed for hurtigt at finde beskæftigelse eller uddannelse.

Mange af variablerne for *oprindelsesland* er også stærkt signifikante og har store effekter. Personer fra fx Libanon, Somalia, Syrien, Iran, Irak og Afghanistan (hvorfra der kommer forholdsvis mange indvandrere) har en markant lavere sandsynlighed for hurtigt at komme i beskæftigelse eller uddannelse.

Alder har ligeledes stor betydning. Jo yngre indvandrerne er, desto større er chancen for hurtigt at komme i beskæftigelse eller uddannelse. Alderseffekten er større for mænd end for kvinder.

At bo sammen med en *dansk partner* har en positiv effekt på sandsynligheden for hurtigt at komme i beskæftigelse eller uddannelse. For kvinder er der en positiv effekt af at være enlig i forhold til at bo sammen med en partner, der er indvanderer.

At have små *børn* påvirker chancen for hurtigt at finde beskæftigelse negativt både for mænd og kvinder. Effekten er dog størst for kvinder, og for kvinder er effekten af at have små børn større for enlige.

Helbred målt ved antallet af kontakter til den primære sundhedssektor (antal sygesikringsydelse) har betydning: Hvis man har mange kontakter, er sandsynligheden for hurtigt at komme i beskæftigelse lille. Effekten af at have humanitær opholdstilladelse er også signifikant negativ som forventet.

Jo ringere *forudsætninger for at lære dansk* (målt ved placeringen i danskundervisningen), desto mindre er chancen for hurtigt at få beskæftigelse.

Hvis en person er flyttet fra en anden kommune, har det en positiv effekt på sandsynligheden for hurtigt at finde beskæftigelse eller uddannelse; opholdstiden i den tidligere kommune har også betydning, men resultaterne er ret forskellige for mænd og kvinder og for de to populationer.

4.2.2 Effekter af forklarende variabler for pendlingsområder

Af variablerne for pendlingsområder er især den lokale ledighedsprocent af stor betydning: Jo større ledighedsprocent, desto mindre sandsynlighed for hurtigt at finde beskæftigelse (effekten er dog ikke statistisk signifikant for kvinder i den afgrænsede population). Antallet af arbejdspladser i kommunen i forhold til antallet af indbyggere i den erhvervsaktive alder har en positiv effekt på chancen for hurtigt at komme i beskæftigelse, især for mænd.

4.2.3 Varighedsafhængighed

Den statistiske model tager hensyn til, at afgangsraten (sandsynligheden for at komme i beskæftigelse eller uddannelse inden for et kort tidsrum) kan være forskellig afhængig af, hvor lang tid der er gået fra datoen for opholdstilladelse (eller fra kommuneflytning), jf. de sidste 12 variabler i tabel B2.1-B2.4. Afgangsraten falder, jo længere tid der går fra opholdstilladelsen, især for mænd. At der er et fald i afgangsraten, er meget almindeligt i denne type af modeller.²⁰

²⁰ Det skyldes bl.a. såkaldt »uobserveret heterogenitet«, dvs. at personerne er forskellige med hensyn til forhold, vi ikke har data for, fx motivation og evner. En relativ stor del af de personer, der (med hensyn til variabler, som ikke indgår i analysen) har gunstige forudsætninger for hurtigt at komme i beskæftigelse (og derfor har en høj afgangsrate), vil således komme i beskæftigelse efter få måneder; beregningen af afgangsraten ved lange varigheder er derfor i højere grad baseret på personer, der har mindre gunstige forudsætninger for hurtigt at finde et job.

5 Benchmarkingindikatoren baseret på alle omfattet af integrationsloven

I dette kapitel opstilles for den samlede population af indvandrere, omfattet af integrationsloven, en benchmarkingindikator for kommunernes integrationssucces, når »succeskriteriet« er beskæftigelse eller uddannelse i mindst seks måneder. Det er en indikator beregnet for den nye kommuneinddeling, men da den er beregnet på historiske data, hovedsageligt fra før denne inddeling trådte i kraft, er indikatoren for en ny kommune, der består af flere gamle kommuner, i realiteten udtryk for et gennemsnit af indikatorerne for disse gamle kommuner (vægtet i forhold til antallet indvandrere omfattet af integrationsloven). I kapitel 6 beskrives de tilsvarende resultater for den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdsgrundlag eller kort tid derefter.

Indikatoren er baseret på den gennemsnitlige varighed i kommunerne fra opholdstilladelse til påbegyndelse af beskæftigelse eller uddannelse, idet der på baggrund af den i kapitel 4 beskrevne model korrigeres for effekterne af, at kommunerne er forskellige med hensyn til indvandrernes individuelle karakteristika og lokale arbejdsmarkedsforhold. Denne korrektion betyder, at indikatoren i væsentlig større udstrækning er udtryk for kommunernes relative succes end mere simple nøgletal for beskæftigelse.

Som fremhævet i afsnit 1.4 skal det dog understreges, at den opstillede indikator trods alt er meget grov, og at den foruden kommunernes relative indsats også vil afspejle kommunale forskelle i indvandrergruppens sammensætning og generelle vilkår, som der ikke har kunnet tages højde for i den statistiske model. For eksempel har vi ikke data for indvandrernes erhvervserfaring fra oprindelseslandet, eller hvor lang tid de har været i Danmark, før de fik opholdstilladelse, og deres uddannelse har vi kun en ufuldstændig indikator for i form af placeringen i danskundervisningen. Vi har desuden kun meget ufuldstændige mål for indvandrernes helbredsstatus (nemlig antal kontakter med den primære sundhedssektor, samt indikatorer for humanitær opholdstilladelse og kvoteflygtninge). Der er således ikke variabler, som mere præcist afspejler fx krigstraumer, alvorlige psykiske eller fysiske helbredsproblemer eller misbrugsproblemer. Endelig kan nævnes, at der naturligvis er foretaget en række valg med hensyn til den præcise måde, hvorpå indikatoren udregnes, som også kan have en vis betydning for resultaterne. Et eksempel herpå er betydningen af den præcise specifikation af succeskriteriet.

Da analysen er baseret på data for ni år (1999-2007), er det af tekniske grunde valgt at basere indikatoren på den forventede varighed (til påbegyndelse af varig beskæftigelse eller uddannelse) *op til seks år*. Det betyder, at den beregnede gennemsnitlige varighed i hver enkelt kommune højst kan være seks år (hvilket vil forekomme, hvis ingen indvandrere inden for seks år har påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse af en varighed på mindst seks måneder). Grænsen på seks år er valgt som et kompromis mellem to hensyn. For det første vil vi gerne udnytte mest mulig information i data, hvilket kunne tilsige, at man beregnede den gennemsnitlige varighed op til et tidspunkt, der lå tæt på ni år (dvs. den samlede dataperiode). Men på den anden side er problemet, at denne beregning bliver meget usikker for især kommuner med få indvandrere, især hvis de er ankommet til kommunen relativt sent i dataperioden, fordi beregningen af sandsynligheden for at påbegynde beskæftigelse eller uddannelse ved varigheder over fx seks år bliver baseret på relativt få observationer (nemlig de indvandrere, der er ankommet til kommunen i 1999-2001, som stadig er i kommunen, og som endnu ikke har påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse).

5.1 Gennemsnitlig varighed til beskæftigelse

Tabel 5.1 viser for hver kommune den gennemsnitlige varighed, antal forløb og antal og andel af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse i mindst seks måneder. Der er vist tal for de 94 af de 98 kommuner, som har mindst 80 indvandrere omfattet af analysen. I første række i tabellen er vist den gennemsnitlige varighed for hele landet (svarende til et vægtet gennemsnit over samtlige kommuner) samt det samlede antal forløb og afslutninger til beskæftigelse eller uddannelse. Det ses, at den gennemsnitlige varighed for hele landet er 45 måneder (givet den valgte restriktion på seks år, dvs. 72 måneder). Det skal understreges at de beregnede gennemsnitlige varigheder, som er angivet i tabellens første kolonne, *ikke* er korrigeret for forskelle i indvandrernes og kommunernes karakteristika. En lav værdi af den gennemsnitlige varighed i en kommune (relativt til gennemsnittet for hele landet) kan afspejle en god integrationsindsats i relation til at skaffe indvandrerne arbejde eller uddannelse, men kan også skyldes, at indvandrernes eller kommunens karakteristika er særlig gunstige.

Det skal også understreges, at andelen af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse (den sidste kolonne i tabellen), heller ikke er korrigeret for de nævnte forhold. Forskellene mellem kommuner i denne andel kan bl.a. skyldes, at en stor del af indvandrerne i nogle kommuner har fået opholdstilladelse i de seneste år, hvorfor de ikke har haft så lang tid til at påbegynde beskæftigelse eller uddannelse, mens flere indvandrere i andre kommuner er ankommet tidligere. I bilag 3 er for hver kommune vist antallet af forløb, der påbegyndes i hvert af årene 1999-2006.

Tabel 5.1 Observeret gennemsnitlig varighed, antal forløb og andelen af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse, blandt kommuner med mindst 80 indvandrere omfattet af integrationsloven

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed (mdr.)	Antal forløb	Antal i beskæftigelse eller uddannelse	Procent i beskæftigelse eller uddannelse
Hele landet	45,1	45432	21289	47
København	38,4	6994	3820	55
Frederiksberg	40,8	854	423	50
Ballerup	36,0	305	187	61
Brøndby	38,9	377	206	55
Dragør	47,0	101	47	47
Gentofte	43,9	537	267	50
Gladsaxe	41,4	583	293	50
Glostrup	37,8	214	118	55
Herlev	37,7	224	122	55
Albertslund	35,1	329	196	60
Hvidovre	37,3	428	243	57
Høje-Taastrup	36,8	538	294	55
Lyngby-Taarbæk	46,1	452	219	49
Rødovre	40,5	364	178	49
Ishøj	31,1	296	192	65
Tårnby	37,8	379	227	60
Vallensbæk	33,2	124	77	62
Furesø	42,0	325	166	51
Allerød	42,0	188	102	54
Fredensborg	40,1	351	190	54
Helsingør	41,3	419	212	51
Hillerød	41,7	407	205	50
Hørsholm	42,2	201	104	52

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed (mdr.)	Antal forløb	Antal i beskæf- tigelse eller ud- dannelse	Procent i be- skæftigelse el- ler uddannelse
Rudersdal	43,2	402	205	51
Egedal	40,4	305	167	55
Frederikssund	42,9	329	178	54
Greve	39,1	306	171	56
Køge	46,5	452	187	41
Halsnæs	35,6	202	113	56
Roskilde	42,6	559	292	52
Solrød	47,5	160	78	49
Gribskov	45,4	304	151	50
Odsherred	56,1	258	74	29
Holbæk	50,0	576	213	37
Faxe	53,4	278	101	36
Kalundborg	49,5	402	162	40
Ringsted	46,0	219	100	46
Slagelse	45,4	544	247	45
Stevns	51,7	189	72	38
Sorø	53,3	230	87	38
Lejre	51,4	199	75	38
Lolland	54,1	277	95	34
Næstved	48,5	608	281	46
Guldborgsund	48,1	470	211	45
Vordingborg	49,3	335	139	42
Bornholm	51,3	296	101	34
Middelfart	46,1	242	118	49
Assens	56,3	313	86	28
Faaborg-Midtfyn	49,0	383	154	40
Kerteminde	49,6	198	78	39
Nyborg	55,3	202	61	30
Odense	50,4	1774	688	39
Svendborg	52,4	373	136	37
Bogense	53,3	231	81	35
Langeland	58,9	84	22	26
Haderslev	47,3	354	166	47
Billund	36,0	195	124	64
Sønderborg	45,3	570	299	53
Tønder	49,6	271	108	40
Esbjerg	48,4	807	338	42
Varde	47,0	397	185	47
Vejen	42,3	235	115	49
Aabenraa	47,0	430	201	47
Fredericia	46,5	362	164	45
Horsens	40,7	472	259	55
Kolding	45,6	637	314	49
Vejle	44,0	854	436	51
Herning	45,8	599	298	50
Holstebro	47,4	428	194	45
Lemvig	50,1	150	57	38
Struer	48,5	175	71	41
Syddjurs	50,5	293	118	40
Norddjurs	53,8	230	78	34
Favrskov	54,0	284	89	31
Odder	49,4	174	68	39

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed (mdr.)	Antal forløb	Antal i beskæftigelse eller uddannelse	Procent i beskæftigelse eller uddannelse
Randers	48,2	674	303	45
Silkeborg	45,5	675	320	47
Skanderborg	47,8	401	185	46
Århus	49,8	2790	1094	39
Ikast-Brande	41,2	236	133	56
Ringkøbing-Skjern	47,0	477	217	46
Hedensted	44,6	337	173	51
Morsø	48,0	149	66	44
Skive	52,8	315	109	35
Thisted	46,1	338	147	44
Viborg	50,2	663	266	40
Brønderslev-Dronninglund	52,5	293	106	36
Frederikshavn	47,2	515	228	44
Vesthimmerlands	49,6	236	92	39
Rebild	49,7	204	82	40
Mariagerfjord	51,5	248	94	38
Jammerbugt	47,7	346	138	40
Aalborg	48,4	1364	588	43
Hjørring	46,9	498	229	46

5.2 Benchmarkingindikatoren

For hver kommune er beregnet en benchmarkingindikator, som angiver forskellen mellem observeret og forventet gennemsnitlig varighed indtil beskæftigelse eller uddannelse (med restriktion af begge beregnede varigheder til højst seks år).²¹ Derved korrigeres ved hjælp af den statistiske model for, at kommunernes vilkår er forskellige med hensyn til alle de faktorer, der er beskrevet i kapitel 4. På baggrund af en rangordning af kommunerne efter indikatoren opdeles de i kvintiler. Karakteristika for de fem kvintiler er vist i tabel 5.2, og de kommuner, der indgår i kvintilerne, er vist i tabel 5.3 (ordnet alfabetisk i hvert kvintil). Når resultaterne vises på denne måde (i stedet for med angivelse af den præcise indikator for hver kommune), er det, fordi der er en vis usikkerhed på denne type af beregninger, således at det er mere hensigtsmæssigt at fokusere på kommunernes omtrentlige placering i fordelingen end på deres specifikke placering. Det er dog klart, at usikkerheden også er relevant i relation til kommunernes placering i kvintiler: Indikatorværdierne for de kommuner, der ligger nederst i et kvintil, vil være meget tæt på værdierne for de kommuner, der ligger øverst i det næste kvintil.

De første tre kolonner i tabel 5.2 viser minimum, gennemsnit og maksimum for benchmarkingindikatoren for de 18-19 kommuner i hvert kvintil. Den gennemsnitlige værdi af indikatoren i et givet kvintil er beregnet som et vægtet gennemsnit. For kommunerne i første kvintil er den gennemsnitlige indikator -3,6, dvs. at den gennemsnitlige varighed til beskæftigelse eller uddannelse er 3,6 måneder kortere, end man skulle forvente ifølge den i kapitel 4 beskrevne statistiske model. For kommunerne i femte kvintil er den gennemsnitlige indikator 3,4, hvilket altså vil sige, at den gennemsnitlige varighed er 3,4 måneder længere, end man skulle forvente ud fra modellen. Variationen er naturligvis større, når man ser på enkeltkommuner: Den mindste værdi af indikatoren i første kvintil er -9,4 måneder, og den største værdi i femte kvintil er 7,1 måneder.

²¹ Benchmarkingindikatoren for hele landet er normeret til at være lig med 0.

De tre følgende kolonner i tabel 5.2 viser tilsvarende for hvert kvintil minimum, gennemsnit og maksimum for de observerede gennemsnitlige varigheder, der er vist for de enkelte kommuner i tabel 5.1. Tilsvarende tal for de forventede gennemsnitlige varigheder er vist i de tre efterfølgende kolonner. For hvert kvintil er den (vægtede) gennemsnitlige benchmarking-indikator lig med forskellen mellem de (vægtede) gennemsnitlige observerede og forventede varigheder (bortset fra afrunding). De forventede gennemsnitlige varigheder for de enkelte kommuner er udtryk for den samlede effekt af rammevilkårene for kommunerne, idet rammevilkårene er givet ved alle de variabler, der indgår i den statistiske model beskrevet i kapitel 4.

For indikatoren for hver kommune er beregnet en standardafvigelse, som er udtryk for den statistiske usikkerhed på indikatoren. Herudfra kan man for hver kommune få en indikation af, hvorvidt indikatoren er statistisk signifikant forskellig fra landsgennemsnittet. I de sidste kolonner i tabellen er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuners indikatorer der er signifikant forskellige fra landsgennemsnittet (dvs. signifikante på 5%-niveau), og hvor mange der er svagt signifikante – dvs. signifikante på 10%-niveau (men ikke på 5%-niveau) og signifikante på 20%-niveau (men ikke på 10%-niveau). Det er ikke overraskende, at langt de fleste kommuner med signifikante forskelle ligger i første eller femte kvintil, da det er her forskellene i forhold til landsgennemsnittet er størst.

Tabel 5.2 Karakteristika for de fem kvintiler: Benchmarkingindikator samt observerede og forventede gennemsnitlige varigheder

Kvintil	Benchmarking-indikator			Observeret gns. varighed			Forventet gns. varighed			Antal kommuner signifikant forskellig fra landsgns.			Antal
	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	5%	10%	20%	
1	-9,4	-3,6	-2,3	31,1	41,3	47,8	36,7	44,9	51,0	10	2	6	19
2	-2,2	-1,6	-0,9	35,1	44,5	51,3	36,8	46,1	53,3	0	1	2	19
3	-0,7	-0,3	0,3	37,3	41,8	51,7	38,0	42,0	52,2	0	0	0	19
4	0,3	1,1	2,3	42,0	49,0	56,3	41,6	47,9	54,0	0	1	3	19
5	2,4	3,4	7,1	40,8	49,5	58,9	36,3	46,1	51,8	15	1	2	18

Tabel 5.3 viser som nævnt, hvilke kommuner der er placeret i hver af de fem kvintiler. Første kvintil består af den femtedel af kommunerne, der ifølge benchmarkingindikatoren har størst succes med integration af indvandrere. Femte kvintil består af den femtedel, der ifølge indikatoren har mindst succes.

Tabel 5.3 Rangordning af kommuner med mindst 80 indvandrere: Opdeling i kvintiler efter benchmarkingindikatoren. Inden for kvintiler er kommunerne listet i alfabetisk rækkefølge

1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
Allerød	Albertslund	Aabenraa	Aalborg	Dragør
Ballerup	Bornholm	Brøndby	Assens	Faxe
Billund	Faaborg-Midtfyn	Fredensborg	Bogense	Frederiksberg
Egedal	Glostrup	Gladsaxe	Brønderslev-Dronninglund	Haderslev
Frederikshavn	Gribskov	Helsingør	Esbjerg	Langeland
Frederikssund	Guldborgsund	Herning	Favrskov	Lemvig
Greve	Herlev	Holstebro	Fredericia	Lolland
Halsnæs	Kerteminde	Hvidovre	Furesø	Lyngby-Taarbæk
Hedensted	Middelfart	Ikast-Brande	Gentofte	Mariagerfjord
Hillerød	Odder	Kalundborg	Holbæk	Nyborg
Hjørring	Ringsted	København	Kolding	Odsherred
Horsens	Roskilde	Køge	Lejre	Ringkøbing-Skjern
Høje-Taastrup	Rudersdal	Næstved	Morsø	Skive
Hørsholm	Rødovre	Rebild	Norddjurs	Sorø
Ishøj	Silkeborg	Stevns	Odense	Svendborg
Jammerbugt	Slagelse	Struer	Randers	Tønder
Skanderborg	Sønderborg	Varde	Solrød	Viborg
Tårnby	Vejen	Vesthimmerlands	Syddjurs	Århus
Vallensbæk	Vejle	Vordingborg	Thisted	

Som det ses af tabel 5.2, er der væsentlig større forskel i indikatoren mellem kommunerne inden for henholdsvis første og femte kvintil, end der er mellem kommunerne inden for de øvrige kvintiler. Man kan derfor argumentere for, at det er interessant at splitte disse to kvintiler op. I tabel 5.4 er derfor vist »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren. Kommunerne i »top 10« er altså dem, der ifølge indikatoren har størst integrationssucces, mens »bund 10«-kommunerne har mindst succes.

Tabel 5.4 Rangordning af kommuner med mindst 80 indvandrere: De 10 kommuner, der ligger henholdsvis øverst og nederst i rangordenen efter benchmarkingindikatoren, listet alfabetisk

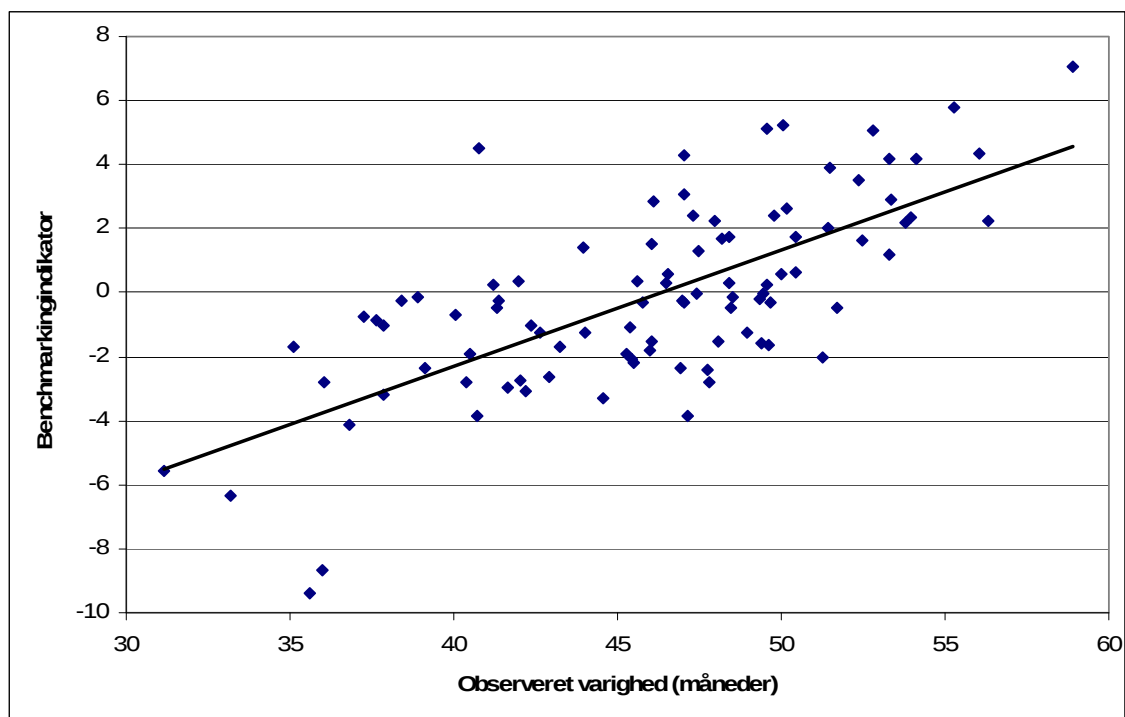
Top	Bund
Billund	Dragør
Frederikshavn	Frederiksberg
Halsnæs	Langeland
Hedensted	Lemvig
Horsens	Lolland
Høje-Taastrup	Nyborg
Hørsholm	Odsherred
Ishøj	Skive
Tårnby	Sorø
Vallensbæk	Tønder

5.3 Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator

Figur 5.1 viser sammenhængen mellem »observeret« (eller »faktisk«) gennemsnitlig varighed og benchmarkingindikatorens værdier for de 94 kommuner i tabel 5.1 og 5.3 (idet varighederne igen er restrikeret til seks år). Desuden er indtegnet regressionslinjen eller tendenslin-

jen (dvs. den rette linje, der beskriver sammenhængen bedst). Det ses, at der (som ventet) er en positiv korrelation, således at kommuner med en relativt lang gennemsnitlig varighed ifølge de ukorrigerede tal i de fleste tilfælde også har en relativt lang gennemsnitlig varighed ifølge den korrigerede benchmarkingindikator. Men samtidig ses, at korrektionen har stor betydning for et stort antal kommuners relative placering. For eksempel ses, at punkterne for relativt mange kommuner med en »observeret« varighed omkring 47 måneder ligger langt fra regressionslinjen (med benchmarkingindikatorer, der varierer mellem -4 og +4). Blandt disse kommuner indikerer punkter væsentligt under regressionslinjen en relativt effektiv integrationsindsats, mens punkter væsentligt over indikerer en relativt svag indsats.²²

Figur 5.1 Sammenhæng mellem gennemsnitlig varighed og benchmarkingindikator (restrikterede varigheder op til seks år). De 94 kommuner, der har mindst 80 indvandrere

Tabel 5.5 viser på en anden måde, nemlig ved hjælp af en såkaldt transitionsmatrix, kommunernes placering i forhold til hhv. den ukorrigerede og korrigerede indikator for integrations succes, dvs. hhv. den observerede gennemsnitlige varighed og benchmarkingindikatoren. De 94 kommuner, der har mindst 80 udlændinge, er inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 18-19 i hver. Hvis kommunerne havde samme placering ifølge de to indikatorer, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. diagonalen ville have værdierne 19, 19, 19, 19 og 18 i de fem celler), mens der ville stå 0 uden for diagonalen.

Det er ikke tilfældet. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at kun 10 af de 19 kommuner, der ligger i første kvartil ifølge den ukorrigeret indikator, også er i første kvartil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 4 kommuner bliver placeret i andet kvartil, 4 i tredje kvartil og 1 i femte kvartil. Ligeledes, af de 18 kommuner, der ligger i femte kvartil ifølge den ukorrigeret indikator, ligger 9 også i femte kvartil ifølge den kor-

²² Hvis korrektionen ikke havde nogen betydning for kommunernes rangorden, skulle alle punkter i figuren ligge på en monotont voksende kurve, hvilket langt fra er tilfældet.

rigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 7 rykkes til fjerde kvintil, 1 til tredje kvintil og 1 til andet kvintil.

Så selv om der naturligvis er en tydelig sammenhæng mellem de to indikatorer, rykkes en del kommuner alligevel betydeligt på tværs af kvintiler.

Tabel 5.5 Antal kommuner i kvintiler efter henholdsvis den korrigerede og den ukorrigerede indikator (transitionsmatrix)

	KORRIGERET					I alt
	1	2	3	4	5	
UKORRIGERET						
1	10	4	4	0	1	19
2	5	8	3	3	0	19
3	4	2	5	4	4	19
4	0	4	6	5	4	19
5	0	1	1	7	9	18
I alt	19	19	19	19	18	94

Tabel 5.6 viser, hvilke kommuner der er placeret i hver af kvintilerne ifølge hhv. den ukorrigerede og den korrigerede indikator. Inden for hver af de (ikke-tomme) celler i tabellen er kommunerne listet alfabetisk. For eksempel ses, at Ballerup, Billund, Egedal, Greve, Halsnæs, Horsens, Høje-Taastrup, Ishøj, Tårnbæk og Vallensbæk ligger i første kvintil (altså blandt de 19 mest succesfulde kommuner) målt både i forhold til den ukorrigerede og den korrigerede indikator. Frederiksberg ligger i første kvintil efter den ukorrigerede indikator, men i femte kvintil efter den korrigerede indikator. Det afspejler, at Frederiksberg har relativt gunstige rammevilkår, bl.a. at en meget stor del af indvandrerne på Frederiksberg er familiesammenførte til andre end flygtninge. Dette er også forklaringen på, at korrektionen rykker fx København og Brøndby fra første til tredje kvintil. Omvendt ses, at Bornholm og Stevn, der ligger i femte kvintil efter den ukorrigerede indikator, ligger i henholdsvis andet og tredje kvintil efter den korrigerede indikator.

Tabel 5.6 Transitionsmatrix mellem placering efter henholdsvis korrigerede og ukorrigerede benchmarkingindikatorer. Kvintiler

Ukorrigeret	1. Kvintil	2. Kvintil	Korrigeret 3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Ballerup Billund Egedal Greve Halsnæs Horsens Høje-Taastrup Ishøj Tårnby Vallensbæk	Albertslund Glostrup Herlev Rødovre	Brøndby Fredensborg Hvidovre København		Frederiksberg
2. Kvintil	Allerød Frederikssund Hedensted Hillerød Hørsholm	Gribskov Roskilde Rudersdal Silkeborg Slagelse Sønderborg Vejen Vejle	Gladsaxe Helsingør Ikast-Brande	Furesø Gentofte Kolding	
3. Kvintil	Frederikshavn Hjørring Jammerbugt Skanderborg	Middelfart Ringsted	Aabenraa Herning Holstebro Køge Varde	Fredericia Morsø Solrød Thisted	Dragør Haderslev Lyngby-Taarbæk Ringkøbing-Skjern
4. Kvintil		Faaborg-Midtfyn Guldborgsund Kerteminde Odder	Kalundborg Næstved Rebild Struer Vesthimmerlands Vordingborg	Aalborg Esbjerg Holbæk Odense Randers	Lemvig Tønder Viborg Århus
5. Kvintil		Bornholm	Stevns	Assens Bogense Brønderslev- Dronninglund Favrskov Lejre Norddjurs Syddjurs	Faxe Langeland Lolland Mariagerfjord Nyborg Odsherred Skive Sorø Svendborg

I tabel 5.7 er gennemsnit og variation for benchmarkingindikatoren vist for de 94 kommuner med mindst 80 indvandrere. Det ses, at variansen mellem kommuner i varighed til beskæftigelse eller uddannelse er væsentlig større for den ukorrigerede gennemsnitlige varighed end for den korrigerede gennemsnitlige varighed (dvs. benchmarkingindikatoren): Variansen reduceres med 73% som følge af korrektionerne baseret på den statistiske model. Dette er udtryk for, at de faktorer, der indgår i den statistiske model, kan forklare en meget stor del af variationen i gennemsnitlige varigheder mellem kommuner.

Tabel 5.7 Gennemsnit og variation for ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces (dvs. hhv. observerede gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer) for kommuner med mindst 80 indvandrere

Type af indikator	Gennemsnit	Standardafvigelse	Minimum	Maksimum	Varians	Reduktion i varians (procent)
Ukorrigeret	46,01	5,67	31,13	58,88	32,09	73,34
Korrigeret	-0,10	2,92	-9,39	7,07	8,55	

Note: Gennemsnittet er beregnet som et simpelt uvægtet gennemsnit over kommunerne. Den korrigerede indikator er normeret, så det vægtede gennemsnit er lig med nul.

6 Benchmarkingindikatoren baseret på ydelsesmodtagere

I dette kapitel opstilles for den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid derefter) en benchmarkingindikator efter de samme principper som beskrevet for den fulde population af indvandrere omfattet af integrationsloven i kapitel 5. Desuden foretages en sammenligning af kommunernes rangorden baseret på henholdsvis den fulde og afgrænsede population, samt en sammenligning i forhold til de to seneste benchmarkingrapporter.

6.1 Gennemsnitlig varighed til beskæftigelse

Tabel 6.1 viser for hver kommune den gennemsnitlige varighed, antal forløb og antal og andel af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse i mindst seks måneder. Der er vist tal for de 90 kommuner, som har mindst 80 indvandrere omfattet af analysen. I første række i tabellen er vist den gennemsnitlige varighed for hele landet (svarende til et vægtet gennemsnit over samtlige kommuner) samt det samlede antal forløb og afslutninger til beskæftigelse eller uddannelse.

Sammenlignes med tabel 5.1, ses, at der naturligvis er færre forløb for den mere afgrænsede population. Det ses også, at den gennemsnitlige varighed til beskæftigelse er noget længere end for den samlede population – 52,5 måneder mod 45,1 måneder for den samlede population. Det er ikke overraskende, da det først og fremmest er familiesammenførte, der ikke er med i den afgrænsede population.

Tabel 6.1 Observeret gennemsnitlig varighed, antal forløb og andelen af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse, for de 90 kommuner med mindst 80 indvandrere omfattet af integrationsloven

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I beskæftigelse eller uddannelse	Procent i beskæftigelse eller uddannelse
Hele landet	52,5	27230	10323	38
København	49,1	2755	1154	42
Frederiksberg	48,6	309	133	43
Ballerup	43,8	148	74	50
Brøndby	50,3	126	52	41
Gentofte	51,7	292	127	43
Gladsaxe	52,4	269	102	38
Glostrup	45,2	100	50	50
Albertslund	38,5	118	71	60
Hvidovre	45,1	152	72	47
Høje-Taastrup	39,3	254	131	52
Lyngby-Taarbæk	53,3	277	120	43
Rødovre	51,0	169	61	36
Ishøj	35,2	85	48	56
Tårnby	48,5	187	91	49
Furesø	54,1	166	57	34
Allerød	47,9	128	63	49
Fredensborg	50,4	177	75	42
Helsingør	52,4	190	72	38
Hillerød	52,9	241	87	36
Hørsholm	46,8	124	66	53
Rudersdal	51,4	242	106	44
Egedal	44,5	218	114	52

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I beskæftigelse eller uddannelse	Procent i be- skæftigelse eller uddannelse
Frederikssund	49,5	207	99	48
Greve	49,1	144	64	44
Køge	53,5	270	84	31
Halsnæs	52,7	80	27	34
Roskilde	48,7	364	169	46
Solrød	50,1	120	57	48
Gribskov	53,5	169	65	38
Odsherred	62,0	183	37	20
Holbæk	57,0	402	105	26
Faxe	57,3	203	65	32
Kalundborg	53,7	308	109	35
Ringsted	55,6	125	36	29
Slagelse	52,5	334	117	35
Stevns	57,9	146	44	30
Sorø	55,5	178	66	37
Lejre	57,1	159	47	30
Lolland	58,9	194	55	28
Næstved	55,4	431	163	38
Guldborgsund	55,1	312	110	35
Vordingborg	55,6	235	79	34
Bornholm	54,6	219	64	29
Middelfart	48,8	189	89	47
Assens	60,7	250	51	20
Faaborg-Midtfyn	52,8	309	109	35
Kerteminde	52,8	153	56	37
Nyborg	58,3	142	38	27
Odense	56,5	1142	345	30
Svendborg	58,5	234	64	27
Bogense	55,3	199	65	33
Haderslev	52,6	243	100	41
Billund	37,1	130	87	67
Sønderborg	50,9	406	193	48
Tønder	55,2	204	64	31
Esbjerg	54,2	563	190	34
Varde	49,5	316	136	43
Vejen	48,6	151	63	42
Aabenraa	50,0	272	122	45
Fredericia	53,3	236	84	36
Horsens	46,0	266	127	48
Kolding	51,3	398	174	44
Vejle	51,0	560	239	43
Herning	50,5	378	169	45
Holstebro	54,9	274	99	36
Lemvig	56,8	113	32	28
Struer	54,8	114	35	31
Syddjurs	55,9	213	70	33
Norrdjurs	58,2	169	47	28
Favrskov	57,9	217	58	27
Odder	52,8	141	50	35
Randers	54,6	443	169	38
Silkeborg	53,0	464	171	37
Skanderborg	51,4	317	133	42
Århus	55,7	1882	604	32
Ikast-Brande	46,2	138	73	53
Ringkøbing-Skjern	52,0	356	139	39
Hedensted	47,1	229	114	50
Morsø	53,2	116	43	37

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I beskæftigelse eller uddannelse	Procent i beskæftigelse eller uddannelse
Skive	57,9	234	64	27
Thisted	50,4	231	84	36
Viborg	55,5	466	159	34
Brønderslev-Dronninglund	54,9	227	75	33
Frederikshavn	50,6	389	157	40
Vesthimmerlands	55,7	152	48	32
Rebild	54,3	160	54	34
Mariagerfjord	56,1	163	49	30
Jammerbugt	51,2	274	95	35
Aalborg	55,0	859	306	36
Hjørring	52,2	346	138	40

6.2 Benchmarkingindikatoren

For hver kommune er (som beskrevet i afsnit 5) beregnet en benchmarkingindikator, som angiver forskellen mellem observeret og forventet gennemsnitlig varighed indtil beskæftigelse eller uddannelse (med restriktion af begge beregnede varigheder til højst seks år). På baggrund af en rangordning af kommunerne efter indikatoren opdeles de i kvintiler. Karakteristika for de fem kvintiler er vist i tabel 6.2, og de kommuner, der indgår i kvintilerne, er vist i tabel 6.3 (ordnet alfabetisk i hvert kvintil).

De første tre kolonner i tabel 6.2 viser minimum, gennemsnit og maksimum for benchmarkingindikatoren for de 18 kommuner i hvert kvintil. Den gennemsnitlige værdi af indikatoren i et givet kvintil er beregnet som et vægtet gennemsnit. For kommunerne i første kvintil er den gennemsnitlige indikator -4,4, dvs. at den gennemsnitlige varighed til beskæftigelse eller uddannelse er 4,4 måneder kortere, end man skulle forvente ifølge den i kapitel 4 beskrevne statistiske model. For kommunerne i femte kvintil er den gennemsnitlige indikator 2,9, hvilket altså vil sige, at den gennemsnitlige varighed er 2,9 måneder længere, end man skulle forvente ud fra modellen. Variationen er naturligvis større, når man ser på enkeltkommuner: Den mindste værdi af indikatoren i første kvintil er -11,5 måneder, og den største værdi i femte kvintil er 5,3 måneder.

De tre følgende kolonner i tabel 6.2 viser tilsvarende for hvert kvintil minimum, gennemsnit og maksimum for de observerede gennemsnitlige varigheder, der er vist for de enkelte kommuner i tabel 6.1. Tilsvarende tal for de forventede gennemsnitlige varigheder er vist i de tre efterfølgende kolonner. For hvert kvintil er den (vægtede) gennemsnitlige benchmarkingindikator lig med forskellen mellem de (vægtede) gennemsnitlige observerede og forventede varigheder (bortset fra afrunding).

For indikatoren for hver kommune er beregnet en standardafvigelse, som er udtryk for den statistiske usikkerhed på indikatoren. Herudfra kan man for hver kommune få en indikation af, hvorvidt indikatoren er statistisk signifikant forskellig fra landsgennemsnittet. I de sidste kolonner i tabellen er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuners indikatorer der er signifikant forskellige fra landsgennemsnittet (dvs. signifikante på 5%-niveau), og hvor mange der er svagt signifikante – dvs. signifikante på 10%-niveau (men ikke på 5%-niveau) og signifikante på 20%-niveau (men ikke på 10%-niveau).

Tabel 6.2 Karakteristika for de fem kvintiler: Benchmarkingindikator samt observerede og forventede gennemsnitlige varigheder

Kvintil	Benchmarking-indikator			Observeret gns. varighed			Forventet gns. varighed			Antal kommuner signifikant forskellig fra landsgns.			Antal
	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	5%	10%	20%	
1	-11,5	-4,4	-2,9	35,2	48,0	54,6	41,9	52,3	57,8	11	3	3	18
2	-2,3	-1,4	-0,9	38,5	51,1	55,1	40,1	52,5	56,0	0	0	1	18
3	-0,9	-0,2	0,6	45,1	53,0	57,9	45,6	53,2	57,4	0	0	0	18
4	0,7	1,1	2,1	49,1	53,4	60,7	48,3	52,3	58,6	0	0	3	18
5	2,2	2,9	5,3	48,6	55,2	62,0	46,0	52,3	58,3	7	3	7	18

Tabel 6.3 viser, hvordan de 90 kommuner, der har mindst 80 indvandrere omfattet af integrationsloven, er placeret i de fem kvintiler. Som nævnt består første kvintil af den femtedel af kommunerne, der ifølge indikatoren har størst integrationssucces, mens femte kvintil består af de kommuner, der har mindst succes.

Tabel 6.3 Rangordning af kommuner med mindst 80 indvandrere: Opdeling i kvintiler efter benchmarkingindikatoren. Inden for kvintiler er kommunerne listet i alfabetisk rækkefølge

1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
Aabenraa	Albertslund	Aalborg	Assens	Brøndby
Allerød	Faaborg-Midtfyn	Bogense	Brønderslev-Dronninglund	Frederiksberg
Ballerup	Glostrup	Fredensborg	Esbjerg	Furesø
Billund	Greve	Helsingør	Favrskov	Gadsaxe
Bornholm	Gribskov	Hillerød	Faxe	Lejre
Egedal	Guldborgsund	Hjørring	Fredericia	Lemvig
Frederikshavn	Herning	Hvidovre	Gentofte	Lolland
Frederikssund	Jammerbugt	Ikast-Brande	Haderslev	Lyngby-Taarbæk
Halsnæs	Kolding	Kalundborg	Holbæk	Mariagerfjord
Hedensted	Odder	Køge	Holstebro	Morsø
Horsens	Roskilde	Næstved	København	Nyborg
Høje-Taastrup	Rudersdal	Rebild	Norddjurs	Odsherred
Hørsholm	Rødovre	Ringsted	Odense	Ringkøbing-Skjern
Ishøj	Silkeborg	Solrød	Randers	Skive
Kerteminde	Slagelse	Stevns	Sorø	Svendborg
Middelfart	Struer	Tårnby	Thisted	Syddjurs
Skanderborg	Varde	Vejle	Viborg	Tønder
Sønderborg	Vejen	Vesthimmerlands	Vordingborg	Århus

I tabel 6.4 er vist »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren, dvs. de 10 øverst placerede i første kvintil og de 10 nederst placerede i femte kvintil. Kommunerne i »top 10« er altså de ti kommuner, der ifølge indikatoren har størst succes med hensyn til integration, mens »bund 10«-kommunerne har mindst succes.

Tabel 6.4 Rangordning af kommuner med mindst 80 indvandrere: De 10 kommuner, der ligger henholdsvis øverst og nederst i rangordenen efter benchmarkingindikatoren, listet alfabetisk

Top	Bund
Billund	Brøndby
Egedal	Furesø
Frederikssund	Gladsaxe
Halsnæs	Lemvig
Hedensted	Lolland
Horsens	Lyngby-Taarbæk
Høje-Taastrup	Nyborg
Hørsholm	Odsherred
Ishøj	Skive
Kerteminde	Tønder

6.3 Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator

Tabel 6.5 viser en transitionsmatrix for kommunernes placering i forhold til hhv. den ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces, dvs. hhv. den observerede gennemsnitlige varighed og benchmarkingindikatoren. De 90 kommuner, der har mindst 80 udlændinge, er inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 18 i hver.

Som i den tilsvarende tabel 5.5 i det foregående kapitel ses, at korrektionerne for kommunernes rammevilkår betyder en hel del for mange kommuners placering. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at kun 10 af de 18 kommuner, der ligger i første kvintil ifølge den ukorrigeret indikator, også er i første kvintil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 4 kommuner bliver placeret i andet kvintil, 3 i tredje kvintil og 1 i femte kvintil. Tilsvarende, af de 18 kommuner, der ligger i femte kvintil ifølge den ukorrigeret indikator, ligger 10 også i femte kvintil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 6 rykkes til fjerde kvintil og 2 til tredje kvintil.

Tabel 6.5 Antal kommuner i kvintiler efter henholdsvis den korrigerede og den ukorrigerede indikator (transitionsmatrix)

	KORRIGERET					I alt
	1	2	3	4	5	
UKORRIGERET						
1	10	4	3	0	1	18
2	5	7	3	2	1	18
3	2	5	4	3	4	18
4	1	2	6	7	2	18
5	0	0	2	6	10	18
I alt	18	18	18	18	18	90

Tabel 6.6 viser, hvilke kommuner der er placeret i hver af kvintilerne ifølge hhv. den ukorrigerede og den korrigerede indikator. Inden for hver af de (ikke-tomme) 25 celler i tabellen er kommunerne listet alfabetisk. For eksempel viser søjlen for første kvintil efter den korrigerede

de indikator, i hvilke kvintiler efter den ukorrigerede indikator, disse 18 kommuner befinder sig i. Det ses fx, at Bornholm, der ligger i første kvintil efter den korrigerede indikator, ligger i fjerde kvintil før korrektionen for rammevilkår. Når der tages hensyn til rammevilkår ligger Bornholm altså væsentlig bedre placeret, end når der ikke gør. Det omvendte er tilfældet med fx Frederiksberg og Brøndby, der ligger i henholdsvis første og andet kvintil efter den ukorrigerede indikator, men i femte kvintil efter korrektion for rammevilkår.

Tabel 6.6 Transitionsmatrix mellem placering efter henholdsvis korrigerede og ukorrigerede benchmarkingindikatorer. Kvintiler

Ukorrigeret	Korrigeret benchmarkingindikator				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Allerød Ballerup Billund Egedal Hedensted Horsens Høje-Taastrup Hørsholm Ishøj Middelfart	Albertslund Glostrup Roskilde Vejen	Hvidovre Ikast-Brande Tårnby		Frederiksberg
2. Kvintil	Aabenraa Frederikshavn Frederikssund Skanderborg Sønderborg	Greve Herning Jammerbugt Kolding Rudersdal Rødovre Varde	Fredensborg Solrød Vejle	København Thisted	Brøndby
3. Kvintil	Halsnæs Kerteminde	Faaborg-Midtfyn Gribskov Odde Silkeborg Slagelse	Helsingør Hillerød Hjørring Køge	Fredericia Gentofte Haderslev	Gladsaxe Lyngby-Taarbæk Morsø Ringkøbing-Skjern
4. Kvintil	Bornholm	Guldborgsund Struer	Aalborg Bogense Kalundborg Næstved Rebild Ringsted	Brønderslev-Dronninglund Esbjerg Holstebro Randers Sorø Viborg Vordingborg	Furesø Tønder
5. Kvintil			Stevns Vesthimmerlands	Assens Favrskov Faxe Holbæk Norddjurs Odense	Lejre Lemvig Lolland Mariagerfjord Nyborg Odsherred Skive Svendborg Syddjurs Århus

I tabel 6.7 er gennemsnit og variation for benchmarkingindikatoren vist for de 90 kommuner med mindst 80 indvandrere. Det ses, at variansen mellem kommuner i varighed til beskæftigelse eller uddannelse er væsentlig større for den ukorrigerede gennemsnitlige varighed end for den korrigerede gennemsnitlige varighed (dvs. benchmarkingindikatoren): Variansen reduceres med 64% som følge af korrektionerne baseret på den statistiske model. Dette er udtryk for, at de faktorer, der indgår i den statistiske model, kan forklare en meget stor del af variationen i gennemsnitlige varigheder mellem kommuner.

Tabel 6.7 Gennemsnit og variation for ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces (dvs. hhv. observerede gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer). Kommuner med mindst 80 indvandrere

Type af indikator	Gennemsnit	Standard afvigelse	Minimum	Maksimum	Varians	Reduktion i varians (procent)
Ukorrigeret	52,11	4,87	35,20	61,96	23,76	64,27
Korrigeret	-0,36	2,91	-11,47	5,26	8,49	

Note: Gennemsnittet er beregnet som et simpelt uvægtet gennemsnit over kommunerne. Den korrigerede indikator er normeret, så det vægtede gennemsnit er lig med nul.

6.4 Sammenligning af resultater

I dette afsnit sammenlignes resultaterne for kommunernes placering i rangordenen efter benchmarkingindikatoren for henholdsvis den samlede population (afsnit 5.2) og den afgrænsede population (afsnit 6.2). Desuden foretages sammenligninger med de tilsvarende resultater fra de to seneste benchmarkingrapporter.

6.4.1 Sammenligning af resultaterne for den samlede og den afgrænsede population

Man kan ikke umiddelbart forvente, at kommunernes placering i rangordenen efter de to benchmarkingindikatorer i afsnit 5.2 og 6.2 er ens. I den afgrænsede population er en stor del af de familiesammenførte indvandrere ikke med, og det kan godt tænkes, at nogle kommuner har relativt stor succes med integration af familiesammenførte indvandrere, men mindre succes med integration af flygtninge, eller omvendt. På den anden side udgør den afgrænsede population størstedelen af den samlede population, så man må forvente en betydelig overordnet korrelation i rangordningerne.

Tabel 6.8 viser for de 90 kommuner, som er med i analyserne i både afsnit 5.2 og 6.2, en transitionsmatrix, dvs. en oversigt over, hvor mange kommuner der flytter plads i fordelingen og på hvilken måde. De 90 kommuner er inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 18 kommuner i hver kvartil. Hvis kommunerne havde samme placering i de to undersøgelser, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. alle celler i diagonalen ville have værdien 18), mens der ville stå 0 uden for diagonalen. Det er ikke tilfældet. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at 13 af de 18 kommuner, der er i første kvartil i analysen for den afgrænsede population af ydelsesmodtagere i afsnit 6.2, også er i første kvartil i analysen for hele populationen i afsnit 5.2, mens 4 er i anden kvartil og 1 i tredje kvartil (der er ikke nogen i fjerde og femte kvartil). Af de 18 kommuner, der er i tredje kvartil i undersøgelsen for den afgrænsede population, ligger 9 også i tredje kvartil i analysen for hele populationen, mens 4 er i fjerde kvartil, 2 i andet og 3 i første. Det ses, at der er en væsentlig større

koncentration omkring diagonalen i tabel 6.8 sammenlignet med tabellerne 5.5 og 6.5. Dette er udtryk for, at der er større overensstemmelse mellem kommunernes placering efter de to benchmarkingindikatorer, end der er mellem kommunernes placering efter henholdsvis observeret varighed og benchmarkingindikator. Med andre ord betyder det ikke så meget for de fleste kommuners placering i rangordningen, om det er den ene eller den anden af de to benchmarkingindikatorer, der benyttes. Derimod betyder det meget, om man bruger en benchmarkingindikator, hvor der korrigeres for forskelle i rammevilkår, eller man bruger en ukorrigeret indikator som den observerede gennemsnitlige varighed. Tabel 6.9 svarer til tabel 6.8, idet den viser de enkelte kommuners placering i kvintiler i de to undersøgelser. For eksempel ses, at Hillerød, Hjørring og Tårnby ligger i første kvartil efter indikatoren baseret på hele populationen, men i tredje kvartil efter indikatoren baseret på den afgrænsede population.

Tabel 6.8 **Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i analysen i både kapitel 5.2 og 6.2: Kommunernes placering i kvintiler efter de to benchmarkingindikatorer**

	Hele populationen					I alt
	1	2	3	4	5	
Afgrænset population (ydelsesmodtagere)						
1	13	4	1	0	0	18
2	2	12	3	1	0	18
3	3	2	9	4	0	18
4	0	0	3	9	6	18
5	0	0	2	4	12	18
I alt	18	18	18	18	18	90

Tabel 6.9 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i analysen i både kapitel 5.2 og 6.2: Kommunernes placering i kvintiler efter de to benchmarkingindikatorer

Afgrænset population	Hele populationen				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Allerød Ballerup Billund Egedal Frederikshavn Frederikssund Halsnæs Hedensted Horsens Høje-Taastrup Hørsholm Ishøj Skanderborg	Bornholm Kerteminde Middelfart Sønderborg	Aabenraa		
2. Kvintil	Greve Jammerbugt	Albertslund Faaborg-Midtfyn Glostrup Gribskov Guldborgsund Odder Roskilde Rudersdal Rødovre Silkeborg Slagelse Vejen	Herning Struer Varde	Kolding	
3. Kvintil	Hillerød Hjørring Tårnby	Ringsted Vejle	Fredensborg Helsingør Hvidovre Ikast-Brande Kalundborg Næstved Rebild Stevns Vesthimmerlands	Aalborg Bogense Køge Solrød	
4. Kvintil			Holstebro København Vordingborg	Brønderslev-Dronninglund Esbjerg Fredericia Gentofte Holbæk Norddjurs Odense Randers Thisted	Assens Favrskov Faxe Haderslev Sorø Viborg
5. Kvintil			Brøndby Gladaxe	Furesø Lejre Morsø Syddjurs	Frederiksberg Lemvig Lolland Lyngby-Taarbæk Mariagerfjord Nyborg Odsherred Ringkøbing-Skjern Skive Svendborg Tønder Århus

6.4.2 Sammenligning med den tidligere undersøgelse vedrørende beskæftigelse

I dette afsnit sammenlignes kommunernes placering i rangordningen efter benchmarkingindikatoren for den samlede population i afsnit 5.2 med deres placering i den seneste benchmarkinganalyse for den tilsvarende population (Husted og Heinesen, 2007).

I begge undersøgelser er "succeskriteriet" seks måneders beskæftigelse eller uddannelse, men man kan ikke umiddelbart forvente, at kommunernes placering i rangordenen er uændret, da der er kommet tre ekstra år (2005-07) med i dataperioden.

Tabel 6.10 viser for de 93 kommuner, som var med i den tidligere benchmarkinganalyse (og som også er med i den aktuelle analyse), en transitionsmatrix (svarende til den i tabel 6.8). De 93 kommuner er inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 19 i de tre første kvintiler og 18 i de to sidste. Hvis kommunerne havde samme placering i de to undersøgelser, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. diagonalen ville have værdierne 19, 19, 19, 18 og 18), mens der ville stå 0 uden for diagonalen. Det er ikke tilfældet. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at 12 af de 19 kommuner, der var i første kvintil i den tidligere undersøgelse, også er i første kvintil i den aktuelle analyse, mens 6 er i anden kvintil og 1 i tredje kvintil (der er ikke nogen i fjerde og femte kvintil). Af de 19 kommuner, der lå i tredje kvintil i den tidligere undersøgelse, ligger 6 stadig i tredje kvintil, mens 5 er rykket til første eller andet kvintil, og 8 til fjerde eller femte kvintil.

Tabel 6.11 svarer til tabel 6.10, idet den viser de enkelte kommuners placering i kvintiler i de to undersøgelser. Blandt de ret få kommuner, der flytter sig mere end et kvintil mellem de to undersøgelser, kan nævnes, at Jammerbugt, der i den aktuelle analyse er i første kvintil, i den tidligere analyse var i tredje kvintil. Tilsvarende ses, at Gribskov, der i den tidligere analyse var i femte kvintil, er i andet kvintil i den aktuelle undersøgelse.

Tabel 6.10 Antal kommuner i kvintiler efter benchmarkingindikatoren i den aktuelle og den foregående analyse med beskæftigelse som succeskriterium (transitionsmatrix)

	Tidligere undersøgelse med beskæftigelse som succeskriterium					I alt
	1	2	3	4	5	
Hele populationen, aktuel rapport						
1	12	6	1	0	0	19
2	3	8	3	4	1	19
3	2	3	6	4	4	19
4	2	2	7	6	1	18
5	0	0	2	4	12	18
I alt	19	19	19	18	18	93

Tabel 6.11 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle og den tidligere analyse med beskæftigelse som succeskriterium

Aktuel analyse (Hele populationen)	Tidligere analyse med beskæftigelse som succeskriterium				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Allerød Ballerup Billund Egedal Frederikshavn Frederikssund Halsnæs Hjørring Horsens Ishøj Tårnby Vallensbæk	Greve Hedensted Hillerød Høje-Taastrup Hørsholm Skanderborg	Jammerbugt		
2. Kvintil	Herlev Kerteminde Rødovre	Albertslund Glostrup Guldborgsund Ringsted Roskilde Silkeborg Slagelse Vejle	Faaborg-Midtfyn Middelfart Sønderborg	Bornholm Odder Rudersdal Vejen	Gribskov
3. Kvintil	Stevns Vordingborg	Helsingør Kalundborg København	Aabenraa Brøndby Hvidovre Ikast-Brande Køge Varde	Fredensborg Gladsaxe Næstved Vesthimmer-lands	Herning Holstebro Rebild Struer
4. Kvintil	Furesø Morsø	Holbæk Kolding	Aalborg Esbjerg Gentofte Norddjurs Odense Solrød Syddjurs	Assens Bogense Brønderslev- Dronninglund Fredericia Lejre Randers	Thisted
5. Kvintil			Favrskov Odsherred	Faxe Frederiksberg Sorø Viborg	Dragør Haderslev Lemvig Lolland Lyngby- Taarbæk Mariagerfjord Nyborg Ringkøbing- Skjern Skive Svendborg Tønder Århus

6.4.3 Sammenligning med den tidligere undersøgelse vedr. selvforsørgelse

I dette afsnit sammenlignes kommunernes rangordning efter benchmarkingindikatoren i afsnit 6.2 med den tidligere undersøgelse med selvforsørgelse (i mindst seks måneder) som succeskriterium (se Husted, Nielsen og Heinesen 2007). De to analyser ligner hinanden mht. populationsgrundlag, idet de begge vedrører den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse eller kort tid derefter. Den tidligere analyse adskiller sig dog også fra den aktuelle undersøgelse på to måder. For det første er succeskriteriet selvsagt anderledes, idet man kan blive selvforsørgende (dvs. komme ud af offentlig forsørgelse) på andre måder end ved at få beskæftigelse (fx ved at ens ægtefælle forsørger en). Hvis fx en kommune har mange indvandrere, der relativt hurtigt bliver selvforsørgende (dvs. ikke længere modtager introduktionsydelse eller anden offentlig forsørgelse), men ikke kommer i beskæftigelse (eller uddannelse), så vil kommunen være relativt godt placeret i den tidligere undersøgelse med selvforsørgelse som succeskriterium, men relativt dårligt placeret i den aktuelle undersøgelse med beskæftigelse som succeskriterium. En anden (men mindre afgørende) forskel mellem de to undersøgelser er, at analyseperioden i den tidligere analyse er ca. halvandet år kortere end i den aktuelle analyse.

Der er altså ikke grund til at tro, at kommunernes placering er den samme i den aktuelle analyse som i den tidligere baseret på selvforsørgelseskriteriet. Det ses da også af transitionsmatricen i tabel 6.12, at væsentlig flere kommuner er placeret meget forskelligt i de to undersøgelser, end det var tilfældet i den tilsvarende tabel 6.10. Tabel 6.13 viser de enkelte kommuners præcise placering i kvintiler i de to undersøgelser. Det ses fx, at København, Frederiksberg og Århus er væsentlig ringere placeret i den aktuelle analyse end i den tidligere: København og Frederiksberg var i den tidligere analyse i første kvartil og Århus i anden, men i den aktuelle analyse er Frederiksberg og Århus i femte kvartil og København i fjerde. En sandsynlig forklaring på disse forskelle er altså, at forholdsvis mange indvandrere, der bliver selvforsørgende i disse kommuner, ikke kommer i beskæftigelse (eller uddannelse).

Tabel 6.12 Antal kommuner i kvintiler efter benchmarkingindikatoren i den aktuelle analyse for den afgrænsede population og den tidligere analyse med selvforsørgelse som succeskriterium (transitionsmatrix)

	Tidligere analyse med selvforsørgelse som succeskriterium					I alt
	1	2	3	4	5	
Aktuel undersøgelse (Afgrænset population)						
1	8	6	4	0	0	18
2	6	4	4	2	2	18
3	2	5	4	3	4	18
4	1	2	4	8	3	18
5	1	1	2	5	9	18
I alt	18	18	18	18	18	90

Table 6.13 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle analyse (afsnit 6.2) og den tidligere analyse med selvforsøgelse som succeskriterium

Aktuel analyse (Afgrænset population)	Tidligere analyse med selvforsøgelse som succeskriterium				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Aabenraa Allerød Ballerup Billund Egedal Horsens Høje-Taastrup Ishøj	Bornholm Frederikshavn Halsnæs Hørsholm Kerteminde Skanderborg	Frederikssund Hedensted Middelfart Sønderborg		
2. Kvintil	Albertslund Glostrup Greve Rødovre Slagelse Vejen	Faaborg-Midtfyn Kolding Roskilde Silkeborg	Guldborgsund Jammerbugt Rudersdal Struer	Odder Varde	Gribskov Herning
3. Kvintil	Hvidovre Ikast-Brande	Helsingør Hjørring Ringsted Tårnby Vejle	Aalborg Kalundborg Køge Vesthimmer-lands	Fredensborg Hillerød Næstved	Bogense Rebild Solrød Stevns
4. Kvintil	København	Esbjerg Fredericia	Holbæk Norddjurs Thisted Vordingborg	Brønderslev-Dronninglund Favrskov Gentofte Haderslev Holstebro Odense Randers Sorø	Assens Faxe Viborg
5. Kvintil	Frederiksberg	Århus	Odsherred Svendborg	Furesø Lejre Mariagerfjord Nyborg Tønder	Brøndby Gladsaxe Lemvig Lolland Lyngby-Taarbæk Morsø Ringkøbing-Skjern Skive Syddjurs

7 Udviklingen i integration for landet som helhed

Udviklingen over tid i integrationssucces for landet som helhed belyses i dette kapitel ved at analysere varigheden til påbegyndelse af beskæftigelse eller uddannelse for indvandrerne opdelt efter året for opholdstilladelse. Når fokus er på integrationssucces for landet som helhed, er det ikke hensigtsmæssigt at tage højde for, om indvandrerne flytter kommune. Derfor er der i analysen, der ligger til grund for dette kapitel, kun en observation (et forløb) pr. indvander. Med andre ord tilføjes der ikke flere forløb, selv om indvandreren har boet i flere kommuner, som det var tilfældet i analyserne i kapitel 4-6, hvor fokus var på forskelle i kommunernes integrationssucces.

I afsnit 7.1 belyses udviklingen i arbejdsmarkedsmæssig integration for den samlede population af indvandrere, omfattet af integrationsloven. I afsnit 7.2 foretages en tilsvarende analyse for den afgrænsede population, der modtog introduktionsydelse omkring tidspunktet for opholdstilladelse.

7.1 Den samlede population

7.1.1 Observeret sandsynlighed for beskæftigelse

Den øverste del af tabel 7.1 viser for indvandrere, der fik opholdstilladelse i hvert af årene mellem 1999 og 2006, sandsynligheden for at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb af en varighed på mindst seks måneder. Denne "observerede" sandsynlighed er beregnet ud fra Kaplan-Meier-overlevelseskurver for hver årgang, dvs. kurver svarende til dem, der i figur 3.1 er vist for hele landet og alle årgange under et. Af tabel 7.1 ses, at for den årgang, der fik opholdstilladelse i 1999, var der 19% sandsynlighed for at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb (af mindst seks måneders varighed) inden for det første år. Sandsynligheden er 30% inden for de første to år, 40% inden for de første tre år, og 64% inden for de første otte år.

Sammenlignes de forskellige årgange af indvandrere (defineret ud fra året for opholdstilladelse), ses, at der er betydelige forskelle i, hvor hurtigt de påbegynder beskæftigelse eller uddannelse. Hvis man ser på sandsynligheden for at være kommet i beskæftigelse/uddannelse inden for et år, svinger denne mellem 15 og 19% for årgangene, der fik opholdstilladelse i årene 1999-2003. Der sker et markant skift i 2004; for denne årgang er sandsynligheden 24%, og for 2005- og 2006-årgangene er sandsynligheden henholdsvis 25 og 29%.

Ser man på sandsynligheden for at have påbegyndt beskæftigelse inden for to år fra datoen for opholdstilladelse, ser det ud til, at stigningen indtræder et år tidligere: For 1999-2002-årgangene er sandsynligheden mellem 26 og 31%, mens den for 2003-årgangen er 35%; for 2004- og 2005-årgangene er den henholdsvis 41 og 44%.

Betragtes sandsynligheden for at have fået beskæftigelse inden for tre år fra opholdstilladelsen, sker skiftet allerede i 2002: Den er 43% for 2002-årgangen, mens den er 38% for 2001-årgangen; for 2003- og 2004-årgangene er den henholdsvis 49 og 56%.

Disse tal tyder altså på, at den arbejdsmarkedsmæssige integration forbedres betydeligt fra 2004 og frem. Dette kan skyldes, at kommunernes integrationsindsats her bliver mere effektiv, fx som følge af de ændringer, der skete i integrationspolitikken i 2004, herunder indførelsen af resultattilskud for de indvandrere, der kommer i arbejde i mindst seks måneder inden for den treårige introduktionsperiode. En anden ændring i integrationspolitikken bestod i, at kommunerne fik mulighed for at tilbyde egentlige aktiveringsforanstaltninger også

til personer, der ikke er berettiget til introduktionsydelse, først og fremmest familiesammenførte (til andre end flygtninge). Denne ændring skulle dog ikke påvirke den afgrænsede population af ydelsesmodtagere, men også for denne sker der en markant forbedring af integrationssucces fra 2004 og frem (jf. nedenfor). Den reducerede ydelse til indvandrere (starthjælpen), der blev indført pr. 1/7 2002, kan muligvis også være en del af forklaringen på den større integrationssucces fra 2004. Man skulle dog forvente, at starthjælpen også påvirkede 2003-årgangens sandsynlighed for at komme i beskæftigelse inden for et år, og også dem, der fik opholdstilladelse i sidste halvdel af 2002.

Den større sandsynlighed for at finde beskæftigelse fra 2004 og frem kan dog muligvis også forklares med andre forhold end skift i integrationspolitikken, fx faldet i den generelle arbejdsløshed og det forhold, at de forskellige årgange af indvandrere har forskellige karakteristika. Den større sandsynlighed for at finde beskæftigelse for de senere årgange af indvandrere kan således muligvis forklares med, at de har karakteristika, som gør, at de har lettere ved at finde arbejde end de tidligere årgange. At der sker et markant skift i 2004 for flere årgange samtidig, tyder dog på, at der også er andre ting, der gør sig gældende, fx konjunktursituationen eller integrationspolitikken.²³ Det er ikke sandsynligt at konjunkturudviklingen er hele forklaringen. Arbejdsløshedsprocenten for landet som helhed steg således fra 2002 til 2004, og selv om arbejdsløsheden faldt i 2005, 2006 og 2007, var det først fra 2006, at den kom under niveauet for 2002.

7.1.2 Forudsagt sandsynlighed for beskæftigelse

For at undersøge om konjunkturudviklingen og de forskellige karakteristika for forskellige årgange af indvandrere kan forklare udviklingen i den arbejdsmarkedsmæssige integration, herunder den hurtigere integration fra 2004 og frem, har vi estimeret en statistisk model, som svarer til den, der er beskrevet i afsnit 4. Der er altså tale om en varighedsmodel, hvor der tages højde for de enkelte indvandreres karakteristika samt lokale arbejdsmarkedsforhold. Når fx den generelle ledighedsprocent falder, vil dette også vise sig i de lokale ledighedsprocenter, der indgår i modellen. Og hvis de indvandrere, der fik opholdstilladelse i fx 2004, adskiller sig fra dem, der fik opholdstilladelse i de tidligere år, fx mht. oprindelsesland, opholdsgrundlag eller alder, vil effekten heraf også blive beregnet i den statistiske model.

Den statistiske model, der anvendes i dette afsnit, adskiller sig dog noget fra den, der blev benyttet i de foregående afsnit. For det første er der som nævnt kun en observation for hver person, uanset om vedkommende har flyttet kommune eller ej. Det betyder også, at de variabler, der tager højde for kommuneflytninger, er udeladt i modellen. For det andet er variablerne for året for opholdstilladelse udeladt, da vi jo netop vil undersøge, om der er forskelle i de forudsagte varigheder til beskæftigelse mellem forskellige årgange af indvandrere, når der tages højde for forskelle i indvandrernes karakteristika og de lokale arbejdsmarkedsforhold. Selv om den statistiske model altså er lidt anderledes end den, der anvendes i kapitel 4-6, er de estimerede koefficienter til de forskellige variabler, der indgår, ikke meget anderledes.

Den midterste del af tabel 7.1 viser, for de enkelte årgange af indvandrere, de modelforudsagte sandsynligheder for at påbegynde beskæftigelse (eller uddannelse) af mindst seks måneders varighed inden for et år, to år, tre år osv. efter datoen for opholdstilladelse. Der er altså tale om forudsagte sandsynligheder, der tager højde for, at de forskellige årgange af

²³ Det skal bemærkes, at vi har undersøgt, at det ikke kun er den specielle måde, vi måler beskæftigelse på, der giver anledning til et markant positivt skift i integrationssucces omkring 2004. Andre simple indikatorer for indvandrernes beskæftigelse viser samme billede, fx opgørelser baseret på de årlige ATP-indbetalinger i forbindelse med beskæftigelse.

indvandrere kan være forskellige mht. fx fordelingen på oprindelseslande, opholdsgrundlag, alder, placering i danskundervisningen, og de øvrige individuelle karakteristika, der er beskrevet i kapitel 4. Der tages ligeledes højde for, at den lokale arbejdsløshedsprocent kan være forskellig for forskellige årgange af indvandrere (fordi den generelle arbejdsløshedsprocent er forskellig, eller fordi indvandrerne i forskellige årgange er fordelt forskelligt på kommuner) og for forskelle i det lokale antal af arbejdspladser i forhold til befolkningen. De forudsagte sandsynligheder kan opfattes som et udtryk for de rammevilkår, der gælder for arbejdsmarkedsmæssig integration af de enkelte årgange af indvandrere.

Tabel 7.1 Sandsynligheden for at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb, der varer i mindst seks måneder, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse. Den samlede population. Opdeling efter år for opholdstilladelse.

Varighed (år)	År for opholdstilladelse							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Observeret sandsynlighed for at have påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse (procent)								
1	18,7	15,2	15,7	17,7	18,4	24,1	25,4	29,0
2	30,2	26,4	26,4	30,6	35,0	41,0	44,0	
3	39,5	36,7	38,0	42,7	48,7	55,5		
4	47,2	43,8	46,4	52,3	59,8			
5	52,0	50,4	53,3	59,9				
6	56,0	55,3	59,5					
7	60,0	60,0						
8	64,0							
Forudsagt sandsynlighed for at have påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse (procent)								
1	19,9	18,0	17,5	18,2	17,2	18,9	20,2	21,9
2	33,0	30,0	29,4	30,4	29,2	31,9	34,0	
3	44,1	40,5	39,8	41,0	39,9	43,4		
4	51,7	47,9	47,1	48,4	47,5			
5	56,8	52,9	52,1	53,5				
6	60,2	56,3	55,4					
7	62,2	58,2						
8	64,0							
Observeret minus forudsagt sandsynlighed (procentpoint)								
1	-1,2	-2,8	-1,8	-0,5	1,2	5,2	5,2	7,1
2	-2,8	-3,6	-3,0	0,2	5,8	9,1	10,0	
3	-4,6	-3,8	-1,8	1,7	8,8	12,1		
4	-4,5	-4,1	-0,7	3,9	12,3			
5	-4,8	-2,5	1,2	6,4				
6	-4,2	-1,0	4,1					
7	-2,2	1,8						
8	0,0							

Det ses af tabel 7.1, at forskellene mellem årgangene i forudsagte sandsynligheder for beskæftigelse er væsentlig mindre end forskellene i observerede sandsynligheder. Rammevilkårene for integration af den årgang, der fik opholdstilladelse i 1999, er bedre end rammevilkårene for årgangene 2000-2003. Der sker en stigning i de forudsagte sandsynligheder for beskæftigelse fra 2003-årgangen til 2004-årgangen, men stigningen er væsentlig mindre end for de observerede sandsynligheder, og der er ikke noget skift for 2003-årgangen, når man betragter sandsynligheden for beskæftigelse inden for to år, som det var tilfældet for de observerede

sandsynligheder. Det tyder altså på, at den mere succesfulde arbejdsmarkedsmæssige integration, som afspejles i de observerede sandsynligheder for beskæftigelse, afspejler et skift i integrationspolitikken, med det forbehold naturligvis at der kan være sket skift i andre faktorer, der ikke tages højde for i modellen.

7.1.3 Forskel mellem observeret og forudsagt sandsynlighed for beskæftigelse

Den nederste del af tabel 7.1 viser forskellene mellem observerede og forudsagte sandsynligheder for at have påbegyndt beskæftigelse inden for et år, to år, tre år osv. fra tidspunktet for opholdstilladelse for de enkelte årgange af indvandrere. Tallet i en given celle i nederste del af tabellen er altså tallet i den tilsvarende celle i øverste del af tabellen minus tallet i den tilsvarende celle i midterste del af tabellen. Fx er tallet -1,2 i øverste venstre celle i den nederste del af tabellen lig med 18,7 minus 19,9 – værdierne på den tilsvarende plads i øverste og midterste del af tabellen. Negative værdier betyder, at den observerede sandsynlighed for beskæftigelse er mindre end den forudsagte, dvs. at integrationen på arbejdsmarkedet har været ringere, end man kunne forvente ud fra den estimerede model. Positive værdier betyder omvendt, at den observerede sandsynlighed for beskæftigelse er større end den sandsynlighed, som rammevilkårene ville tilsige. Tallet -1,2 i øverste venstre celle i nederste del af figuren betyder altså, at sandsynligheden for at have påbegyndt beskæftigelse inden for et år efter opholdstilladelse for 1999-årgangen af indvandrere er 1,2 procentpoint mindre, end man skulle forvente givet den statistiske model og 1999-årgangens karakteristika.

I den nederste del af tabellen er der overvejende negative værdier for de tre første årgange, mens der overvejende er positive værdier for de fem seneste årgange. For en given række i tabellen er der tilmed en tydelig tendens til stadig større positive værdier, jo senere årgang, der er tale om. Det tyder altså på, at den arbejdsmarkedsmæssige integration er forbedret betydeligt over tid. Det ses også, at der er et markant positivt skift i 2004 – og allerede fra 2003, når man betragter sandsynligheden for beskæftigelse inden for to år eller mere efter tidspunktet for opholdstilladelse.

Disse tal, der korrigerer for betydningen af alle de variabler, der indgår i den statistiske model, tyder altså på et markant positivt skift i integrationssucces for landet som helhed fra 2004 og frem – både for de indvandrere, der fik opholdstilladelse i 2004 og senere, og for de indvandrere, der kom i årene forinden (specielt 2003-årgangen). Billedet for de "korrigerede sandsynligheder for beskæftigelse" svarer altså til billedet for de observerede eller ukorrigerede sandsynligheder i øverste del af tabellen. Der er dog brug for andre typer af statistiske analyser, før der kan drages mere præcise konklusioner om, i hvilket omfang skiftet i integrationssucces skyldes ændret integrationspolitik, og om effekterne af de forskellige elementer i integrationsindsatsen. Faldet i den generelle arbejdsløshed i 2005, 2006 og 2007 kan godt spille en vis rolle for resultaterne, idet der i analysen tages højde for arbejdsløsheden i det år, indvandrerne fik opholdstilladelse, men ikke for udviklingen i arbejdsløsheden de efterfølgende år. For den årgang, der fik opholdstilladelse i løbet af 2004, har den generelle arbejdsløshed i både 2004 og 2005 betydning for sandsynligheden for beskæftigelse inden for et år fra opholdstilladelse. Tilsvarende har arbejdsløshedsprocenten i alle tre år 2004-2006 betydning for sandsynligheden for at få beskæftigelse inden for to år fra opholdstilladelse for denne årgang osv. Endelig er der det generelle forbehold, at indvandrergruppens sammensætning kan have ændret sig over tid på en måde, som modellen ikke fuldt ud korrigerer for. For eksempel kan karakteristika for gruppen af kvoteflygtninge have ændret sig over tid (bl.a. som følge af lovændringer, som betyder, at der nu skal lægges vægt på såkaldt integrationspotentiale ved udvælgelse af kvoteflygtninge). Hvis den reelle effekt af disse ændringer ikke

fanges af de generelle effekter, der er beregnet for de øvrige variabler i modellen (fx alder, oprindelsesland, køn, forudsætninger for at lære dansk osv.), kan korrektionerne være ufuldstændige.

7.2 Den afgrænsede population

Tabel 7.2 viser en tabel svarende til tabel 7.1, men for den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse eller kort tid derefter. Som vi også så i kapitel 3, er niveauet for beskæftigelse lavere for denne gruppe. Men udviklingen i integration over årene ligner meget, hvad vi fandt for den samlede population: Både de observerede sandsynligheder for beskæftigelse et givet antal år efter tidspunktet for opholdstilladelse (øverst i tabellen) og de korrigerede sandsynligheder (nederst) tyder på, at der er væsentlig større succes mht. arbejdsmarkedsmæssig integration i slutningen af perioden end i begyndelsen, og igen tyder tallene på et markant positivt skift i integrationssucces i 2004, både for 2004-årgangen og for tidligere årgange, og en fortsat positiv udvikling også efter 2004.

Tabel 7.2 Sandsynligheden for at have påbegyndt et beskæftigelses- eller uddannelsesforløb, der varer i mindst seks måneder, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse. Den afgrænsede population. Opdeling efter år for opholdstilladelse.

Varighed (år)	År for opholdstilladelse							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Observeret sandsynlighed for at have påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse (procent)								
1	7,6	6,9	8,3	8,2	7,9	8,7	10,6	11,7
2	15,2	15,8	17,5	19,8	21,7	22,9	30,7	
3	23,4	25,8	28,9	31,9	36,2	36,3		
4	31,3	33,2	37,3	42,0	48,4			
5	37,3	40,5	44,9	50,3				
6	42,0	45,5	51,8					
7	46,7	51,1						
8	51,8							
Forudsagt sandsynlighed for at have påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse (procent)								
1	8,3	8,2	8,2	7,9	7,3	6,5	7,6	8,1
2	18,8	18,5	18,6	18,0	17,0	15,3	17,7	
3	29,6	29,2	29,3	28,4	27,2	24,8		
4	37,7	37,3	37,5	36,5	35,1			
5	43,7	43,3	43,5	42,5				
6	47,5	47,0	47,3					
7	49,5	49,1						
8	51,8							
Observeret minus forudsagt sandsynlighed (procentpoint)								
1	-0,7	-1,3	0,1	0,3	0,6	2,2	3,0	3,6
2	-3,6	-2,7	-1,1	1,8	4,7	7,6	13,0	
3	-6,2	-3,4	-0,4	3,5	9,0	11,5		
4	-6,4	-4,1	-0,2	5,5	13,3			
5	-6,4	-2,8	1,4	7,8				
6	-5,5	-1,5	4,5					
7	-2,8	2,0						
8	0,0							

Bilag 1

Oversigt over tidligere benchmarkingrapporter

Tabel B1.1 giver en oversigt over den aktuelle og de fem tidligere rapporter. De korte betegnelser for rapporterne – B01, B02, B03, B04, B07, S03, S05 og S06 – benyttes nedenfor (B står for beskæftigelse, S for selvforsørgelse, og de to sidste cifre angiver slutåret i analyseperioden).

Tabel B1.1 **Oversigt over benchmarkingrapporter**

Betegnelse	Succeskriterium	Analyseperiode	Reference
B01	Beskæftigelse	1999-2001	Husted og Heinesen (2004)
B02	Beskæftigelse	1999-2002	Andersen, Heinesen og Husted (2005b)
B03	Beskæftigelse	1999-2003	Husted og Heinesen (2006a)
B04	Beskæftigelse	1999-2004	Husted og Heinesen (2007)
S03	Selvforsørgelse	1999-2003	Andersen, Heinesen og Husted (2005a)
S05	Selvforsørgelse	1999-2005	Gørtz, Heinesen, Husted og Andersen (2006)
S06	Selvforsørgelse	1999-2006	Husted, Nielsen og Heinesen (2007)
B07	Beskæftigelse	1999-2007	Aktuel rapport (og working paper)

Mere præcist er forskellene mellem de otte rapporter følgende:

- I den første rapport, B01, hvor analyseperioden kun var tre år, blev der fokuseret på varigheden fra opholdstilladelse til *beskæftigelse eller uddannelse i mindst to måneder*. Kriteriet om mindst to måneders (eller otte ugers) beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse er også benyttet i de fire følgende rapporter B02, B03, S03 og S05, men her fokuseres i højere grad på varigheden til beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse i *mindst seks måneder (eller 26 uger)*. I B04, S06 og den aktuelle og rapport benyttes alene seksmånederskriteriet.
- I de fire tidligere rapporter med beskæftigelse som succeskriterium er populationen samtlige personer omfattet af integrationsloven, mens populationen i de tre rapporter med selvforsørgelse som succeskriterium alene vedrører dem, der modtog introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid derefter). I den aktuelle rapport, hvor beskæftigelse er succeskriteriet, foretages analyser for begge populationer.
- De forhold vedr. indvandrerne karakteristika, der tages højde for i analysen, er helt overvejende de samme i alle rapporter, men der er dog foretaget nogle ændringer. Sammenlignet med den første rapport, B01, tager de øvrige rapporter højde for følgende ekstra forhold: indvandrerne forudsætninger for at lære dansk (baseret på oplysninger om niveau i danskundervisningen); om de har fået humanitær opholdstilladelse; og om de er kvoteflygtninge. Desuden er der i B03, B04, S05, S06 og den aktuelle rapport taget højde for, at effekten af at have børn i forskellige aldre kan være forskellig for henholdsvis enlige og par. B04, S06 og den aktuelle rapport inddrager også en indikator for, om personen tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark (uanset opholdsgrundlaget). Rapporterne B03 og S05 inddrog endvidere en indikator for, om den enkelte person bor i et socialt udsat

boligområde. Denne indikator er udeladt i de følgende rapporter (og også i den aktuelle analyse), da den for flygtninges vedkommende kan være påvirket af kommunen (via boligplaceringen af flygtninge).

- De lokale forhold, herunder arbejdsmarkedsforhold, der tages højde for i analysen, er ændret noget. I alle rapporter inddrages den lokale arbejdsløshedsprocent. I rapporterne B02, B03, S03 og S05 indgik også andelen af arbejdspladser i kommunen, der kræver kvalifikationer på højt eller mellemhøjt niveau. I analyserne B03, B04, S05, S06 og den aktuelle rapport er endvidere inddraget antallet af arbejdspladser i kommunen i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder. B04, S06 og den aktuelle rapport adskiller sig fra de tidligere ved, at de lokale arbejdsmarkedsforhold ikke opgøres på kommuneniveau, men derimod i forhold til pendlingsområdet for kommunen. Årsagen hertil er, at også arbejdsmarkedsforholdene i de omkringliggende kommuner spiller en rolle for, hvor nemt det er for kommunens borgere, herunder indvandrere, at finde beskæftigelse. Når variablerne måles i forhold til pendlingsområde, er det alene den lokale arbejdsløshedsprocent og andelen af arbejdspladser i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder, der er statistisk signifikante. Derfor inddrages ikke følgende variabler: Andelen af arbejdspladser, der kræver kvalifikationer på højt eller mellemhøjt niveau (som var med i B02, B03, S03 og S05), og andelen af indvandrere i kommunen (som var med i de fem første rapporter B01, B02, B03, S03 og S05).
- Endelig skal nævnes, at resultaterne af benchmarkinganalysen beskrives på en lidt anden måde i B04, S06 og den aktuelle rapport i forhold til de tidligere. I stedet for at præsentere den præcise indikator for hver kommune, opdeles kommunerne i kvintiler (femtede) efter deres værdi af indikatoren. Det vil sige, at der i rapporten vises, hvilken femtedel af kommunerne der ifølge indikatoren har størst succes med integrationsindsatsen, hvilken femtedel der har mindst succes osv. Når den beregnede indikator for hver kommune og dens præcise placering i rangordenen ikke vises, er det fordi der er en vis usikkerhed på denne type beregninger, således at det er mere hensigtsmæssigt at fokusere på, hvor omtrent en kommune ligger i fordelingen, end på den specifikke placering.

Forskellene mellem resultaterne i B01, B02 og S03 er beskrevet i afsnit 7.3 i B02. Forskellen mellem resultaterne i B03, S03 og S05 er beskrevet i S05. Forskellen mellem resultaterne i B04 og de to tidligere (B03 og S05) er beskrevet i B04. Forskellen mellem resultaterne i S06 og S05 og B04 er beskrevet i S06. Forskellen mellem resultaterne i den aktuelle rapport og de to seneste rapporter (B04 og S06) er beskrevet i afsnit 6.3 i det aktuelle working paper.

Bilag 2

Tabeller med estimationsresultater

Tabel B2.1 Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter for mænd. Samlet population.

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
Opholdstid før tilflytning til kommune	0,491	0,000	7,789	0,123		0,100
Opholdstid før tilflytning til kommunen kvadreret	1,971	0,000	60,667	-0,025	*	0,013
Flyttet	0,150	0,000	1,000	0,004		0,111
Indikator for tidligere ophold i Danmark	0,038	0,000	1,000	0,125	**	0,062
Enlig	0,399	0,000	1,000	-0,099	**	0,038
Gift med dansker	0,173	0,000	1,000	0,151	**	0,035
Indvandret i 1999	0,172	0,000	1,000	-0,330	**	0,091
Indvandret i 2000	0,220	0,000	1,000	-0,269	**	0,091
Indvandret i 2001	0,249	0,000	1,000	-0,209	*	0,121
Indvandret i 2002	0,145	0,000	1,000	-0,082		0,103
Indvandret i 2003	0,082	0,000	1,000	0,198	*	0,112
Indvandret i 2004	0,048	0,000	1,000	0,390	**	0,118
Indvandret i 2005	0,043	0,000	1,000	0,207		0,137
Danskuddannelse 1 (spor 1)	0,133	0,000	1,000	-0,506	**	0,061
Danskuddannelse 2 (spor 2)	0,349	0,000	1,000	-0,190	**	0,032
Niveau af danskuddannelse uoplyst	0,099	0,000	1,000	-0,397	**	0,067
Humanitær opholdstilladelse	0,015	0,000	1,000	-0,781	**	0,108
Kvoteflygtning	0,076	0,000	1,000	-0,156	**	0,060
1-4 sygesikringsydelse	0,231	0,000	1,000	-0,102	**	0,027
5-9 sygesikringsydelse	0,139	0,000	1,000	-0,121	**	0,027
10-19 sygesikringsydelse	0,090	0,000	1,000	-0,151	**	0,051
20 sygesikringsydelse eller derover	0,056	0,000	1,000	-0,131	**	0,061
Flygtning	0,534	0,000	1,000	-0,431	**	0,061
Familiesammenført til flygtning	0,091	0,000	1,000	-0,459	**	0,057
Irak	0,226	0,000	1,000	-0,891	**	0,084
Afghanistan	0,117	0,000	1,000	-0,488	**	0,086
Tyrkiet	0,105	0,000	1,000	-0,326	**	0,070
Somalia	0,070	0,000	1,000	-1,017	**	0,098
Thailand	0,006	0,000	1,000	-0,653	**	0,123
Serbien-Montenegro	0,035	0,000	1,000	-0,427	**	0,096
Pakistan	0,027	0,000	1,000	-0,487	**	0,110
Iran	0,036	0,000	1,000	-0,836	**	0,102
Rusland	0,010	0,000	1,000	-0,710	**	0,169
Libanon	0,025	0,000	1,000	-1,504	**	0,107
Kina	0,011	0,000	1,000	-0,053		0,150
USA	0,023	0,000	1,000	-0,696	**	0,074
Marokko	0,013	0,000	1,000	-0,007		0,090
Bosnien	0,022	0,000	1,000	-0,164		0,100
Jugoslavien	0,014	0,000	1,000	-0,287	**	0,114
Vietnam	0,009	0,000	1,000	-0,347	**	0,111
Polen	0,003	0,000	1,000	-0,514	**	0,180
Sri Lanka	0,009	0,000	1,000	-0,237	**	0,103
Syrien	0,010	0,000	1,000	-0,959	**	0,165
Kuwait	0,010	0,000	1,000	-1,301	**	0,172
Oprindelsesland uoplyst	0,005	0,000	1,000	-0,730	**	0,139
Sudan	0,010	0,000	1,000	-0,570	**	0,148
Burundi	0,005	0,000	1,000	-0,388	**	0,126
Øvrige Asien	0,055	0,000	1,000	-0,489	**	0,075
Syd- og Mellemamerika	0,024	0,000	1,000	-0,626	**	0,074

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
Øvrige Afrika	0,067	0,000	1,000	-0,459	**	0,062
Øvrige Lande	0,028	0,000	1,000	-0,411	**	0,084
16-19 år	0,071	0,000	1,000	0,113	**	0,054
20-24 år	0,149	0,000	1,000	0,145	**	0,029
30-34 år	0,201	0,000	1,000	-0,146	**	0,029
35-39 år	0,130	0,000	1,000	-0,294	**	0,029
40-44 år	0,091	0,000	1,000	-0,542	**	0,047
45-49 år	0,053	0,000	1,000	-0,830	**	0,071
50-64 år	0,058	0,000	1,000	-1,811	**	0,083
0-2-årige børn	0,142	0,000	1,000	-0,123	**	0,039
3-6-årige børn	0,130	0,000	1,000	-0,118	**	0,056
Antal børn i alderen 0-17 år	0,761	0,000	10,000	-0,026		0,020
Enlig med 0-2-årige børn	0,002	0,000	1,000	0,162		0,224
Enlig med 3-6-årige børn	0,006	0,000	1,000	-0,048		0,147
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0,074	0,000	10,000	0,031		0,036
Ledighedsprocent, pendlingsopland	5,406	2,833	15,264	-0,067	**	0,017
Antal arbejdspladser i forhold til antal 18-64-årige indbyggere, pendlingsopland	0,819	0,618	1,028	1,189	**	0,265
Tidsperiode 1: Under 1 måned				-2,334	**	0,335
Tidsperiode 2: 1-3 måneder				-2,998	**	0,333
Tidsperiode 3: 3-6 måneder				-3,237	**	0,302
Tidsperiode 4: 6-9 måneder				-3,222	**	0,298
Tidsperiode 5: 9-12 måneder				-3,308	**	0,285
Tidsperiode 6: 12-15 måneder				-3,223	**	0,272
Tidsperiode 7: 15-18 måneder				-3,199	**	0,271
Tidsperiode 8: 18-24 måneder				-3,222	**	0,274
Tidsperiode 9: 24-30 måneder				-3,039	**	0,267
Tidsperiode 10: 30-36 måneder				-3,056	**	0,271
Tidsperiode 11: 36-42 måneder				-3,163	**	0,269
Tidsperiode 12: Over 42 måneder				-3,399	**	0,277

Note: ** betyder, at den pågældende koefficient er statistisk signifikant (på 5%-niveau), mens * betyder svagt signifikant (10%-niveau). De angivne koefficienter til de kategoriserede variabler skal ses i forhold til de respektive referencekategorier. Referencepersonen er således karakteriseret ved at være en person, der 1) ikke har flyttet kommune, 2) bor sammen med en udenlandsk partner, 3) har fået opholdstilladelse i 2006, 4) går på danskuddannelse 3 (spor 3), 5) ikke har fået humanitær opholdstilladelse, 6) ikke er ankommet som kvoteflygtning, 7) ikke har haft nogen sygesikringsydelser i indvandringsåret, 8) er familiesammenført til en person, der ikke er flygtning, 9) er indvandret fra »andre europæiske lande«, dvs. enten Albanien, Bulgarien, Malta, Rumænien, Schweiz, Sovjetunionen, Ungarn, Ukraine, Hviderusland, Moldova, Kroatien, Makedonien, Slovenien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen eller Slovakiet, 10) er mellem 25 og 29 år på tidspunktet for opholdstilladelse, 11) ikke har børn mellem 0 og 2 år, 12) ikke har børn mellem 3 og 6 år, 12) ikke tidligere har haft ophold i Danmark.

Variablerne Tidsperiode 1-12 angiver de tidsintervaller, inden for hvilke afgangsraten antages konstant. De estimerede koefficienter til disse variabler er varighedsafhængige konstant-led.

Tabel B2.2 Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter for kvinder. Samlet population.

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std,afv
Opholdstid før tilflytning til kommune	0,452	0,000	7,883	0,196	**	0,077
Opholdstid før tilflytning til kommunen kvadreret	1,728	0,000	62,147	-0,030	**	0,012
Flyttet	0,149	0,000	1,000	0,018		0,104
Indikator for tidligere ophold i Danmark	0,085	0,000	1,000	0,323	**	0,032
Enlig	0,147	0,000	1,000	0,205	**	0,039
Gift med dansker	0,339	0,000	1,000	0,395	**	0,044
Indvandret i 1999	0,160	0,000	1,000	-0,074		0,058
Indvandret i 2000	0,195	0,000	1,000	-0,038		0,064
Indvandret i 2001	0,210	0,000	1,000	0,078		0,061
Indvandret i 2002	0,158	0,000	1,000	0,173	**	0,057
Indvandret i 2003	0,090	0,000	1,000	0,396	**	0,068
Indvandret i 2004	0,071	0,000	1,000	0,368	**	0,077
Indvandret i 2005	0,059	0,000	1,000	0,223	**	0,061
Danskuddannelse 1 (spor 1)	0,206	0,000	1,000	-0,608	**	0,069
Danskuddannelse 2 (spor 2)	0,280	0,000	1,000	-0,271	**	0,036
Niveau af danskuddannelse uoplyst	0,092	0,000	1,000	-0,417	**	0,055
Humanitær opholdstilladelse	0,010	0,000	1,000	-0,548	**	0,146
Kvoteflygtning	0,035	0,000	1,000	-0,086		0,081
1-4 sygesikringsydelse	0,171	0,000	1,000	-0,144	**	0,028
5-9 sygesikringsydelse	0,163	0,000	1,000	-0,098	**	0,027
10-19 sygesikringsydelse	0,149	0,000	1,000	-0,110	**	0,028
20 sygesikringsydelse eller derover	0,093	0,000	1,000	-0,140	**	0,038
Flygtning	0,179	0,000	1,000	-0,265	**	0,065
Familiesammenført til flygtning	0,248	0,000	1,000	-0,403	**	0,042
Irak	0,146	0,000	1,000	-1,088	**	0,083
Afghanistan	0,077	0,000	1,000	-0,644	**	0,088
Tyrkiet	0,052	0,000	1,000	-0,442	**	0,071
Somalia	0,060	0,000	1,000	-1,491	**	0,122
Thailand	0,088	0,000	1,000	0,002		0,059
Serbien-Montenegro	0,027	0,000	1,000	-0,645	**	0,094
Pakistan	0,025	0,000	1,000	-1,157	**	0,078
Iran	0,035	0,000	1,000	-0,593	**	0,079
Rusland	0,042	0,000	1,000	-0,111	**	0,047
Libanon	0,017	0,000	1,000	-1,549	**	0,197
Kina	0,025	0,000	1,000	0,075		0,103
USA	0,016	0,000	1,000	-0,435	**	0,078
Marokko	0,014	0,000	1,000	-0,699	**	0,087
Bosnien	0,021	0,000	1,000	0,008		0,077
Jugoslavien	0,013	0,000	1,000	-0,255	*	0,147
Vietnam	0,023	0,000	1,000	-0,103		0,098
Polen	0,017	0,000	1,000	-0,094		0,068
Sri Lanka	0,017	0,000	1,000	-0,432	**	0,086
Syrien	0,009	0,000	1,000	-1,500	**	0,132
Kuwait	0,004	0,000	1,000	-1,628	**	0,277
Oprindelsesland uoplyst	0,003	0,000	1,000	-0,376	**	0,183
Sudan	0,003	0,000	1,000	-0,782	**	0,271
Burundi	0,003	0,000	1,000	-0,135		0,178
Øvrige Asien	0,066	0,000	1,000	-0,192	**	0,065
Syd- og Mellemamerika	0,045	0,000	1,000	-0,302	**	0,052
Øvrige Afrika	0,056	0,000	1,000	-0,185	**	0,051
Øvrige Lande	0,044	0,000	1,000	-0,177	**	0,051
16-19 år	0,063	0,000	1,000	0,230	**	0,056

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std,afv
20-24 år	0,180	0,000	1,000	0,027		0,025
30-34 år	0,197	0,000	1,000	-0,090	**	0,044
35-39 år	0,130	0,000	1,000	-0,206	**	0,040
40-44 år	0,077	0,000	1,000	-0,238	**	0,050
45-49 år	0,041	0,000	1,000	-0,495	**	0,058
50-64 år	0,043	0,000	1,000	-1,375	**	0,091
0-2-årige børn	0,197	0,000	1,000	-0,335	**	0,037
3-6-årige børn	0,163	0,000	1,000	0,009		0,047
Antal børn i alderen 0-17 år	0,944	0,000	12,000	-0,034	**	0,014
Enlig med 0-2-årige børn	0,016	0,000	1,000	-0,357	**	0,102
Enlig med 3-6-årige børn	0,019	0,000	1,000	-0,434	**	0,099
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0,121	0,000	9,000	0,122	**	0,027
Ledighedsprocent, pendlingsopland	5,384	2,833	14,155	-0,062	**	0,022
Antal arbejdspladser i forhold til antal 18-64-årige Indbyggere, pendlingsopland	0,820	0,615	1,028	0,588	*	0,304
Tidsperiode 1: Under 1 måned				-3,106	**	0,363
Tidsperiode 2: 1-3 måneder				-4,006	**	0,355
Tidsperiode 3: 3-6 måneder				-4,153	**	0,353
Tidsperiode 4: 6-9 måneder				-4,107	**	0,355
Tidsperiode 5: 9-12 måneder				-4,115	**	0,357
Tidsperiode 6: 12-15 måneder				-4,072	**	0,352
Tidsperiode 7: 15-18 måneder				-4,009	**	0,353
Tidsperiode 8: 18-24 måneder				-4,000	**	0,347
Tidsperiode 9: 24-30 måneder				-3,812	**	0,355
Tidsperiode 10: 30-36 måneder				-3,827	**	0,353
Tidsperiode 11: 36-42 måneder				-3,787	**	0,353
Tidsperiode 12: Over 42 måneder				-3,911	**	0,358

Note: Se noten til tabel B2.1

**Tabel B2.3 Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter for mænd.
Afgrænset population.**

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
Opholdstid før tilflytning til kommune	0,612	0,000	7,617	-0,119		0,095
Opholdstid før tilflytning til kommunen kvadreret	2,488	0,000	58,014	0,010		0,013
Flyttet	0,180	0,000	1,000	0,622	**	0,128
Indikator for tidligere ophold i Danmark	0,018	0,000	1,000	0,070		0,094
Enlig	0,477	0,000	1,000	0,053		0,040
Gift med dansker	0,083	0,000	1,000	0,367	**	0,059
Indvandret i 1999	0,167	0,000	1,000	-0,143		0,182
Indvandret i 2000	0,236	0,000	1,000	-0,021		0,188
Indvandret i 2001	0,283	0,000	1,000	0,128		0,178
Indvandret i 2002	0,145	0,000	1,000	0,256		0,182
Indvandret i 2003	0,074	0,000	1,000	0,555	**	0,192
Indvandret i 2004	0,037	0,000	1,000	0,738	**	0,200
Indvandret i 2005	0,031	0,000	1,000	0,724	**	0,183
Danskuddannelse 1 (spor 1)	0,159	0,000	1,000	-0,647	**	0,051
Danskuddannelse 2 (spor 2)	0,379	0,000	1,000	-0,247	**	0,035
Niveau af danskuddannelse uoplyst	0,074	0,000	1,000	-0,514	**	0,080
Humanitær opholdstilladelse	0,019	0,000	1,000	-0,781	**	0,124
Kvoteflygtning	0,099	0,000	1,000	-0,161	**	0,065
1-4 sygesikringsydelse	0,228	0,000	1,000	-0,179	**	0,042
5-9 sygesikringsydelse	0,151	0,000	1,000	-0,153	**	0,038
10-19 sygesikringsydelse	0,103	0,000	1,000	-0,243	**	0,050
20 sygesikringsydelse eller derover	0,070	0,000	1,000	-0,254	**	0,069
Flygtning	0,697	0,000	1,000	-0,140	**	0,063
Familiesammenført til flygtning	0,106	0,000	1,000	-0,216	**	0,056
Irak	0,292	0,000	1,000	-0,746	**	0,128
Afghanistan	0,146	0,000	1,000	-0,349	**	0,120
Tyrkiet	0,058	0,000	1,000	-0,200		0,140
Somalia	0,091	0,000	1,000	-0,766	**	0,148
Thailand	0,002	0,000	1,000	-0,375		0,320
Serbien-Montenegro	0,042	0,000	1,000	-0,349	**	0,126
Pakistan	0,019	0,000	1,000	-0,229	*	0,138
Iran	0,041	0,000	1,000	-0,659	**	0,137
Rusland	0,011	0,000	1,000	-0,587	**	0,188
Libanon	0,029	0,000	1,000	-1,126	**	0,154
Kina	0,006	0,000	1,000	0,064		0,169
USA	0,007	0,000	1,000	-0,219		0,239
Marokko	0,007	0,000	1,000	0,027		0,151
Bosnien	0,026	0,000	1,000	0,100		0,148
Jugoslavien	0,013	0,000	1,000	-0,335	**	0,160
Vietnam	0,006	0,000	1,000	0,007		0,182
Polen	0,001	0,000	1,000	-0,510	**	0,236
Sri Lanka	0,009	0,000	1,000	0,038		0,137
Syrien	0,012	0,000	1,000	-0,642	**	0,177
Kuwait	0,012	0,000	1,000	-1,213	**	0,178
Oprindelsesland uoplyst	0,007	0,000	1,000	-0,527	**	0,188
Sudan	0,014	0,000	1,000	-0,454	**	0,173
Burundi	0,007	0,000	1,000	-0,253		0,192
Øvrige Asien	0,052	0,000	1,000	-0,331	**	0,140
Syd- og Mellemamerika	0,012	0,000	1,000	-0,580	**	0,127
Øvrige Afrika	0,051	0,000	1,000	-0,299	**	0,129
Øvrige Lande	0,018	0,000	1,000	-0,355	**	0,152
16-19 år	0,052	0,000	1,000	0,188	**	0,071
20-24 år	0,131	0,000	1,000	0,221	**	0,038

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
30-34 år	0,210	0,000	1,000	-0,176	**	0,033
35-39 år	0,143	0,000	1,000	-0,370	**	0,042
40-44 år	0,103	0,000	1,000	-0,640	**	0,054
45-49 år	0,062	0,000	1,000	-1,025	**	0,082
50-64 år	0,067	0,000	1,000	-1,894	**	0,094
0-2-årige børn	0,147	0,000	1,000	-0,130	**	0,045
3-6-årige børn	0,147	0,000	1,000	-0,117	**	0,057
Antal børn i alderen 0-17 år	0,820	0,000	10,000	0,019		0,019
Enlig med 0-2-årige børn	0,001	0,000	1,000	-0,015		0,375
Enlig med 3-6-årige børn	0,003	0,000	1,000	0,004		0,281
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0,026	0,000	10,000	-0,045		0,073
Ledighedsprocent, pendlingsopland	5,490	2,833	15,264	-0,058	**	0,016
Antal arbejdspladser i forhold til antal 18-64-årige Indbyggere, pendlingsopland	0,812	0,618	1,028	1,248	**	0,275
Tidsperiode 1: Under 1 måned				-4,072	**	0,377
Tidsperiode 2: 1-3 måneder				-4,526	**	0,378
Tidsperiode 3: 3-6 måneder				-4,390	**	0,338
Tidsperiode 4: 6-9 måneder				-4,279	**	0,329
Tidsperiode 5: 9-12 måneder				-4,291	**	0,307
Tidsperiode 6: 12-15 måneder				-4,078	**	0,295
Tidsperiode 7: 15-18 måneder				-4,078	**	0,290
Tidsperiode 8: 18-24 måneder				-4,044	**	0,295
Tidsperiode 9: 24-30 måneder				-3,810	**	0,288
Tidsperiode 10: 30-36 måneder				-3,807	**	0,294
Tidsperiode 11: 36-42 måneder				-3,895	**	0,295
Tidsperiode 12: Over 42 måneder				-4,061	**	0,297

Note: Se noten til tabel B2.1

Tabel B2.4 Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter for kvinder. Afgrænset population.

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
Opholdstid før tilflytning til kommune	0,655	0,000	7,792	0,157		0,113
Opholdstid før tilflytning til kommunen kvadreret	2,571	0,000	60,710	-0,015		0,018
Flyttet	0,198	0,000	1,000	0,493	**	0,159
Indikator for tidligere ophold i Danmark	0,035	0,000	1,000	0,321	**	0,084
Enlig	0,212	0,000	1,000	0,297	**	0,049
Gift med dansker	0,115	0,000	1,000	0,610	**	0,085
Indvandret i 1999	0,159	0,000	1,000	-0,129		0,254
Indvandret i 2000	0,229	0,000	1,000	-0,032		0,253
Indvandret i 2001	0,271	0,000	1,000	0,116		0,255
Indvandret i 2002	0,171	0,000	1,000	0,335		0,264
Indvandret i 2003	0,082	0,000	1,000	0,559	**	0,250
Indvandret i 2004	0,045	0,000	1,000	0,563	**	0,273
Indvandret i 2005	0,026	0,000	1,000	0,595	**	0,265
Danskuddannelse 1 (spor 1)	0,295	0,000	1,000	-0,945	**	0,068
Danskuddannelse 2 (spor 2)	0,314	0,000	1,000	-0,450	**	0,048
Niveau af danskuddannelse uoplyst	0,080	0,000	1,000	-0,606	**	0,095
Humanitær opholdstilladelse	0,019	0,000	1,000	-0,688	**	0,181
Kvoteflygtning	0,064	0,000	1,000	-0,106		0,089
1-4 sygesikringsydelse	0,165	0,000	1,000	-0,132	**	0,059
5-9 sygesikringsydelse	0,176	0,000	1,000	-0,312	**	0,054
10-19 sygesikringsydelse	0,180	0,000	1,000	-0,248	**	0,038
20 sygesikringsydelse eller derover	0,127	0,000	1,000	-0,435	**	0,063
Flygtning	0,333	0,000	1,000	0,026		0,070
Familiesammenført til flygtning	0,415	0,000	1,000	-0,315	**	0,057
Irak	0,261	0,000	1,000	-1,024	**	0,143
Afghanistan	0,137	0,000	1,000	-0,501	**	0,129
Tyrkiet	0,027	0,000	1,000	-0,559	**	0,122
Somalia	0,106	0,000	1,000	-1,363	**	0,136
Thailand	0,025	0,000	1,000	0,225		0,138
Serbien-Montenegro	0,043	0,000	1,000	-0,940	**	0,139
Pakistan	0,013	0,000	1,000	-1,034	**	0,183
Iran	0,045	0,000	1,000	-0,553	**	0,155
Rusland	0,024	0,000	1,000	-0,074		0,107
Libanon	0,022	0,000	1,000	-1,540	**	0,220
Kina	0,012	0,000	1,000	0,009		0,153
USA	0,005	0,000	1,000	-0,477	**	0,215
Marokko	0,012	0,000	1,000	-0,826	**	0,196
Bosnien	0,029	0,000	1,000	-0,054		0,129
Jugoslavien	0,016	0,000	1,000	-0,625	**	0,176
Vietnam	0,016	0,000	1,000	-0,049		0,158
Polen	0,009	0,000	1,000	-0,374	**	0,173
Sri Lanka	0,012	0,000	1,000	-0,356	**	0,157
Syrien	0,013	0,000	1,000	-1,480	**	0,202
Kuwait	0,006	0,000	1,000	-1,516	**	0,322
Oprindelsesland uoplyst	0,004	0,000	1,000	-0,466	*	0,254
Sudan	0,005	0,000	1,000	-1,022	**	0,322
Burundi	0,006	0,000	1,000	-0,166		0,178
Øvrige Asien	0,037	0,000	1,000	-0,266	**	0,100
Syd- og Mellemamerika	0,018	0,000	1,000	-0,245	**	0,111
Øvrige Afrika	0,046	0,000	1,000	-0,227	**	0,101
Øvrige Lande	0,027	0,000	1,000	-0,183		0,114
16-19 år	0,058	0,000	1,000	0,349	**	0,066
20-24 år	0,175	0,000	1,000	0,139	**	0,041

Forklarende variabel	Gns,	Min,	Max,	Koeff,	Sig.	Std.afv,
30-34 år	0,195	0,000	1,000	-0,014		0,051
35-39 år	0,139	0,000	1,000	-0,204	**	0,047
40-44 år	0,086	0,000	1,000	-0,235	**	0,067
45-49 år	0,049	0,000	1,000	-0,624	**	0,101
50-64 år	0,053	0,000	1,000	-1,535	**	0,150
0-2-årige børn	0,231	0,000	1,000	-0,298	**	0,045
3-6-årige børn	0,248	0,000	1,000	0,143	**	0,065
Antal børn i alderen 0-17 år	1,374	0,000	12,000	-0,044	**	0,019
Enlig med 0-2-årige børn	0,025	0,000	1,000	-0,273		0,166
Enlig med 3-6-årige børn	0,029	0,000	1,000	-0,318	**	0,144
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0,156	0,000	7,000	-0,141	**	0,048
Ledighedsprocent, pendlingsopland	5,485	2,833	12,421	-0,009		0,029
Antal arbejdspladser i forhold til antal 18-64-årige Indbyggere, pendlingsopland	0,812	0,620	1,028	1,132	**	0,352
Tidsperiode 1: Under 1 måned				-5,181	**	0,593
Tidsperiode 2: 1-3 måneder				-5,838	**	0,555
Tidsperiode 3: 3-6 måneder				-5,750	**	0,564
Tidsperiode 4: 6-9 måneder				-5,412	**	0,545
Tidsperiode 5: 9-12 måneder				-5,332	**	0,526
Tidsperiode 6: 12-15 måneder				-5,236	**	0,541
Tidsperiode 7: 15-18 måneder				-5,211	**	0,541
Tidsperiode 8: 18-24 måneder				-5,099	**	0,526
Tidsperiode 9: 24-30 måneder				-4,760	**	0,516
Tidsperiode 10: 30-36 måneder				-4,706	**	0,516
Tidsperiode 11: 36-42 måneder				-4,564	**	0,531
Tidsperiode 12: Over 42 måneder				-4,498	**	0,521

Note: Se noten til tabel B2.1

Bilag 3

Antal forløb efter startår

I dette bilag vises tabeller med antallet af forløb, der påbegyndes i hvert af årene 1999-2006 for hver kommune. Den første tabel er for den samlede population, mens den anden er for den afgrænsede population af indvandrere, der modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse.

Tabel B3.1 Antallet af forløb efter startår og kommune. Den samlede population.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
København	1277	1200	1166	984	592	593	630	552	6994
Frederiksberg	153	137	147	98	81	77	82	79	854
Ballerup	64	61	36	41	32	30	17	24	305
Brøndby	61	69	81	47	30	32	34	23	377
Dragør	10	19	25	10	15	10	4	8	101
Gentofte	60	79	112	84	64	66	35	37	537
Gladsaxe	94	102	100	83	58	41	56	49	583
Glostrup	28	39	39	37	23	13	16	19	214
Herlev	44	45	36	32	21	12	20	14	224
Albertslund	73	76	50	47	18	23	21	21	329
Hvidovre	73	75	79	58	32	37	49	25	428
Høje-Taastrup	76	70	87	65	55	51	65	69	538
Lyngby-Taarbæk	73	77	78	60	46	46	36	36	452
Rødovre	69	51	55	55	37	36	37	24	364
Ishøj	40	42	64	55	24	22	28	21	296
Tårnby	53	63	72	57	37	37	35	25	379
Vallensbæk	24	18	21	23	15	7	7	9	124
Furesø	50	44	67	42	45	34	22	21	325
Allerød	19	26	40	27	27	27	11	11	188
Fredensborg	64	52	56	50	40	35	27	27	351
Helsingør	55	71	74	73	35	45	36	30	419
Hillerød	63	59	67	48	54	32	45	39	407
Hørsholm	18	25	51	29	24	18	22	14	201
Rudersdal	53	50	84	76	60	33	32	14	402
Egedal	38	47	68	48	35	28	19	22	305
Frederikssund	38	54	79	53	30	21	33	21	329
Greve	41	51	59	51	26	33	22	23	306
Køge	45	59	69	67	46	66	58	42	452
Halsnæs	27	32	39	24	29	17	11	23	202
Roskilde	79	90	116	83	54	48	46	43	559
Solrød	15	24	40	29	21	21	3	7	160
Gribskov	27	50	77	50	39	19	26	16	304
Odsherred	78	34	37	29	38	19	11	12	258
Holbæk	43	49	104	90	78	82	81	49	576
Faxe	58	37	65	38	32	23	15	10	278
Kalundborg	22	87	111	70	37	24	23	28	402
Ringsted	32	21	21	29	32	27	27	30	219
Slagelse	70	75	103	87	63	62	54	30	544
Stevns	35	32	45	34	24	9	2	8	189
Sorø	17	58	71	30	21	8	13	12	230
Lejre	22	42	49	25	24	20	6	11	199
Lolland	39	53	60	39	33	24	15	14	277

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
Næstved	74	81	130	107	73	58	47	38	608
Guldborgsund	59	98	94	56	50	49	39	25	470
Vordingborg	45	67	74	49	37	27	22	14	335
Bornholm	48	59	65	32	16	31	29	16	296
Middelfart	33	59	47	33	24	23	9	14	242
Assens	31	87	82	36	28	15	13	21	313
Faaborg-Midtfyn	36	46	98	72	57	26	19	29	383
Kerteminde	24	26	52	40	26	9	13	8	198
Nyborg	23	36	45	30	25	12	9	22	202
Odense	251	260	241	241	222	205	216	138	1774
Svendborg	36	54	73	77	45	27	23	38	373
Bogense	20	50	65	37	24	15	9	11	231
Langeland	9	18	10	10	11	10	5	11	84
Haderslev	35	56	69	56	41	46	28	23	354
Billund	12	22	59	26	18	16	24	18	195
Sønderborg	73	89	103	87	64	60	63	31	570
Tønder	25	57	39	54	36	26	10	24	271
Esbjerg	100	139	136	123	105	73	81	50	807
Varde	39	101	75	42	47	63	16	14	397
Vejen	25	23	78	21	18	16	32	22	235
Aabenraa	45	82	115	58	31	36	27	36	430
Fredericia	55	57	54	54	43	38	32	29	362
Horsens	65	68	83	94	43	39	38	42	472
Kolding	79	95	105	86	87	75	61	49	637
Vejle	118	128	170	119	83	86	82	68	854
Herning	58	87	149	105	69	35	42	54	599
Holstebro	38	68	114	69	50	40	21	28	428
Lemvig	26	29	16	28	17	19	5	10	150
Struer	20	41	53	17	8	14	12	10	175
Syddjurs	27	56	66	48	30	24	20	22	293
Norrdjurs	53	32	25	25	30	26	22	17	230
Favrskov	17	49	96	51	34	6	8	23	284
Odder	33	27	35	26	18	16	7	12	174
Randers	74	132	169	101	58	48	52	40	674
Silkeborg	78	100	158	112	87	67	42	31	675
Skanderborg	61	52	88	60	62	37	25	16	401
Århus	394	406	389	350	285	359	305	302	2790
Ikast-Brande	29	32	48	43	34	19	20	11	236
Ringkøbing-Skjern	50	87	120	69	49	45	31	26	477
Hedensted	44	67	78	49	42	25	18	14	337
Morsø	9	25	34	39	26	7	6	3	149
Skive	41	77	58	30	37	27	29	16	315
Thisted	37	67	81	62	24	32	21	14	338
Viborg	68	123	156	113	71	55	41	36	663
Brønderslev-Dr.lund	10	36	95	43	44	17	36	12	293
Frederikshavn	81	109	72	55	68	43	42	45	515
Vesthimmerlands	30	43	77	28	25	10	14	9	236
Rebild	9	49	64	39	12	7	12	12	204
Mariagerfjord	16	49	58	50	20	23	22	10	248
Jammerbugt	36	28	82	64	52	28	32	24	346
Aalborg	183	242	261	221	116	134	110	97	1364
Hjørring	80	90	130	56	53	20	35	34	498
Hele landet	6288	7521	8849	6660	4806	4177	3812	3319	45432

Tabel B3.2 Antallet af forløb efter startår og kommune. Den afgrænsede population.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
København	514	520	553	386	207	201	228	146	2755
Frederiksberg	52	75	72	26	27	17	23	17	309
Ballerup	31	32	21	20	13	17	7	7	148
Brøndby	17	22	39	14	10	6	12	6	126
Gentofte	23	46	80	55	39	23	13	13	292
Gladsaxe	50	52	55	36	22	18	25	11	269
Glostrup	19	24	27	12	4	2	5	7	100
Albertslund	23	28	24	26	8	3	3	3	118
Hvidovre	34	32	26	22	9	11	12	6	152
Høje-Taastrup	27	39	53	28	28	20	28	31	254
Lyngby-Taarbæk	60	51	54	31	26	27	15	13	277
Rødovre	40	24	31	26	12	12	13	11	169
Ishøj	14	15	17	14	6	7	7	5	85
Tårnby	30	31	48	30	19	16	8	5	187
Furesø	19	15	41	26	27	21	7	10	166
Allerød	15	20	35	16	16	19	7	.	128
Fredensborg	30	39	33	26	17	10	10	12	177
Helsingør	30	36	36	24	18	20	16	10	190
Hillerød	40	39	38	27	31	20	22	24	241
Hørsholm	12	13	36	24	12	12	11	4	124
Rudersdal	32	28	62	47	36	18	15	4	242
Egedal	23	38	61	33	27	18	8	10	218
Frederikssund	18	37	64	35	23	8	13	9	207
Greve	14	32	36	24	10	12	12	4	144
Køge	21	36	42	34	34	39	42	22	270
Halsnæs	14	17	13	12	11	8	3	2	80
Roskilde	45	58	84	58	44	33	24	18	364
Solrød	10	15	37	26	14	16	2	.	120
Gribskov	14	23	49	30	23	10	13	7	169
Odsherred	59	27	26	22	27	12	5	5	183
Holbæk	22	30	70	69	59	64	58	30	402
Faxe	52	24	43	31	26	15	9	3	203
Kalundborg	12	78	96	59	23	13	12	15	308
Ringsted	15	10	11	14	20	19	16	20	125
Slagelse	42	44	73	58	36	42	28	11	334
Stevns	26	27	38	30	15	6	1	3	146
Sorø	10	53	59	23	17	3	8	5	178
Lejre	18	36	43	20	20	12	4	6	159
Lolland	27	35	53	27	23	18	8	3	194
Næstved	46	70	112	77	50	39	22	15	431
Guldborgsund	37	77	72	41	25	29	21	10	312
Vordingborg	30	55	59	34	26	14	11	6	235
Bornholm	40	44	59	25	6	17	16	12	219
Middelfart	26	50	41	24	18	16	6	8	189
Assens	25	75	75	26	15	11	7	16	250
Faaborg-Midtfyn	32	37	85	62	44	18	12	19	309
Kerteminde	17	24	46	33	19	6	6	2	153
Nyborg	17	31	41	21	12	5	3	12	142
Odense	167	169	154	143	157	136	147	69	1142
Svendborg	20	38	59	49	30	12	8	18	234
Bogense	19	43	59	35	20	10	7	6	199
Haderslev	24	42	50	37	26	35	17	12	243

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
Billund	3	15	48	17	11	10	18	8	130
Sønderborg	48	70	85	65	45	42	38	13	406
Tønder	9	49	33	44	28	22	7	12	204
Esbjerg	69	107	99	91	67	45	60	25	563
Varde	35	85	65	35	28	49	11	8	316
Vejen	18	12	64	9	9	9	19	11	151
Aabenraa	29	63	89	38	11	14	7	21	272
Fredericia	35	37	39	35	30	27	18	15	236
Horsens	32	34	46	59	34	24	21	16	266
Kolding	42	62	71	56	58	47	35	27	398
Vejle	79	99	123	67	58	52	50	32	560
Herning	29	58	124	65	37	16	22	27	378
Holstebro	19	39	100	52	25	17	13	9	274
Lemvig	20	27	13	24	10	9	5	5	113
Struer	14	33	42	11	3	4	2	5	114
Syddjurs	18	45	55	39	23	12	11	10	213
Norddjurs	46	25	19	18	27	15	12	7	169
Favrskov	10	37	85	43	22	4	5	11	217
Odder	27	23	33	22	15	10	6	5	141
Randers	44	101	134	67	31	24	19	23	443
Silkeborg	53	71	136	88	47	44	11	14	464
Skanderborg	49	46	79	47	49	31	12	4	317
Århus	253	270	277	226	227	278	197	154	1882
Ikast-Brande	15	25	31	30	24	7	4	2	138
Ringkøbing-Skjern	32	71	108	55	28	33	15	14	356
Hedensted	34	30	63	40	33	13	9	7	229
Morsø	3	19	31	32	20	4	6	1	116
Skive	30	64	46	19	29	16	20	10	234
Thisted	27	59	64	41	7	17	10	6	231
Viborg	51	89	126	81	47	37	22	13	466
Brønderslev-Dr.lund	4	28	86	37	28	12	28	4	227
Frederikshavn	68	84	56	38	54	25	33	31	389
Vesthimmerlands	15	25	65	22	13	2	6	4	152
Rebild	.	43	55	32	11	4	8	7	160
Mariagerfjord	5	37	48	31	7	15	19	1	163
Jammerbugt	22	23	79	52	42	16	25	15	274
Aalborg	109	183	197	141	60	57	68	44	859
Hjørring	61	67	98	32	38	8	24	18	346
Hele landet	3542	4883	6256	4067	2854	2294	1949	1385	27230

Bilag 4

Ordliste: forklaring af tekniske udtryk

I dette bilag er de vigtigste tekniske udtryk, der er anvendt i rapporten, søgt forklaret. Det er valgt ikke at ordne ordlisten alfabetisk, men i stedet ud fra hensynet til at gøre den så forståelig som muligt, hvis den læses forfra (idet udtryk, der er placeret et stykke nede i ordlisten til en vis grad, forklares ud fra udtryk, der er placeret før).

Afgangsrate (eller hazardrate)

Afgangsraten på et givet tidspunkt er sandsynligheden for at afslutte forløbet (dvs. påbegynde en periode med beskæftigelse eller uddannelse, der varer mindst seks måneder) inden for en kort periode efter dette tidspunkt, givet at forløbet ikke allerede er afsluttet.

Forløb (eller forløbsvariabel); højrecensurerede eller uafsluttede forløb

Forløb er den grundlæggende variabel i varighedsanalyser. I denne rapport er et forløb for en given person karakteriseret ved, at det begynder på det tidspunkt, hvor personen får opholdstilladelse, og afsluttes, når personen første gang påbegynder en periode med beskæftigelse eller uddannelse (af mindst seks måneders varighed).

En del personer når ikke at afslutte forløbet (dvs. at komme i beskæftigelse eller uddannelse) inden for dataperioden (eller inden de evt. udvandrer eller dør). Sådanne forløb kaldes *uafsluttede* eller *højrecensurerede*. For sådanne forløb kender vi selvsagt ikke varigheden (til beskæftigelse eller påbegyndelse af uddannelse), men vi ved dog, at varigheden mindst er lig med perioden fra opholdstilladelse til tidspunktet for højrecensurering (dvs. til og med 2007, eller til personen evt. flytter kommune, udvandrer eller dør). Hvis fx en person udvandrer 12 måneder efter, at han har fået opholdstilladelse, og hvis han inden for disse 12 måneder ikke er kommet i beskæftigelse eller uddannelse, så ved vi, at varigheden er mindst 12 måneder. Forløbet for denne person kan derfor benyttes i analyserne til at beregne afgangsraten for varigheder indtil 12 måneder.

Som hovedregel er der ét forløb for hver indvander, som indgår i analysen. Da det i den aktuelle analyse er vigtigt at kunne identificere, under hvilken kommune et givet forløb hører hjemme, er forløb for personer, der har flyttet kommune (inden beskæftigelse eller påbegyndelse af uddannelse), dog opdelt i to forløb: Forløbet i den første kommune betragtes som højrecensureret på flyttetidspunktet, mens forløbet i den anden kommune begynder på flyttetidspunktet. Som beskrevet i kapitel 3 og 4 tages der i analysen højde for opholdstiden i andre kommuner.

Overlevelsesfunktion eller overlevelseskurve

Overlevelsesfunktionen (eller -kurven) ved en given varighed angiver sandsynligheden for endnu ikke at have afsluttet forløbet (dvs. endnu ikke at have påbegyndt en periode med beskæftigelse eller uddannelse) ved denne varighed.

Overlevelsesfunktionen for en given kommune beregnes på to måder i den aktuelle analyse. For det første ud fra alene de grundlæggende data for forløb i kommunen (dette er den såkaldte *Kaplan-Meier-overlevelsesfunktion*, jf. nedenfor). For det andet ud fra den i afsnit 4 beskrevne statistiske model og de karakteristika, der kendetegner kommunen og de enkelte indvandrere i kommunen. Den første beregning af overlevelsesfunktionen benyttes som udgangspunkt for beregning af den »observerede« eller »faktiske« gennemsnitlige varighed i kommunen, mens den anden benyttes til beregning af den forventede gennemsnitlige varighed.

Kaplan-Meier-overlevelseshfunktionen eller -kurven

Kaplan-Meier-overlevelseshfunktionen er en beregning af overlevelseshfunktionen ud fra alene de grundlæggende data for forløb (dvs. uden at anvende forklarende variabler), hvor der tages højde for højrecensurerede forløb.

Restrikeret gennemsnitlig varighed (restricted mean)

Den restrikerede gennemsnitlige varighed er den forventede varighed, givet den beregnede *overlevelseshkurve*, restrikeret (dvs. begrænset) til en given maksimal varighed. I analyserne anvendes en restriktion på seks år på grund af den begrænsede dataperiode. Givet denne restriktion er den restrikerede gennemsnitlige varighed lig med arealet under overlevelseshkurven op til en varighed på seks år (for et eksempel på en beregnet overlevelseshkurve, se figur 3.1). For et givet niveau af overlevelseshfunktionen efter seks år vil den restrikerede gennemsnitlige varighed være mindre, jo mere stejlt overlevelseshkurven aftager mod dette niveau for korte varigheder, dvs. jo større afgangsraten er for korte varigheder.

Benchmarkingindikatoren

Benchmarkingindikatoren er for hver kommune beregnet som den »*observerede*« gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til beskæftigelse eller uddannelse *minus* den *forventede* gennemsnitlige varighed (givet den statistiske model og kommunens og indvandrernes karakteristika), idet varighederne er restrikeret til maksimalt seks år. Den observerede gennemsnitlige restrikerede varighed er beregnet ud fra Kaplan-Meier-overlevelseshkurven, mens den forventede gennemsnitlige restrikerede varighed er beregnet ud fra overlevelseshkurven for hver enkelt indvander i kommunen, baseret på den statistiske model og kommunens og indvandrernes karakteristika.

Signifikans og insignifikans

En given størrelse (fx en koefficient), der er beregnet på baggrund af en statistisk model, siges at være (statistisk) signifikant, hvis man med »rimelig sikkerhed« kan afvise en hypotese om, at den er lig med nul. Koefficienten er altså signifikant, hvis det er meget usandsynligt at beregne en koefficient af den størrelsesorden, man har fundet, hvis den sande koefficient er nul. Normalt siger man, at en beregnet koefficient er signifikant, hvis sandsynligheden for at beregne en koefficient, der afviger mindst lige så meget fra nul som den, man har beregnet, er mindre end 5%, *givet at den sande værdi af koefficienten faktisk er nul*. Man siger også, at koefficienten er signifikant på et 5%-niveau. Omvendt siger man normalt, at koefficienten er insignifikant, hvis den nævnte sandsynlighed er større end 5%.

Nogle gange anvender man andre signifikansniveauer. En koefficient siges således at være signifikant på et 10%-niveau, hvis den nævnte sandsynlighed er mindre end 10%.

En afledt størrelse som *benchmarkingindikatoren* for en given kommune, der også er beregnet på baggrund af en statistisk model, kan ligeledes siges at være signifikant forskellig fra nul (og dermed fra landsgennemsnittet), hvis sandsynligheden for at beregne en værdi af indikatoren, som afviger mindst lige så meget fra nul som den, der er beregnet, er mindre end 5%, givet at den sande værdi af indikatoren er nul. I tabel 5.2 og 6.2 er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuner i kvintilet der har benchmarkingindikatorer, som er signifikante på henholdsvis 5-, 10- og 20%-niveau. Når (svag) signifikans på 20%-niveau er angivet, er det, fordi vores beregning af den statistiske usikkerhed på benchmarkingindikatoren sandsynligvis overvurderer denne usikkerhed, jf. Andersen, Heinesen og Husted (2005b, bilag 1).

Standardafvigelse

Standardafvigelsen er et mål for usikkerheden på en størrelse, der er beregnet ud fra en statistisk model. Hvis en beregnet koefficient (numerisk) er mindst dobbelt så stor som koefficientens standardafvigelse, svarer det omtrent til, at koefficienten er *signifikant* (på et 5%-niveau). Tilsvarende har vi beregnet en standardafvigelse på *benchmarkingindikatoren*. Hvis indikatoren for en given kommune (numerisk) er mere end dobbelt så stor som standardafvigelsen, svarer det omtrent til, at den er signifikant forskellig fra nul – og dermed fra landsgennemsnittet.

Referencekategori

Når observationerne i en analyse opdeles i kategorier ud fra et bestemt kriterium, så inkluderes i analysen variabler for hver af disse kategorier bortset fra én. Den kategori, der udelades, kaldes referencekategorien. For eksempel er observationerne eller forløbene i analyserne i denne rapport opdelt efter opholdsgrundlag, og der er her tre kategorier for personer omfattet af integrationsloven: Flygtning, familiesammenført til flygtning og familiesammenført til ikke-flygtning. Vi har valgt at lade den sidste kategori være referencekategori, således at der indgår to kategoriserede variabler for opholdsgrundlag i analysen (flygtning og familiesammenført til flygtning). De beregnede effekter af disse to variabler skal så fortolkes som effekten af at være henholdsvis flygtning og familiesammenført til en flygtning, *i forhold til* at være familiesammenført til en ikke-flygtning.

Litteratur

- Andersen, Signe Hald; Eskil Heinesen og Leif Husted (2005a): Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2003. København. AKF Forlaget.
- Andersen, Signe Hald; Eskil Heinesen og Leif Husted (2005b): Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2002. København. AKF Forlaget.
- Arendt, Jacob Nielsen; Eskil Heinesen, Leif Husted, Bjørg Colding og Signe Hald Andersen (2004): Kontanthjælpsforløbs varighed og afslutning: Forskelle mellem kommuner. København. AKF Forlaget.
- Dorais, Louis-Jacques (1991): Refugee Adaption and Community Structure: The Indochinese in Quebec City, Canada. I *International Migration Review*, vol. 25, no. 3, pp. 551-573.
- Gørtz, Mette; Eskil Heinesen, Leif Husted og Signe Hald Andersen (2006): Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2005. København. AKF Forlaget.
- Hansen, Eigil Boll; Morten Frederiksen og Leena Eskelinen (2006): *Flygtninge og familiesammenførtes integration på arbejdsmarkedet – har kommunernes integrationsindsats betydning for integrationen?* FOKUS.
- Heinesen, Eskil; Søren C. Winter, Ina Risom Bøge og Leif Husted (2004): *Kommunernes integrationsindsats og integrationssucces*. København. AKF Forlaget.
- Husted, Leif og Eskil Heinsen (2004): *Benchmarkinganalyse af kommunernes integrationsindsats i forhold til udlændinge omfattet af integrationsloven*. København. AKF Forlaget.
- Husted, Leif og Eskil Heinsen (2006): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2003*. København. AKF Forlaget.
- Husted, Leif og Eskil Heinsen (2007): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2004*. København. AKF Forlaget.
- Husted, Leif, Chantal Pohl Nielsen og Eskil Heinsen (2007): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2006*. København. AKF Forlaget.
- Husted, L., E. Heinesen og S.H. Andersen (2009): Labour market integration of immigrants: Estimating local authority effects. *Journal of Population Economics*, under udgivelse.
- Rosdahl, Anders (2004): Aspekter af integrationsindsatsen i 6 kommuner – en kvalitativ opfølgning på en kvantitativ benchmarkanalyse. Socialforskningsinstituttet. København.

Summary

Leif Husted and Eskil Heinesen

Benchmarking Analysis of Danish Municipalities' Integration Policies in the period 1999-2007

Introduction

From 1999 onwards Danish municipalities have had the full responsibility for active policies aimed at integrating new immigrants into the labour market. The group of immigrants for which the municipalities have these obligations are persons who 1) got residence permit after January 1st 1999, 2) were 16-64 years of age when they got their residence permit, 3) are from non-EU and non-Nordic countries, and 4) are refugees or family reunified. The general framework for the integration policy is given by national law, but the municipalities have great discretion regarding the administration of the law and the specific implementation of the policies.

The purpose of this report is to specify and estimate an indicator which may be used for comparing or benchmarking Danish municipalities' success regarding the economic integration of immigrants. We use administrative micro data based on administrative registers at Statistics Denmark for the period from 1999 until 2007. The sample consists of all immigrants fulfilling the four criteria listed above. We also show results for a restricted sample of immigrants who received social benefits at the time when they got their residence permit, since municipalities' have stricter obligations to offer this group participation in active labour market programmes. The benchmark indicator which we estimate is based on the duration from the date an immigrant gets residence permit to the date he becomes employed or starts an education. A short average duration to becoming employed in a given municipality may indicate a successful municipal integration policy. By contrast, a long average duration may indicate a less successful municipal policy.

However, it is unsatisfactory to regard an immigrant who is only employed for a few weeks, as successfully integrated. The focus of this report is therefore the duration from the date the immigrant gets his or her residence permit till he or she becomes employed for 6 month or more. The 6 month specification is chosen since the municipalities receive a bonus when keeping an immigrant off social benefits for 6 months.

Correction for variation in municipal characteristics

However, a long average duration from the date of residence permit to the date of becoming employed may not necessarily be due to inefficient municipal integration policies. Alternatively, it may be caused by unfavourable general conditions for the municipality, e.g. a high local unemployment rate, or unfavourable characteristics, in terms of labour-market integration, of the immigrants living in the municipality. Therefore, we correct the average duration until becoming employed for municipal differences in general conditions and (observed) immigrant characteristics.

The corrections are based on estimating a statistical duration model (a proportional hazard specification) for all immigrants in Denmark fulfilling the four criteria listed above. The individual characteristics of the immigrants which enter the model as explanatory variables (and which are used for calculating corrections) are the following:

- gender
- basis for residence permit (refugee, or family reunification to a refugee or to a non-refugee)
- country of origin
- age
- single/married (to an immigrant or to a non-immigrant)
- having children (at different ages)
- year of residence permit
- health (number of contacts with general practitioners)
- if the person has gained residence permit for humanitarian reasons
- if the person is a convention refugee
- the person's prerequisites for learning the Danish language

We take account of variation in these individual characteristics at a very detailed level. Thus, we estimate the duration model separately for males and females, and we include 27 dummy variables for country of origin.

The estimated effects of these individual characteristics on the hazard rate to employment (or education) are in general very significant. We find, e.g., that the hazard rate is significantly smaller for older immigrants than for younger, it is smaller for persons (especially females) with small children, it is smaller for refugees than for persons who are family reunified to non-refugees, and it is very low for immigrants from countries such as Somalia, Afghanistan and Iraq compared to immigrants from European countries. Of course, the very large estimated effects of the dummy variables for country of origin may in large part be due to the fact that we have no data on »cultural distance« or labour-market experience from the home country, and we only have very incomplete data on the level of education from the home country (namely the indicator for qualifications for learning the Danish language).

The two general municipal characteristics included in the duration model as explanatory variables are measured at commuting area level:

- the local unemployment rate
- the number of jobs as a share of the working-age population.

A high local unemployment rate has, as expected, a negative effect on the likelihood of becoming employed. If the number of jobs as a share of the working-age population is high it has a positive effect on likelihood of becoming employed.

Rectifying for the estimated effects of the variables mentioned above the variation in the average duration from residence permit until employment between municipalities is reduced by approx. 73%. This means that about 73% of the differences between municipalities is explained by the fact that the municipalities (and their immigrants) have different characteristics.

Calculating the benchmarking indicator

The benchmarking indicator for a given municipality is equal to the mean »observed« duration until becoming employed (based on the non-parametric Kaplan-Meier estimate of the survival function for the municipality) minus the mean expected duration, given the estimated parametric duration model and the observed characteristics of the municipality and its immigrants. Due to the short observation period both mean durations are calculated as re-

stricted means at 6 years. The mean expected duration is calculated as the mean of the expected durations for each individual immigrant in the municipality, given the estimated model.

The expected duration is long if, e.g., the local unemployment rate is high or if a large share of the immigrants is refugees, elderly, females with small children, or from countries such as Somalia, Afghanistan and Iraq. It is short if, e.g., the local unemployment rate is low or if a large share of the immigrants is young, family reunified to non-refugees and from European countries.

A negative value of the benchmarking indicator for a given municipality implies that the »observed« mean duration until employment is shorter than expected, given the model, i.e. that the municipal integration policy seems to be successful. By contrast, a positive value of the indicator implies a longer observed duration than expected and a less successful integration policy. The methods used are discussed in detail in Husted, Heinesen and Andersen (2009).

Discussion

Compared to other indicators which have been used for comparing Danish municipalities, the advantage of the benchmarking indicator calculated in this report is that it corrects the observed duration for important differences in terms of characteristics of both the individual immigrants and local labour markets. The correction is important since it implies that the ranking of many municipalities changes a lot (compared to the ranking implied by the observed mean durations without correction). The correction also implies a smaller variation in mean duration between municipalities, although substantial differences remain.

However, it is important to stress that the benchmarking indicator is not a very precise measure of the degree of success of municipal integration policies. Thus, there are important variables which we are not able to take account of when estimating the indicator: We have only very limited information on health status based on the number of contacts with general practitioners, and we have no information on education or labour-market experience from the country of origin – nor do we have information on abilities or motivation. There may also be important municipal characteristics which we have not been able to take sufficiently account of, e.g. regarding local labour-market conditions.

Grouping the municipalities in quintiles, Tables 5.3 and 6.3 in this report show how the municipalities are ranked in terms of the benchmarking indicator.

The ranking of municipalities according to the benchmarking indicator may be used as a starting point for other research projects, for instance more thorough qualitative investigations of a few municipalities, some with a high benchmarking score and others with a low score. Such analyses may be used to reveal possible important differences in municipal integration policies which may explain part of the variation in the benchmarking score, thereby creating a basis for an overall improvement of integration policies.

Changes in integration success over time

Using similar methods we have investigated the development in integration success over time for the country as a whole. Kaplan-Meier survival curve analyses for each cohort of immigrants (defined in terms of the year they got their residence permit) indicate that integration success has improved over the sample period. The probability of obtaining employment within one year, two years, three years, etc., after the date of residence permit is higher in the last part of the sample period than in the first part; especially, there is a marked improvement from 2004 onwards. These results also apply when we correct for differences in characteristics of different cohorts of immigrants, and differences in local labour market conditions.

Der er betydelige forskelle mellem kommunerne med hensyn til, hvor godt det lykkes for dem at integrere udlændinge omfattet af integrationsloven på arbejdsmarkedet. Det viser en indikator for integrationssucces, som er baseret på, hvor lang tid der går fra udlændingene får opholdstilladelse, til de får beskæftigelse. Indikatoren tager højde for, at gruppen af udlændinge omfattet af integrationsloven har forskellige karakteristika i forskellige kommuner, og at de lokale arbejdsmarkedsforhold er forskellige. Indikatoren kan bruges som udgangspunkt for videre analyser af forskelle i kommunernes integrationsindsats.